

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២២២ + ២២២

រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ
២២២ + ២២២

កំរងរបាយការណ៍

ស្តីពី

សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់សាធារណៈលើកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

នៅអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើខាងលើបឹងទន្លេសាប

ខេត្តសៀមរាប

ថ្ងៃទី៣០-៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩

ដោយ: ហែម ចំនួនឆ្នាំ

អ្នកជំនួយការបច្ចេកទេស

មាតិកា

របាយការណ៍សកម្មភាពនៃសិក្ខាសាលា

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ៖

ឧបសម្ព័ន្ធ១ - របៀបវារៈនៃអង្គសិក្ខាសាលា

ឧបសម្ព័ន្ធ២ - សូត្រតថា

-សន្ទរកថាបើកសិក្ខាសាលារបស់ឯកឧត្តម ជា សំអង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ

-ចំណាប់អារម្មណ៍របស់លោក Jacob K. Jepsen តំណាង DANIDA

-ចំណាប់អារម្មណ៍របស់អ្នកស្រី Fan Xiaojie តំណាងអង្គការ FAO

-សន្ទរកថាបិទសិក្ខាសាលារបស់ឯកឧត្តម ជា សំអង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ

ឧបសម្ព័ន្ធ៣ - បទបង្ហាញនៃកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិទាំង៦

ឧបសម្ព័ន្ធ៤ - លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាតាមក្រុម

ឧបសម្ព័ន្ធ៥ - កំរងសំណួរ-ចម្លើយ

ឧបសម្ព័ន្ធ៦ - របាយការណ៍សង្ខេប

ឧបសម្ព័ន្ធ៧ - សេចក្តីផ្តើមការណ៍របស់សហគមន៍

ឧបសម្ព័ន្ធ៨ - បញ្ជីឈ្មោះអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមពិភាក្សាតាមក្រុម

ឧបសម្ព័ន្ធ៩ - បញ្ជីវត្តមាននៃអ្នកចូលរួម

ឧបសម្ព័ន្ធ១០ - របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលរបស់នាយអធិការ

ឧបសម្ព័ន្ធ១១ - រូបភាពអំពីសកម្មភាពសំខាន់ៗនៃអង្គសិក្ខាសាលា

របាយការណ៍សកម្មភាព

ស្តីពី

សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់សាធារណៈអំពីកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

នៅទេសចរណ៍រដ្ឋបាលព្រៃឈើខាងជើងបឹងទន្លេសាប

I.-សេចក្តីសង្ខេប

សិក្ខាសាលាបានប្រព្រឹត្តទៅរយៈពេល ២ ថ្ងៃ គឺថ្ងៃទី ៣០-៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅសណ្ឋាគារ អលសាន់អង្គរប៉ារ៉ាដាយ ខេត្តសៀមរាប ដែលមានអ្នកអញ្ជើញចូលរួមមកពីខេត្តចំនួន ៥ គឺសៀមរាប កំពង់ធំ ព្រះវិហារ បន្ទាយមានជ័យ និង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ។ សមាសភាពអ្នកចូលរួមមកពីអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ អង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល សារព័ត៌មាន និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ចំនួនសរុប ២០៧នាក់ ។

នៅថ្ងៃទី១ មានការធ្វើបទបង្ហាញចំនួន ៩ ដែលរួមមាន៖ ១- គោលបំណង និង លទ្ធផលរំពឹងទុក ពី សិក្ខាសាលា ២-ដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ៣-ឯកសារគោលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ៤-កម្មវិធី ស្តីពីការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និងការចុះបញ្ជីកាសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ ៥-កម្មវិធីស្តីពីការ គ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើជាតិ និងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ៦-កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពី ព្រៃឈើ និងអភិបាលកិច្ច ៧-កម្មវិធីស្តីពីសហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ ៨-កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងសមត្ថភាព និង ការអភិវឌ្ឍការងារស្រាវជ្រាវ និង ៩-កម្មវិធីស្តីពីការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

នៅថ្ងៃទី២ សិក្ខាកាមទាំងអស់ត្រូវបានបែងចែកជាក្រុមពិភាក្សាចំនួន ៦៖ ក្រុមទី១ មានសមាជិក ចំនួន ៣១នាក់ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និង ការចុះបញ្ជីកាសម្បត្តិព្រៃឈើ អចិន្ត្រៃយ៍, ក្រុមទី២ មានសមាជិកចំនួន ៣១នាក់ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើជាតិ និង ការអភិរក្ស, ក្រុមទី៣ មានសមាជិកចំនួន ៣៤នាក់ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ និងអភិបាលកិច្ច, ក្រុមទី៤ មានសមាជិកចំនួន ២២នាក់ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីសហគមន៍ព្រៃឈើ, ក្រុមទី៥ មានសមាជិកចំនួន ២៣នាក់ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីពង្រឹងសមត្ថភាព និងអភិវឌ្ឍការងារស្រាវជ្រាវ, និង ក្រុមទី៦ មានសមាជិកចំនួន ១៤ នាក់ ពិភាក្សាអំពីឯកសារគោលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។ ការពិភាក្សាប្រព្រឹត្តិ ទៅផ្អែកលើគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត ស្មើភាព មិត្តភាព សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ និងការយោគយល់គ្នាទៅ វិញទៅមក ។

បន្ទាប់ពីបានពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់លើកម្មវិធីនីមួយៗអស់រយៈពេលជិតបួនម៉ោង មក សិក្ខាសាលាទទួលបានលទ្ធផលដូចខាងក្រោម៖

១- កម្មវិធីស្តីពីការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និងការចុះបញ្ជីការសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍

មានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនក្នុងការកំណត់ព្រំប្រទល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ ដូចជា៖ គំរូបព្រៃឈើឆ្នាំ ២០០២ និងគម្របព្រៃឈើបច្ចុប្បន្នមានការប្រែប្រួល ។ មានអ្នកមានអំណាច និងអ្នកមានប្រាក់នៅពីក្រោយ ខ្នងការកាប់រានដីព្រៃ ។ ខ្វះការទំនាក់ទំនងល្អរវាងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។ មិនមានការ ចូលរួមពេញលេញពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការកំណត់ដែនព្រៃប្រមូលទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ។ បញ្ហាប្រឈមខាងលើ អាចដោះស្រាយបានដោយ៖ ជុំរុញឱ្យមានការចូលរួមពេញលេញពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។ ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ និងអប់រំទាក់ទងនឹងការកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ។ ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ។ ដើម្បីពង្រឹងការងារ នេះគេត្រូវ៖ បង្កើតក្រុមការងារមួយដើម្បីធ្វើការងារនេះ ។ ដោះស្រាយទំនាស់ដែលកើតមានទាក់ទងនឹង បញ្ហាព្រំប្រទល់ ។ រៀបចំផែនការការងារមួយឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។ រៀបចំផែនទីមួយបន្ទាប់ពីការកំណត់ព្រំ ប្រទល់ត្រូវបានធ្វើរួច ។ អ្នកចូលរួមគួរមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ភាពទទួលខុសត្រូវ និងមានសិទ្ធិសំរេច ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រំប្រទល់ព្រៃ ។ ម្យ៉ាងទៀតដើម្បីថែរក្សាសិទ្ធិផលដែលសំរេចបាន អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ពិសេស អាជ្ញាធរ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ត្រូវចូលរួមថែរក្សា ការពារ និង រាយការណ៍ចំពោះការរំលោភបំពាន ។ ត្រូវ ផ្តន្ទាទោសឱ្យបានធ្ងន់ចំពោះជនដែលបំផ្លិចបំផ្លាញបង្កោលព្រំ ។

២- កម្មវិធីស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ និងការអភិរក្ស

ផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិគួរមានមានទស្សនៈ និងចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយ គិតគូរឱ្យច្បាស់លាស់ពី ហានិភ័យ និងសំរាប់អនុវត្តរយៈពេល ១៥ឆ្នាំ ដោយមានការត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃរៀងរាល់ ៥ឆ្នាំម្តង ។ ការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិត្រូវអនុវត្ត ៥ឆ្នាំម្តង ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យទាក់ទងនឹងសារព័ន្ធកូដាតិ មាឌឈើ កំនើនលូតលាស់ សត្វព្រៃ ជីវៈចម្រុះ បរិមាណស្តុករបស់កាបោន ប្រភេទដី ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក អាកាសធាតុ កំនើនប្រជាពលរដ្ឋ តម្រូវការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។

ព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ចាំបាច់ត្រូវមានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ផ្តោតលើព្រៃ សហគមន៍ ព្រៃសម្បទាន ព្រៃគុបផ្តល់ផល ព្រៃស្តារឡើងវិញ ព្រៃដៃគូ និងដីសម្បទានផងដែរ ។ ត្រូវមានរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងត្រឹមត្រូវ កំណត់ព្រំប្រទល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ប្រព័ន្ធទិន្នន័យធនធាន ព្រៃឈើ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ផែនទីព្រំប្រទល់ជាក់ស្តែង កំណត់តំបន់ស្របតាមមុខងារ ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទព្រៃឈើ

ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ។ សហគមន៍មូលដ្ឋានត្រូវចូលរួមការពារ កំណត់ និងបង្កើតតំបន់អភិរក្សពូជឈើ ហើយធ្វើការអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយ និងបណ្តុះកូនឈើប្រភេទក្នុងស្រុក វិវេកយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង ផ្តល់ព័ត៌មាន ប្រភពគ្រាប់ពូជ ប្រមូលគ្រាប់ពូជ ធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងសំរាប់ការអភិរក្សក្នុង និងក្រៅតំបន់ព្រៃសហគមន៍ ។ ជំរុញសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងក្រុមហ៊ុនឯកជនដាំដើមឈើប្រភេទក្នុងស្រុក និងក្រៅស្រុក ដូចជាផ្តល់ឪកាស ដល់សហគមន៍ដាំឈើលើដីទំនេរ ហើយរដ្ឋជាអ្នកផ្តល់សេវាកម្ម និងបច្ចេកទេសដាំឈើ ។ ផ្តល់ការបណ្តុះ បណ្តាលដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជំរុញការដាំឈើជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។ ដើម្បីធានាបាននូវការអភិរក្ស ជីវចម្រុះប្រកបដោយចីរភាព គួរគិតគូរដល់ការរៀបចំតំបន់ព្រៃការពារ អភិរក្សជីវៈចម្រុះ ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ព្រៃការពារសំរាប់កីឡាប្រមាញ់ ។ល។ រដ្ឋត្រូវជំរុញ គាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តសហគមន៍មូលដ្ឋានឱ្យចូលរួម គ្រប់គ្រងព្រៃឈើតាមរយៈ ការផ្តល់សិទ្ធិពេញលេញដល់សហគមន៍ កាត់បន្ថយថ្លៃសួយសារ និងបង្កើតប្រព័ន្ធ បែងចែកផលប្រយោជន៍មួយ ដែលសមស្រប ។ កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិត្រូវចូលរួមអនុវត្តគោលនយោបាយកាត់ បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់រដ្ឋាភិបាល ឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការផ្នែកបច្ចេកទេស ផ្តល់សិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ដល់ថ្នាក់ មូលដ្ឋាន និងដោះស្រាយទីផ្សារសំរាប់ផលព្រៃឈើរបស់សហគមន៍ ។

៣- តម្លៃវិស្វកម្មវិភាគវិទ្យាសាស្ត្រ និងអភិបាលកិច្ច

ចំពោះការកែទម្រង់ច្បាប់ និងរដ្ឋបាល គប្បីធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញ អ្នកពាក់ព័ន្ធ និងក្រុមការងារ ដែលមានស្រាប់ ។ កែសំរួលរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានដែលខ័ណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខ្លះមានវិសាលភាពធំពេក ។ ការចាត់ មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើឱ្យសមស្របតាមទំហំការងារ ។ វិមជ្ឈការអំណាចខ្លះដល់រដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋានក្នុង ការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្ត ។ ពង្រឹងវិន័យ និងប្រសិទ្ធភាពការងារចំពោះមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ។ ផ្តល់មធ្យោបាយ សំភារៈ និងថវិកាបំពេញការងារដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋាន ។

ចំពោះការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងការតាមដាននិងរាយការណ៍ពីឧក្រិដ្ឋកម្មព្រៃឈើ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានភូមិ ឃុំ ស្រុក ត្រូវគ្រប់គ្រងស្ថិតិប្រជាពលរដ្ឋចំណូលថ្មីដែលមកតាំងទីលំនៅលើដីព្រៃឈើ ។ តុលាការត្រូវចេញដីកាសំរេចលក់ វត្ថុតាងបទល្មើសព្រៃឈើ (ផល អនុផល ព្រៃឈើ) ឱ្យបានឆាប់ និង ពន្លឿនការវិនិច្ឆ័យសេចក្តីសំណុំរឿងបទល្មើស ព្រៃឈើ ។ ក្រសួងពាក់ព័ន្ធមុននឹងចេញអាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើអាជីវកម្មក្នុងតំបន់ព្រៃឈើត្រូវសហការជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់ និង នេសាទ ។ បង្កើនការស្រង់ស្ថិតិ និងចេញដីកាដកហូតដីព្រៃឈើដែលបានកាប់រាន និងហុំព័ទ្ធខុសច្បាប់ តាម បទបញ្ជាលេខ ០១បប (២០០៤) និងបទបញ្ជាលេខ ០១បប (២០០៦) ។ បង្កើនការចុះស្រង់ស្ថិតិ និង ដកហូតរណា រយន្តតាមបទបញ្ជាលេខ ០២ (២០០៦) ។

ឯការឆ្លើយតបរបស់ចំពោះព័ត៌មានបទល្មើសព្រៃឈើគួរមានមធ្យោបាយផ្តល់ព័ត៌មាន : ទូរស័ព្ទ វិទ្យុទាក់ទង ត្រូវមានបណ្តាញទទួលព័ត៌មានទាន់ហេតុការណ៍ (Hot Line) អាសយដ្ឋានអេឡិចត្រូនិច (E-mail) រូបថត ការថត

សំឡេង ប្រព័ន្ធសារពតិមាន(វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ កាំសែត ទស្សនាវដ្តី...) បន្ទាប់មកត្រូវចាត់វិធានការ : រដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវចុះពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ចាត់វិធានការឱ្យទាន់ពេលវេលា។ រដ្ឋបាលព្រៃឈើត្រូវបង្កើន កិច្ចសហការ និងធ្វើការទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយអាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ព្រះរាជអាជ្ញា និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើទាន់ពេលវេលា។ បង្កើតក្រុមការងារ អចិន្ត្រៃយ៍ដើម្បីអន្តរាគមន៍បង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើគ្រប់ប្រភេទ ។

ចំពោះអភិបាលកិច្ចព្រៃឈើគប្បី ជំរុញឱ្យមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ បង្កើនការយល់ដឹងជា សាធារណៈ។ ពង្រឹងសមត្ថភាពដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវប្រតិបត្តិតាមតួនាទី និងភារកិច្ច របស់ខ្លួនឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនបំផុត និងទប់ស្កាត់រាល់បទល្មើសព្រៃឈើ និងត្រូវបង្ក្រាបឱ្យខាងតែបានចំពោះរាល់ការរំលោភ។

៤- កម្មវិធីស្តីពី សហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ

សហគមន៍ត្រូវយល់ឱ្យច្បាស់ពីមូលហេតុដែលខ្លួនត្រូវចូលរួមក្នុងសហគមន៍ព្រៃឈើ តើទាមទារឱ្យ មានចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍បែបណា និងមានកាតព្វកិច្ចអ្វីខ្លះ។ ឯការលំបាកកន្លងមកទាក់ទងនឹង វិមជ្ឈការព្រៃឈើមាន កង្វះខាតចំណេះដឹងដែលចាំបាច់ ខ្វះខាតថវិកា និងការចូលរួមពេញលេញ ការរំលោភ ប្រមូលផលព្រៃឈើរបស់សហគមន៍ ការអនុវត្តច្បាប់នៅមានកំរិត ភាពក្រីក្រ និងកង្វះខាតមុខរបរ និងទំនាក់ ទំនងល្អរវាង និងក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន្ធ ។

អនុកម្មវិធីទី៣ គួរដាក់ចំណងជើងថា " ការគាំទ្រពង្រឹងសមត្ថភាព និងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ ព្រៃឈើ " អនុកម្មវិធីទី១ គួរបន្ថែមនៅចន្លោះជំហានចាប់ផ្តើម និងទី១ " ការដោះស្រាយទំនាស់ " និងបញ្ចូល សកម្មភាព " ការចូលរួមដាំឈើឡើងវិញ និងការងារផ្សេងៗទៀតក្នុងវិស័យព្រៃឈើ " ។ អនុកម្មវិធីទី២ គួរបន្ថែម " ការស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលព្រៃឈើរបស់សហគមន៍ " អនុកម្មវិធីទី៣ គួរបន្ថែម " ស្វែង រកគ្រប់មធ្យោបាយដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រភពទុន ជំនួយមានប្រភពពីថវិកាជាតិ ឬ ជំនួយពីគ្រប់ប្រភពឥណទាន ការប្រាក់ទាប ដើម្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យសហគមន៍ព្រៃឈើ និងព្រៃឈើដៃគូ មានលទ្ធភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ " ។

ជំរុញឱ្យមានទំនាក់ទំនងល្អក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់តាមរយៈ សិក្ខាសាលា ទស្សនកិច្ចសិក្សា ការចូលរួមរៀបចំផែនការ និងអនុវត្ត រៀបចំការងារឱ្យមានជាបណ្តាញ និងមានការជួបជុំឱ្យបានញឹកញាប់ ។ ដើម្បីធ្វើឱ្យការងារសហគមន៍ព្រៃឈើកាន់តែប្រសើរ សហគមន៍ត្រូវមានជំនាញគ្រប់គ្រង ចំណេះដឹងផ្នែក រដ្ឋបាល ជំនាញសំរាប់សំរួល និងដោះស្រាយទំនាស់ បច្ចេកទេសកែច្នៃ និងចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងឥណទាន ការបាន ។

៥- កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងសមត្ថភាព និងការអភិវឌ្ឍន៍ការងារសហគមន៍

ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការរបស់មូលដ្ឋាន ត្រូវសិក្សាពីតំរូវការ និងពិគ្រោះ យោបល់ជាមួយមូលដ្ឋាន បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលសំរាប់មន្ត្រី និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងបញ្ចូលកម្មវិធីព្រៃឈើ

ជាតិទៅក្នុងកម្មវិធីអប់រំជាតិ ។ ត្រូវបង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការរបស់មូលដ្ឋាន បង្កើតគ្រូបង្គោលនៅតាមខេត្ត ស្រុក ឃុំ កំណត់អ្នកដែលត្រូវបណ្តុះបណ្តាលឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងត្រូវចុះទៅ បណ្តុះបណ្តាលដល់មូលដ្ឋានផ្ទាល់ ។ ដើម្បីធ្វើការទំនាក់ទំនងឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព គឺត្រូវសិក្សាតំបន់គោលដៅ ដែលត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជាមុន បង្កើតបណ្តាញផ្សព្វផ្សាយតាមខេត្ត-ស្រុក-ឃុំ រៀបចំផែនការ និងអភិវឌ្ឍន៍ កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយឱ្យច្បាស់លាស់ និងត្រូវមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយសហគមន៍ ។ ត្រូវបង្កើតបណ្តាញ ស្រាវជ្រាវ មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងធ្វើការស្រាវជ្រាវឱ្យដល់មូលដ្ឋាន និងស្រាវជ្រាវរកព័ត៌មានពិតពី អ្នកពាក់ព័ន្ធ ។

៦-ឯកសារគោលតម្លៃវិទ្យាសាស្ត្រ

ក្នុងមតិការរឿងគួរមានសេចក្តីសង្ខេបនៅផ្នែកដើម និងត្រូវមានបញ្ជីមតិការ អារម្ភកថា និងបញ្ជីអក្សរ កាត់ ។ ក្នុងកម្មវិធីវិទ្យាសាស្ត្រ គួរមានអនុកម្មវិធីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(CDM/REDD) ។ គួរមានសិក្ខា- សាលារាយតម្លៃលទ្ធផលនៃការអនុវត្តសំរាប់ថ្នាក់ខេត្ត ០១ឆ្នាំម្តង ថ្នាក់ជាតិ ៣ឆ្នាំម្តង ។ សូចនាករសំរាប់តាម- ដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្តកម្មវិធីវិទ្យាសាស្ត្រអាចមាន ទិន្នន័យគំរូបច្រើនឆ្នាំ ២០១៥ និងរបាយការណ៍ បូកសរុបលទ្ធផលសិក្ខាសាលាឆ្លុះបញ្ចាំងការអនុវត្តកម្មវិធីវិទ្យាសាស្ត្រ ។ ចំពោះព្រៃសម្បទានដែលត្រូវបាន ផ្អាក គួរពិនិត្យទំហំផ្ទៃដីព្រៃសម្បទានឡើងវិញ និងត្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនព្រៃសម្បទានទាំងអស់រៀបចំផែនការ គ្រប់គ្រងឱ្យបានចប់យ៉ាងយូរត្រឹមឆ្នាំ ២០១១ ។ គួរពិនិត្យវាយតម្លៃតំបន់ទាំងនោះដើម្បីប្រើប្រាស់ឱ្យបាន សមស្រប ដើម្បីកំណត់ជំរើស ឧទាហរណ៍ ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ព្រៃសហគមន៍ ព្រៃអភិរក្ស ព្រៃ- ការពារ ចំការពូជលើ ព្រៃសម្រាប់ស្តារ ឡើងវិញ ។ បន្ថែមលើនេះ កម្មវិធីវិទ្យាសាស្ត្រគួរជួយដោះស្រាយ ទំនាស់ដែលកើតឡើងពីការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដោយឱ្យក្រុមហ៊ុនបោះបង្គោលព្រៃប្រទល់ដីនៅទីវាលជាក់ ស្តែងឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។ ពង្រឹងការអនុវត្តន៍អនុក្រឹត្យស្តីពីសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ។ ត្រូវមានការលើកទឹកចិត្ត តាមរយៈការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់សហគមន៍ ហើយការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់ក្រុមហ៊ុន គួរមាន ការចូលរួមវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ដោយសហគមន៍មូលដ្ឋានជាមុន ។

II-សាវគ្គវិទ្យាសាស្ត្រ

ប្រទេសកម្ពុជាជាហត្ថលេខីមួយនៃសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ការប្រយុទ្ធ ប្រឆាំងនឹងភាពហោរដ្ឋាន និងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ ។ ប្រទេសហត្ថលេខីទាំងអស់តំរូវឱ្យធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធី វិទ្យាសាស្ត្ររបស់ផងខ្លួនសំដៅធានាការពារស្ថេរភាពខាងបរិស្ថាន និងការអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ។

ដើម្បីសំរេចគោលដៅនេះ នៅឆ្នាំ២០០៧ ក្រុមការងារមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងរដ្ឋបាល ព្រៃឈើហៅថា ក្រុមការងារកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដែលចំណុះឱ្យក្រុមការងារបច្ចេកទេសស្តីពីព្រៃឈើ និង បរិស្ថាន ដើម្បីធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។

កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិគឺជាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រយូរអង្វែងមួយនៃការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិដែលត្រូវ បានរៀបចំឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសន្តិសញ្ញាអន្តរជាតិខាងលើ គោលនយោបាយវិស័យព្រៃឈើជាតិ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្ស និងច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើនៃប្រទេសកម្ពុជា ឈានឆ្ពោះទៅរកការគ្រប់គ្រង ធនធានព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព រួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងការអភិក្ស ខាងបរិស្ថាន ។ ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិត្រូវឱ្យមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ក្នុងការរៀបចំ អនុវត្ត និងត្រួតពិនិត្យលើគ្រប់សកម្មភាពក្នុងវិស័យព្រៃឈើក្នុងក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយ ចីរភាព ។ នេះជាសិក្ខាសាលាលើកទី៤ និងចុងក្រោយ បន្ទាប់ពីសិក្ខាសាលាចំនួនបី ដែលបានរៀបចំឡើងនៅ ក្រុងព្រះសីហនុពីថ្ងៃទី១៦-១៧ នៅទីរួមខេត្តពោធិសាត់ពីថ្ងៃទី ១៩-២០ និងនៅទីរួមខេត្តក្រចេះកាលពី ថ្ងៃទី២៥-២៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ ។

III - គោលបំណង

សិក្ខាសាលានេះត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈនិងដើម្បីប្រមូល រាល់មតិយោបល់ទាក់ទងនឹងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដែលបានរៀបចំឡើងដោយក្រុមការងារកម្មវិធីព្រៃឈើ ជាតិ នៃក្រុមការងារបច្ចេកទេសស្តីពីព្រៃឈើ និងបរិស្ថាននៃប្រទេសកម្ពុជា សហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ សំខាន់ៗគឺអង្គការអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃប្រទេសដាណឺម៉ាក (DANIDA) និងកម្មវិធីស្បៀង និងកសិកម្មនៃ សហប្រជាជាតិ (FAO) ។

IV - ទីតាំង និងពេលវេលា

សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់សាធារណៈអំពីកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិនៅអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើខាង ជើងបឹងទន្លេសាបត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅសណ្ឋាគារ **អាល់សាន់អង្គរដ្ឋបាល** ទីរួមខេត្តសៀមរាបចាប់ពីថ្ងៃទី ៣០-៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ ដោយការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធជាង ២០០នាក់ ។

V - អ្នកចូលរួម

សិក្ខាសាលាប្រព្រឹត្តិទៅដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធចំនួន ២០៧នាក់ មកពី:

- អាជ្ញាធរខេត្ត-ស្រុក-ឃុំ : ៣៥នាក់

- មន្ទីរអង្គការពាក់ព័ន្ធ : ១២នាក់
- សហគមន៍មូលដ្ឋាន : ៦៤នាក់
- អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល វិស័យឯកជន និងសារព័ត៌មាន: ៣០នាក់
- មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋាន : ៤៥នាក់
- ក្រុមការងារកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ : ២១នាក់

សរុប: ២០៧នាក់

ក្នុងនោះភ្ញៀវវិកិតិយស មាន:

- ឯកឧត្តម ស៊ូ តិរិទ្ធ អភិបាលខេត្តសៀមរាប
- ឯកឧត្តម ង៉ា សំអាង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- លោក Jacob K. Jepsen តំណាង DANIDA
- អ្នកស្រី Fan Xiaojie តំណាងអង្គការ FAO និង
- លោក គង់ ណារិន នាយអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តបឹងកេងកង

ដោយឡែកមានព្រះសង្ឃចំនួន ៤អង្គក៏ត្រូវបាននិមន្តដើម្បីចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលានេះដែរ ។ សំរាប់
ព័ត៌មានលម្អិតទាក់ទងនឹងអ្នកអញ្ជើញចូលរួមសូមមើល **ឧបសម្ព័ន្ធ៩** ។

VI-របៀបវារៈនៃសិក្ខាសាលា

សិក្ខាសាលាត្រូវបានរៀបចំឡើងសំរាប់រយៈពេលពីរថ្ងៃ តាមរបៀបវារៈសំខាន់ៗដូចតទៅ:

- ថ្ងៃទី១-ពិធីបើកសិក្ខាសាលា និងការធ្វើបទបង្ហាញរបស់ក្រុមកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ
- ថ្ងៃទី២-ការពិភាក្សាជាក្រុមនៃសិក្ខាកាមដែលបានមកចូលរួម ការបង្ហាញពីលទ្ធផលនៃការពិភាក្សា
តាមក្រុម និងពិធីបូកសរុប និងបិទអង្គសិក្ខាសាលា ។

សិក្ខាសាលាបានចាប់ផ្តើមនៅម៉ោង ៨:៣០ ថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ និងបិទវិញនៅវេលាម៉ោង
៥:៣០ ថ្ងៃទី ៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ តាមការកំណត់។ មានការសំរាកបីដងក្នុងមួយថ្ងៃគឺពេលព្រឹកនៅ
ម៉ោង ១០:០០-១០:៣០ ពេលថ្ងៃត្រង់នៅម៉ោង ១២:០០ និងពេលល្ងាចនៅម៉ោង ១៥:៣០-១៦:០០ ។
សិក្ខាកាមទាំងអស់ទទួលបានអាហារថ្ងៃត្រង់នៅក្នុងសណ្ឋាគារ អាល់សាន់អង្គរប៉ារ៉ាដាយ និងស្នាក់នៅតាម
ទីកន្លែងដែលគេជ្រើសរើស ។ សំរាប់ព័ត៌មានលម្អិតសូមមើល **ឧបសម្ព័ន្ធ១** ។

VII-វិធីសាស្ត្រសំខាន់ៗនៃសិក្ខាសាលា

សិក្ខាសាលាត្រូវបានរៀបចំជា ៥ តំណាក់កាលសំខាន់ៗគឺ ពិធីបើក ការធ្វើបទបង្ហាញនៃក្រុមកម្មវិធី ព្រៃឈើជាតិ ការពិភាក្សាជាក្រុម ការបង្ហាញពីលទ្ធផលនៃការពិភាក្សាតាមក្រុម និង ការបូកសរុបលទ្ធផល និងបិទសិក្ខាសាលា។

VII.1 -ពិធីបើក

សិក្ខាសាលាត្រូវបានប្រារព្ធពិធីបើកនៅម៉ោង ៨:៣០ ថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ ក្រោមអធិបតី- ភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់:

- ឯកឧត្តម ស៊ូ តិរិទ្ធ អភិបាលខេត្តសៀមរាប
- ឯកឧត្តម ជាំ សំអាង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- លោក Jacob K. Jepsen តំណាង DANIDA
- អ្នកស្រី Fan Xiaojie តំណាងអង្គការ FAO និង
- លោក គង់ ណារិន នាយអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តបឹងកេងកង

បន្ទាប់ពីការគោរពភ្លេងជាតិ និងប្រកាសហេតុដោយលោក ប្រធាន មរិនណា នាយរងខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ សៀមរាប លោក Jacob K. Jepsen តំណាង DANIDA បានឡើងធ្វើចំណាប់អារម្មណ៍រយៈពេលជិត ១០នាទី ដោយសង្កត់ធ្ងន់ថា " កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិគឺជាដំណើរការមួយដែលត្រូវមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ ទាំងអស់ដើម្បីរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិ។ វាមិនមែនជាកម្មវិធីដែលមិនអាចកែប្រែបាននោះទេ ពោលគឺវាអាចត្រូវការកែសំរួលជាច្រើនដំណាក់កាលដើម្បីឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការជាក់ស្តែងរបស់មូលដ្ឋាន ។ គាត់បន្ថែមទៀតថា ព្រៃឈើជាប្រភពសេដ្ឋកិច្ចដ៏សំខាន់សំរាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ។ ក៏ប៉ុន្តែរយៈពេលកន្លងមក ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជួបប្រទះនូវបញ្ហាស្មុគស្មាញជាច្រើនដែលតំរូវឱ្យមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដើម្បីដោះស្រាយ។ គាត់សង្ឃឹមថា សិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងចូលរួមយ៉ាងផុសផុលក្នុងការផ្តល់ជាមតិ យោបល់ ឬទស្សនៈ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិមួយដែលអាចទទួលយកបានសំរាប់ទាំងអស់គ្នា ទាំងស្ថាប័ន រដ្ឋាភិបាល សង្គមស៊ីវិល វិស័យឯកជន និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន។

បន្ទាប់មកអ្នកស្រី Fan Xiaojie តំណាងអង្គការ FAO ក៏បានឡើងធ្វើការចាប់អារម្មណ៍ដោយ បញ្ជាក់ជាថ្មីម្តងទៀតថាកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិគឺជាដំណើរការមួយ វាមិនមែនជាកម្មវិធីដែលមានតែម្តងនោះទេ។ សព្វថ្ងៃនេះមានប្រទេសចំនួន ៨៣ នៅលើពិភពលោកទទួលជំនួយ FAO NFP Facility ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិរបស់ខ្លួន ក្នុងនោះ ១៣ស្ថិតនៅតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិក ដែលក្នុងនោះរួមទាំងកម្ពុជាផងដែរ។

គាត់បញ្ជាក់ទៀតថា គាត់មានសេចក្តីរំភើបដោយមានអ្នកចូលរួមជាច្រើនបែបនេះ ហើយសូមជូនពរឱ្យសិក្ខា-
សាលាប្រព្រឹត្តិទៅដោយជោគជ័យ ។

ជាកិច្ចបន្ត ឯកឧត្តម ស៊ូ តិរិទ្ធ អភិបាលខេត្តសៀមរាប បានឡើងថ្លែងសុន្ទរកថាស្វាគមន៍ ដោយបាន
សំដែងការរីករាយ និងស្វាគមន៍ដល់អ្នកចូលរួមទាំងអស់នៃអង្គសិក្ខាសាលាពេលនោះ ។ ឯកឧត្តមក៏បានយល់
ស្របដែរថាកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិជាដំណើការយូរអង្វែងមួយ និងទាមទារឱ្យមានការចូលរួមទាំងអស់គ្នា ។
ឯកឧត្តមបានក្រើនរំលឹកដល់សិក្ខាកាមទាំងអស់ឱ្យពិចារណាឡើងវិញថា យើងជាខ្មែរត្រូវតែដឹងថា ខ្មែរមាន
សម្បត្តិធម្មជាតិអ្វីខ្លះ? ខ្មែរមានទឹក ដី ព្រៃប្រីក្សា លតាវិស្វី គឺខ្មែរមានធម្មជាតិស្តុកស្តម្ភណាស់ ។ ក៏ប៉ុន្តែ
សព្វថ្ងៃខ្មែរបាត់បង់ស្ទើរគ្មានសល់ ធនធានធម្មជាតិកាន់តែហិនហោចបន្តិចម្តងៗ ។ ឯកឧត្តមប្រដូចធនធាន
ព្រៃឈើទៅនឹងសិរិរាងរបស់មនុស្សយើងដែលមានតួនាទីផ្សេងៗគ្នារៀងខ្លួន តែវាបំពេញឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក
មិនអាចខ្វះមួយណាបានឡើយ ដូចជាសក់ការពារក្បាលពីកំដៅព្រះអាទិត្យ ឯព្រៃការពារជីជាតិដី និង
ទប់ទល់ពីការហូរច្រោះ ។ ឯកឧត្តមបញ្ជាក់ទៀតថាព្រៃឈើមានបញ្ហាជាច្រើនកើតឡើងដែលលំបាកដោះ-
ស្រាយ និងអំពាវនាវឱ្យអាជ្ញាធរ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវយកច្បាប់ធ្វើជា
គោលដើម្បីដោះស្រាយ និងត្រូវលប់បំបាត់ឱ្យអស់រាល់សកម្មភាពភាពអនាធិបតេយ្យក្នុងវិស័យព្រៃឈើ ។
នៅទីបញ្ចប់ ឯកឧត្តមជូនពរឱ្យសិក្ខាសាលាប្រព្រឹត្តិទៅប្រកបដោយជោគជ័យ ។

បន្ទាប់មកឯកឧត្តម ថា សំអង្គ អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ បានឡើងថ្លែងសុន្ទរកថាបើក
សិក្ខាសាលា ។ ឯកឧត្តមមានប្រសាសន៍ថា សិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះផ្តល់ឱកាសដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ឱ្យចូលរួម
ផ្តល់មតិយោបល់ដើម្បីឱ្យវាក្លាយជាឯកសារមួយដ៏មានសារៈសំខាន់នាពេលអនាគត ។ ឯកឧត្តមពន្យល់ថា
កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិជាឯកសារគោល និងជាឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រដែលមានគោលដៅច្បាស់លាស់ សំដៅ
គ្រប់គ្រងព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាពនាពេលអនាគត ។ ឯកឧត្តមបញ្ជាក់ទៀតថា កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិត្រូវបាន
រៀបចំឡើងដោយរដ្ឋបាលព្រៃឈើចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៧ មកម្ល៉េះ ដោយមានការចូលរួមពីក្រសួងរៀបចំ
ដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
សង្គមស៊ីវិល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងផ្នែកឯកជនជាច្រើនទៀត ។ នេះជាសិក្ខាសាលាលើកទី ៤ និងជាលើកចុង
ក្រោយ ដែលត្រូវបានរៀនចំដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេសស្តីពីព្រៃឈើ និងបរិស្ថាន ដោយមានការគាំទ្រពី
DANIDA DEFIT និង FAO NFP Facility ។ ឯកឧត្តមក៏បានពន្យល់ផងដែរថា ផែនដីយើងដំបូងមានតែ
ដី ភ្លើង និងទឹក ។ បន្ទាប់មកមានព្រៃឈើ និងក្រោយមកទៀតទើបមានមនុស្ស ។ មនុស្សពឹងផ្អែកទាំងស្រុង

លើធនធានធម្មជាតិ ហើយបានកែច្នៃធនធាននេះឱ្យបម្រើសេចក្តីត្រូវការរបស់ខ្លួន ពោលព្រៃឈើជាគំរូបផ្តល់
លក្ខណៈសំរាប់ជីវិតមនុស្ស ។ មនុស្សត្រូវតែចេះថែរក្សាគំរូបព្រៃឱ្យនៅយ៉ាងហោចណាស់ត្រឹមកំរិតអប្បបរមា
មួយដែលអាចទ្រទ្រង់ជីវិតខ្លួនបាន ។ ហេតុនេះហើយទើបអង្គការសហប្រជាជាតិបានបង្កើតកម្មវិធីនានាឡើង
ដូចជាកម្មវិធី UNEP UNFF និង យន្តការជាច្រើនទៀត សំដៅថែរក្សា ការពារស្ថេរភាពបរិស្ថាន និង
ការអភិវឌ្ឍន៍ដោយនិរន្តរភាព ។ ឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានដាក់ចេញក្នុង
ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសហស្សវត្សរបស់ខ្លួនប្តេជ្ញាការពារ ថែរក្សាគំរូបព្រៃឱ្យបាន ៦០% ពីឆ្នាំនេះរហូតដល់ឆ្នាំ
២០១៥ ដើម្បីទុកជាកេរ្តិ៍ដំណែលសំរាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយៗទៀត ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្រោមការដឹកនាំដ៏
ឈ្លាសវៃរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតី តេជោ ហ៊ុន សែន បានដាក់ចេញគោលនយោបាយគ្រប់គ្រងធនធាន
ព្រៃឈើដោយចីរភាព ការអភិរក្សធនធានព្រៃឈើ ការដាំឈើឡើងវិញ និងអភិបាលកិច្ចល្អ សំដៅ
រួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ។ ឯកឧត្តមក៏បានជំរាបផងដែរថាដោយសា
តែការខិតខំរបស់រដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ យើងបានបង្កើត
ឡើងនូវឯកសារជាច្រើន ដូចជាច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ លិខិតបទដ្ឋាននានា ឯកសារបច្ចេកទេស
ក្រុមបច្ចេកទេសព្រៃឈើ គោលការណ៍ស្តារព្រៃឈើឡើងវិញ គោលការណ៍ណែនាំវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់
សង្គម-បរិស្ថាន ផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងឯកសារជាច្រើនទៀត ហើយឥឡូវនេះ យើងកំពុងរៀបចំ
កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ សំដៅធ្វើយ៉ាងណាធានាការគ្រប់គ្រងដោយនិរន្តរភាពនៃធនធានព្រៃឈើ ។ ឯកឧត្តម
បញ្ជាក់ទៀតថា សិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះពិតជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ ដើម្បីដោះស្រាយកង្វល់នៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន
ដែលនឹងត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ហើយក្រោយពេលដែលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិបង្កើតបាន
ហើយ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងប្រមូលគ្រប់កំលាំងទាំងអស់ដើម្បីចូលរួមអនុវត្ត ពិសេសគឺសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។
ហេតុនេះឯកឧត្តមសំណូមពរឱ្យការពិភាក្សាប្រព្រឹត្តិទៅប្រកដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ព្រោះឯកសារនេះមានសារៈ
សំខាន់ណាស់ មិនត្រឹមតែសំរាប់យើងប៉ុណ្ណោះទេ តែសំរាប់កូនចៅយើងជំនាន់ក្រោយៗទៀត ។ ជាចុងក្រោយ
ឯកឧត្តមថ្លែងអំណរគុណដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានជួយឧបត្ថម្ភ និងក្រុមការងារដែលបានខិតខំរៀបចំសិក្ខា-
សាលាទាំងបួនកន្លងមកនេះ និងជូនពរឱ្យគណៈអធិបតី និងអ្នកចូលរួមទាំងអស់បានជួបប្រទះតែពុទ្ធពរ
ទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លាតឡើយ និងប្រកាសបើកសិក្ខាសាលាជាផ្លូវការ ។

VII.2 - ការធ្វើបទបង្ហាញ

មានបទបង្ហាញចំនួន ៩ត្រូវបានធ្វើឡើងជាបន្តបន្ទាប់តាមកម្មវិធីដែលបានគ្រោងទុក ក្នុងនោះមានបទបង្ហាញអំពី:

- គោលបំណង និង លទ្ធផលរំពឹងទុកពីសិក្ខាសាលា
- ដំណើរការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ និង
- ឯកសារគោលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដោយបណ្ឌិត សុខ ហេង អ្នកសំរបសំរួលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។
- កម្មវិធីស្តីពីការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និងការចុះបញ្ជីការសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ ដោយ

លោក មាស មករា ប្រធានការិយាល័យគ្រប់គ្រងទីជំរាល និងដីព្រៃឈើ ។

- កម្មវិធីស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើជាតិ និងការអភិរក្ស បង្ហាញជាក្រុមដែលមាន លោក យន សារ៉េត លោក ហង់ ស៊ុនត្រា លោក សា មករា លោក អូន សំអុល និងលោក ឈុំ សំណាង ។

- កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ និងអភិបាលកិច្ច ដោយលោក សួន សុវណ្ណ ប្រធានការិយាល័យនីតិកម្មនិងវិវាទ ។

- កម្មវិធីស្តីពីសហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ ដោយលោក ឡាវ សេដ្ឋាផល ប្រធានស្តីទី ការិយាល័យសហគមន៍ព្រៃឈើ ។

- កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងសមត្ថភាព និងអភិវឌ្ឍការងារស្រាវជ្រាវ បង្ហាញជាក្រុមដែលមាន លោក ប៊ុន រ៉ាដា លោក ណុប សុផា លោក ចាន់ សុផល និងលោក សិរីត វណ្ណា ។

- កម្មវិធីស្តីពីការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដោយលោក អូន សំអុល អនុប្រធានការិយាល័យដាំឈើ ។

ចំពោះខ្លឹមសារលំអិតនៃបទបង្ហាញទាំង ៩ នេះ សូមមើល **ឧបសម្ព័ន្ធទី៧** ។

បន្ទាប់ពីបទបង្ហាញនីមួយៗ មានសំណួរ ឬយោបល់ពីសិក្ខាកាម និង ចម្លើយពីអ្នកធ្វើបទបង្ហាញ ។ នៅចុងកម្មវិធីនៃថ្ងៃទី១ ក៏មានរៀបចំជំនាត់សំណួរ និងចម្លើយរយៈពេលមួយម៉ោងផងដែរ ។ ឯខ្លឹមសារនៃកំរងសំណួរ និងចម្លើយនោះសូមមើល **ឧបសម្ព័ន្ធទី៨** ។

VII.3-ការពិភាក្សាជាក្រុម

សិក្ខាកាមទាំងអស់ត្រូវបានចែកជា ៦ក្រុម ដើម្បីពិភាក្សាអំពីប្រធានបទទាក់ទងនឹងកម្មវិធីនីមួយៗ នៃកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដូចខាងក្រោម :

- ក្រុមទី១ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និង ការចុះបញ្ជីកាសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ ដែលមានអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមពិភាក្សាចំនួន ៣១នាក់ ។
- ក្រុមទី២ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើជាតិ និងការអភិរក្ស មានអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមពិភាក្សាចំនួន ៣១នាក់ ។
- ក្រុមទី៣ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីស្តីពីកម្មវិធីពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ និងអភិបាលកិច្ច ដែលមានអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមចំនួន ៣៤នាក់ ។
- ក្រុមទី៤ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីសហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ ដែលមានអ្នកចូលរួមចំនួន ២២នាក់ ។
- ក្រុមទី៥ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីពង្រឹងសមត្ថភាព និងអភិវឌ្ឍការងារស្រាវជ្រាវ ដែលមានអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមពិភាក្សាចំនួន ២៣នាក់ និង
- ក្រុមទី៦ ពិភាក្សាអំពីឯកសារគោលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ មានអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចូលរួមចំនួន ១៤នាក់ ។

សិក្ខាកាសម្នាក់ៗអាចចុះឈ្មោះចូលរួមក្នុងក្រុមពិភាក្សាណាមួយដែលខ្លួនពេញចិត្ត ។ ប៉ុន្តែដើម្បីឱ្យមានការចូលរួមបានគ្រប់ក្រុម ក្រុមការងារបានរៀបចំតារាងទទួលឱ្យចុះឈ្មោះបានតែ ៣០នាក់ ប៉ុណ្ណោះក្នុងមួយក្រុម អ្នកសល់ពីនេះត្រូវទៅចុះឈ្មោះនៅក្រុមផ្សេងទៀត ។ ការពិភាក្សាគឺផ្អែកលើគោលការណ៍ស្មើភាពគោរពសេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ គ្មានការគំរាមកំហែង ការលើកទឹកចិត្តក្នុងការបញ្ចេញមតិ ហើយរាល់មតិយោបល់ដែលលើកឡើងសុទ្ធតែត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងលទ្ធផលនៃការពិភាក្សា ។ សមាជិកក្រុមនីមួយៗអាចលើកជាប្រធានបទដើម្បីដាក់ចូលក្នុងការពិភាក្សា ហើយប្រធានបទដែលត្រូវពិភាក្សាត្រូវដាក់ឆ្លងដើម្បីទទួលបានការឯកភាពក្នុងក្រុមជាមុន ។ អ្នកជំនួយការបច្ចេកទេសដើរតួជាអ្នកសំរបសំរួល ក្នុងពេលពិភាក្សាឯក្រុមកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិជាអ្នកពន្យល់នូវសំណួរណា ឬពាក្យបច្ចេកទេសណាដែលពិបាកយល់ និងត្រូវឆ្លើយបំភ្លឺពីបំណងនៃសំណួរនីមួយៗ ។ មុនពេលពិភាក្សា អ្នកសំរបសំរួលបានសង្ខេបឡើងវិញពីខ្លឹមសារនៃកម្មវិធីដែលត្រូវពិភាក្សា ។ សមាជិកក្រុមសរសេរគំនិតខ្លួននៅលើក្រដាសពណ៌ រួចប្រគល់ទៅឱ្យអ្នកសំរបសំរួលដែលត្រូវយកទៅបិទនៅលើក្តារខៀនធំមួយ ។ បន្ទាប់មកអ្នកសំរបសំរួល យកមតិមកពិនិត្យម្តងមួយៗ និងធ្វើការកែសំរួលនូវប្រយោគ ឬឃ្លាណាដែលមានន័យមិនច្បាស់ ។ ក្រុមនីមួយៗសុទ្ធតែបានរែកព្រែក និងពិភាក្សាយ៉ាងផុសផុល ហើយការពិភាក្សាប្រព្រឹត្តិទៅអស់រយៈពេលជិត ៤ម៉ោង ។ ចំពោះប្រធានបទ និងលទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសូមមើល **ឧបសម្ព័ន្ធ៤** ។

VII.4 - ការបង្ហាញពីលទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសាមគ្រុម

បន្ទាប់ពីបានពិភាក្សាពេញមួយព្រឹក នៅពេលរសៀលក្រុមនីមួយៗជ្រើសរើសតំណាងរបស់ខ្លួនឡើងធ្វើ បទបង្ហាញអំពីលទ្ធផលដែលក្រុមខ្លួនបានសំរេច ។ ការធ្វើបទបង្ហាញចាប់ផ្តើមពីក្រុមទី១ រហូតដល់ក្រុមទី៦ ។ ខ្លឹមសារនៃបទបង្ហាញគឺដូចគ្នាទៅនឹងលទ្ធផលនៃការពិភាក្សាតាមក្រុម ។ បន្ទាប់ពីបទបង្ហាញនីមួយៗ សមាជិកសមាជិការនៃអង្គសិក្ខាសាលាអាចឡើងសួរនូវអ្វីដែលខ្លួនគិតថាមិនច្បាស់លាស់ឬផ្តល់ជាអានុសាសន៍ តាមការយល់ឃើញរបស់គេ ។ ខាងក្រោមនេះជា សំណួរ-ចម្លើយ ឬយោបល់ដែលបានលើកឡើងដោយ សិក្ខាកាមក្រោយពេលធ្វើបទបង្ហាញតាមក្រុម:

- សំរាប់បទបង្ហាញរបស់ក្រុមទី១ និងក្រុមទី ២ ពុំមានសំណួរ ឬអានុសាសន៍អ្វីនោះទេ ។
- សំរាប់ក្រុមទី ៣ មានយោបល់មួយពីលោកតំណាងសុរិយោដី ខេត្តឧត្តមានជ័យ ថាសង្គមស៊ីវិលមិន អាចផ្តល់យោបល់បញ្ជាក់ទេសលើជំនាញបានទេ ។ លោកលោក ស៊ឹម ឡាប៉ុង នាយខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ កំពង់ធំ ដែលជាសមាជិកក្រុមពិភាក្សាទី៣ លើកឡើងថាសង្គមស៊ីវិលអាចផ្តល់ថវិកា និងជួលអ្នកជំនាញបាន ។
- សំរាប់ក្រុមទី៥ ពុំមានសំណួរទេ តែមានសំណួរមួយពីលោកអភិបាលរងស្រុករវាំង ខេត្តឧត្ត- មានជ័យ ថាលើកក្រោយពេលមានសិក្ខាសាលាបែបនេះ គួរតែអញ្ជើញតំណាងមកពី កងរាជអាវុធហត្ថខេត្ត កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ និងនគរបាល ឱ្យចូលរួមផង ព្រោះពួកគេសុទ្ធតែជាអ្នកដែលពាក់ព័ន្ធសំខាន់ជាងគេ ទាក់ទងនឹងបទល្មើសព្រៃឈើ ។
- សំរាប់ក្រុមទី៦ មានសំណួរមួយពីសិក្ខាកាមសួរថា តើដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងព្រៃសម្បទានខុសគ្នា ដូចម្តេច? លោកសូ ណាត តំណាងក្រុម៦ ឆ្លើយថា ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច មិនដូចព្រៃសម្បទានទេ ។ រាល់ដី សម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដែលមិនបានធ្វើអ្វីមួយក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំ នោះរដ្ឋមានសិទ្ធិដកយកដីនោះមកវិញហើយ ។

នៅពេលបញ្ចប់បទបង្ហាញតាមក្រុម ឯកឧត្តម ថា សំអាង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ បានឡើងធ្វើ បទបង្ហាញយ៉ាងខ្លីមួយ ដោយមានគោលតំណាងឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់យកទៅត្រិះរិះពិចារណាថាមានអ្នកដែល ក្រដាងយើង សំបាកដាងយើង និងរងគ្រោះដាងយើង ច្រើនណាស់នៅលើពិភពលោក ។ ដូច្នេះយើងមិនត្រូវ មានទុក្ខដឹងនិយមពេកនោះទេ ។

VII.5- បូកសរុបលទ្ធផល

មុនបិទអង្គសិក្ខាសាលា លោក គង់ ណារិន នាយអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើខាងជើងបឹងទន្លេសាប បានឡើងបូកសរុបពីលទ្ធផលនៃអង្គសិក្ខាសាលា ដោយបញ្ជាក់ថាសិក្ខាសាលាបានប្រព្រឹត្តិទៅរយៈពេលពីរថ្ងៃ ពីថ្ងៃទី ៣០-៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ នៅសណ្ឋាគារ អលសាន់អង្គរហ៊ុំដោយ មានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន

២០១នាក់ មកពីខេត្តចំនួនប្រាំគឺ សៀមរាប កំពង់ធំ ព្រះវិហារ បន្ទាយមានជ័យ និងឧត្តមានជ័យ ។ សិក្ខា-សាលាបានធ្វើបទបង្ហាញអំពីសេចក្តីព្រាងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ហើយក៏បានធ្វើការពិភាក្សាផ្តល់មតិដើម្បីកែលម្អ កណ្តតំនូវទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការសកម្មភាពសំរាប់អនុវត្តក្នុងវិស័យព្រៃឈើឱ្យស្របតាមគោលនយោបាយវិស័យព្រៃឈើជាតិ ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្សរបស់កម្ពុជា និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី២ ដើម្បីកំណើនការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព កំណែទម្រង់វិស័យព្រៃឈើ ដើម្បីឈានឆ្ពោះទៅរកការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព ។

នៅថ្ងៃទី១ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ អង្គសិក្ខាសាលាបានធ្វើបទបង្ហាញជាបន្តបន្ទាប់ចំនួន៩ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ហើយនៅថ្ងៃទី២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ សិក្ខាកាមត្រូវបានបែងចែកជា ៦ក្រុម ដើម្បីពិភាក្សាលើកម្មវិធីទាំង៦ នៃកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។ សិក្ខាកាមបានពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងផុសផុល និងទទួលបានលទ្ធផលគួរជាទីពេញចិត្ត មានជាអាទិ៍៖ការកំណត់បញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងការបោះបង្គោលព្រំប្រទល់ព្រៃឈើ ការកែប្រែចំណងជើងកម្មវិធី-អនុកម្មវិធី ការបន្ថែមអនុកម្មវិធី ការកែទម្រង់ច្បាប់ និងរដ្ឋបាលវិធានការដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងអភិបាលកិច្ច វិធានការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាព យន្តការពង្រឹងសមត្ថភាព និងការងារស្រាវជ្រាវ រួមទាំងអានុសាសន៍មួយចំនួនសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិនេះឱ្យទទួលបាននូវប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ថែមទៀតផង ។ ខ្លឹមសារទាំងស្រុងនៃរបាយការណ៍សង្ខេបនេះសូមមើល **ឧបសម្ព័ន្ធ១០** ។

VII.6- មិនសិក្ខាសាលា

សិក្ខាសាលាបានប្រារព្ធពិធីបិទនៅម៉ោង ៥:៣០ ក្រោមអធិបតីភាព ឯកឧត្តម **ថា សំអង** អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ។ អញ្ជើញចូលរួមជាគណៈអធិបតីក្នុងពិធីបិទនោះមាន៖

- ឯកឧត្តម ហេង សំអាង អភិបាលរងខេត្តកំពង់ធំ
- ឯកឧត្តម អ៊ឹម ភ័ណ្ណសុផល អភិបាលរងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
- ឯកឧត្តម លួន អាន អភិបាលរងខេត្តឧត្តមានជ័យ
- លោក គង់ ណារិន នាយអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើខាងជើងបឹងទន្លេសាប និង
- អ្នកស្រី Fan Xiaojie តំណាងអង្គការ FAO ។

មុនថ្លែងសុន្ទរកថាបិទដោយឯកឧត្តម **ថា សំអង** អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ សិក្ខាកាមម្នាក់មកពីខេត្តឧត្តមានជ័យ បានឡើងធ្វើការចាប់អារម្មណ៍ដោយនិយាយថា គាត់ជាជនជាតិភាគតិចគួយ មានសេចក្តី

រំកិលវិភាគរាយណាស់ដែលបានមកចូលរួមសិក្ខាសាលានៅពេលនេះ និងបានថ្លែងអំណរគុណចំពោះរដ្ឋបាល
ព្រៃឈើ និងម្ចាស់ជំនួយដែលបានរៀបចំឱ្យមានសិក្ខាសាលានេះឡើង។ គាត់សង្ឃឹមថា មតិយោបល់របស់
សហគមន៍នៅពេលនេះ នឹងត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ហើយទុក្ខកង្វល់របស់សហគមន៍
ជនជាតិភាគតិចត្រូវបានដោះស្រាយ។ គាត់សង្ឃឹមផងដែរថា ថ្នាក់ជាតិនឹងអញ្ជើញសហគមន៍ឱ្យចូលរួមម្តងទៀត
ពេលសិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ។ គាត់បានរំលឹកផងដែរថា នេះជាលើកទី២ ហើយដែលខ្លួនគាត់ត្រូវបានអញ្ជើញ
ឱ្យចូលរួមផ្តល់យោបល់ គឺលើកទី១ ពេលរៀបចំអនុក្រឹត្យសហគមន៍ព្រៃឈើ និងលើកទី២ គឺកម្មវិធីព្រៃឈើ
ជាតិនេះ។ មុនបញ្ចប់ចំណាប់អារម្មណ៍ ជាថ្មីម្តងទៀត គាត់សង្ឃឹមថាក្រុមការងារនឹងពាំនាំពាក្យសហគមន៍
ទៅពិគ្រោះនៅថ្នាក់ជាតិជាពុំខាន។

បន្ទាប់មក ឯកឧត្តម ថា សំអង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ បានឡើងថ្លែងសុន្ទរកថាបិទអង្គសិក្ខា-
សាលា ដោយបានកត់សំគាល់ថា យើងបានពិភាក្សាដោយស្មើភាពគ្នា និងដោយភាគរភាព។ ឯកឧត្តមសង្ឃឹម
យ៉ាងមុតមាំថានឹងបង្កើតបានកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិមួយដើម្បីគ្រប់គ្រងព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាព។ ឯកឧត្តម
សន្យាថា នឹងពាំនាំយកមតិយោបល់ទាំងអស់នេះទៅដោះស្រាយនៅថ្នាក់ជាតិ។ ដូច្នេះមតិយោបល់របស់
សហគមន៍នឹងក្លាយជាមតិយោបល់របស់ជាតិ ដែលនឹងបង្កើតផែនការសកម្មភាពមួយសំរាប់ជាតិទាំងមូល។
ឯកឧត្តមបញ្ជាក់ទៀតថាកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិត្រូវតែបង្កើតឡើងក្រោមអធិបតេយ្យរបស់ជាតិ និងទទួលស្គាល់
ជាអន្តរជាតិ។ ដូចនេះវាត្រូវឱ្យមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ បច្ចុប្បន្នរាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងតែ
លើកទឹកចិត្តចំពោះការដាំឈើដោយឯកជន និងដាក់ព្រៃឈើមួយផ្នែកណាមួយសំរាប់ឥណទានការបាន។
ទេសចរណ៍ធម្មជាតិជាមធ្យោបាយថ្មីមួយទៀតសំរាប់យើងក្នុងការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ដែលនៅលើពិភពលោក
គេបានអនុវត្តជាយូរណាស់មកហើយ។ វាអាចធានាបាននូវតុល្យភាពរវាងកំណើន និងតំរូវការនាពេល
បច្ចុប្បន្ន។ យើងជាអ្នកការពារ ថែរក្សា និងគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ និងជាអ្នកប្រើប្រាស់សំខាន់ជាងគេ។
ការគ្រប់គ្រងនេះមិនសំរាប់តែយើងនោះទេ តែសំរាប់សហគមន៍ទាំងមូល ពិភពលោកយើងទាំងមូល និង
សំរាប់កូនចៅយើងជំនាន់ក្រោយផងដែរ។ លទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលាទាំងបួន យើងទទួលបានលទ្ធផលជា
ផ្នែកជាច្រើន ហើយយើងនឹងយកយោបល់នេះទៅពិភាក្សាដើម្បីបញ្ចប់ការរៀបចំកម្មវិធីព្រៃឈើនេះ។
ជាថ្មីម្តងទៀតឯកឧត្តមបានថ្លែងអំណរគុណចំពោះ FAO NFP Facility និង DANIDA DEFIT ក្រុមការងារ
កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ និងអ្នកចូលរួមអង្គសិក្ខាសាលាទាំងមូល និងបានជូនពរឱ្យអ្នកចូលរួមទាំងអស់ជួបប្រទះ
តែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុក្ខៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លាងឃ្លាតឡើយ។

សិក្ខាសាលាត្រូវបានបិទនៅវេលាម៉ោង ៥:៣០ ក្នុងបរិយាកាសវិករាយ ក្តីសង្ឃឹម និងភាពទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ។

VIII.-សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សហគមន៍

នៅក្នុងឱកាសនៃការជួបជុំនេះ យើងទទួលបានសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមមួយពីប្រជាពលរដ្ឋទាំងប្រាំខេត្តដែលសំដែងពីការព្រួយបារម្ភរបស់គេ និងសំណូមពរឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលដាក់បញ្ចូលនូវសំណូមពរនិងអានុសាសន៍របស់ពួកគេចូលទៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។ លិខិតនោះធ្វើនៅថ្ងៃទី២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ មួយថ្ងៃមុនសិក្ខាសាលាចាប់ផ្តើម ប៉ុន្តែមិនមានការចុះហត្ថលេខាទេ ។ សេចក្តីថ្លែងការណ៍នោះបានរៀបរាប់ពីវិនាសកម្មនៃព្រៃឈើ ការរំលោភបំពានលើសិទ្ធិប្រើប្រាស់របស់សហគមន៍ និងការចោទប្រកាន់ថាសហគមន៍ជាឧក្រិដ្ឋជន ឬជាអ្នកបំផ្លាញព្រៃឈើទៅវិញ ។ លិខិតនោះក៏បានរៀបរាប់ផងដែរពីការព្រួយបារម្ភរបស់សហគមន៍ខ្លាចក្រែងគំនិតយោបល់របស់គេមិនត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ព្រមទាំងបានបកស្រាយពីតម្រូវការសំរាប់គេ និងមានសំណូមពរមួយចំនួនផងដែរ ។ ចំពោះខ្លឹមសារលំអិតនៃលិខិតនោះសូមមើល **ឧបសម្ព័ន្ធទី ៧** ។

IX-សន្តិដ្ឋាន

សិក្ខាសាលាបានប្រព្រឹត្តិទៅតាមការគ្រោងទុក និងមានអ្នកចូលរួមច្រើនជាងការរំពឹងទុក ។ មានការពិភាក្សាយ៉ាងផុលផុស និងមិនមានការខ្វែងមតិអ្វីធំដំកើតឡើងនោះទេ ។ សិក្ខាកាមទាំងអស់សុទ្ធតែបានបញ្ចេញយោបល់តាមទស្សនៈផ្ទាល់របស់គេ ដោយសេរី និងដោយស្មើភាព ។ ជាលទ្ធផល សិក្ខាសាលាទទួលបានមតិយោបល់ជាច្រើនពីអ្នកចូលរួមតាមរយៈការពិភាក្សាក្រុម ។ មានខ្លឹមសារខ្លះអាចបញ្ចូលដោយផ្ទាល់ ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ តែខ្លះទៀតទាមទារឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូររួចហើយទើបធ្វើសមាហរណកម្មជាក្រោយ ។

X-អានុសាសន៍

- ភាគច្រើននៃមតិយោបល់ទាំងនោះមានលក្ខណៈបែបអនុវត្តច្រើន ដែលទាមទារឱ្យធ្វើការផ្លាស់ប្តូរទៅជាយន្តការ ឬផែនការវិញទើបអាចបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិបាន ។
- កង្វល់ និងអានុសាសន៍របស់សហគមន៍ពិតជាមានសារប្រយោជន៍ដល់ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។ ប៉ុន្តែមានអានុសាសន៍ខ្លះនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមនោះហាក់ដូចជាមិនសមទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលទេ ។ ដូចនេះគួរមានការពិនិត្យ និងសំរួលជាមុន រួចនឹងធ្វើសមាហរណកម្មចូលទៅក្នុងអនុកម្មវិធីណាមួយជាក្រោយ ។
- គួររៀបចំឱ្យមានកិច្ចប្រជុំមួយរវាងក្រុមអ្នកជំនួយការបច្ចេកទេស និងក្រុមអ្នកតាក់តែងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិដើម្បីពិភាក្សាថាតើត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មមតិយោបល់ទាំងនោះចូលទៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិដោយរបៀបណា ។
- បន្ទាប់ពីសមាហរណកម្មរួចហើយ គួរមានសិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិមួយទៀតដើម្បីពិគ្រោះជាលើកចុងក្រោយមុនដាក់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និងសម្រេច ។

សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់លើសេចក្តីព្រាងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

ទីកន្លែង: សណ្ឋាគារ អលសាន់អង្គរធីរាជី ខេត្តសៀមរាប ថ្ងៃទី ៣០-៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩

កាលបរិច្ឆេទ	ពេលវេលា	កម្មវិធី	វិធីសាស្ត្រ	អ្នកទទួលខុសត្រូវ
៣០ មីនា	០៨:០០-០៨:៣០	ចុះឈ្មោះ	ចុះហត្ថលេខា	អ្នកជំនួយការអធិការដ្ឋាន
	០៨:៣០-០៩:០០	- គោរពទង់ជាតិ - ចំណាប់អារម្មណ៍ - ចំណាប់អារម្មណ៍ - សុន្ទរកថាស្វាគមន៍ - សុន្ទរកថាបើក	មតិ	- អ្នកសំរបសំរួល - លោក Jacob K. Jepsen - អ្នកស្រី Fan Xiajie NFP Facility - ឯ.ឧ. អភិបាលខេត្តសៀមរាប - ឯ.ឧ. ប្រធាន រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
	០៩:០០-១០:០០	អាហារសំរន់		
	១០:០០-១០:២០	សេចក្តីផ្តើម - គោលបំណង និងលទ្ធផលរំពឹងទុកពីសិក្ខាសាលា - ដំណើរការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ	បទបង្ហាញ	បណ្ឌិត សុខ ហេង
	១០:២០-១០:៤០	បទបង្ហាញអំពីឯកសារគោលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ	បទបង្ហាញ	បណ្ឌិត សុខ ហេង
	១០:៤០-១១:១០	បទបង្ហាញកម្មវិធីទី១: ការកំណត់ព្រំប្រទល់	បទបង្ហាញ	លោក មាស មករា និង លោក លាង ហ៊ាន
	១១:១០-១២:០០	បទបង្ហាញកម្មវិធីទី២: ការគ្រប់គ្រង និងអភិរក្សព្រៃឈើ	បទបង្ហាញ	លោក យន សារ៉េត លោក សា មករា លោក ហង់ ស៊ុនត្រា លោក អូន សំអុល លោក ឈាង ដានី
	១២:០០-១៣:៣០	អាហារថ្ងៃត្រង់		
	១៣:៣០-១៤:០០	បទបង្ហាញកម្មវិធីទី៣: ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ	បទបង្ហាញ	លោក សួន សុវណ្ណ
	១៤:០០-១៤:៣០	បទបង្ហាញកម្មវិធីទី៤: សហគមន៍ព្រៃឈើ	បទបង្ហាញ	លោក ឡាវ សេដ្ឋាផល
	១៤:៣០-១៥:០០	បទបង្ហាញកម្មវិធីទី៥: ការកសាងសមត្ថភាព និងការស្រាវជ្រាវ	បទបង្ហាញ	លោក ចាន់ សុផល លោក ប៊ុន រ៉ាដា លោក នុត សុផា លោក សិរិទ្ធ វណ្ណា
	១៥:០០-១៥:៣០	អាហារសំរន់		
	១៥:៣០-១៦:០០	បទបង្ហាញកម្មវិធីទី៦: ហិរញ្ញវត្ថុ ព្រៃឈើ	បទបង្ហាញ	លោក ម៉ា សុខថា
	១៦:០០-១៧:០០	សំនួរ និងចំណើយ		អ្នកជំនួយការបច្ចេកទេស
៣១ មីនា	០៨:០០-៩:៣០	ពិភាក្សាតាមក្រុម	ប្រមូលមតិ	អ្នកជំនួយការបច្ចេកទេស និងអ្នកចងក្រង
	៩:៣០-១០:០០	អាហារសំរន់		
	១០:០០-១២:០០	ពិភាក្សាតាមក្រុម	ប្រមូលមតិ	អ្នកជំនួយការបច្ចេកទេស និងអ្នកចងក្រង
	១២:០០-១៤:០០	អាហារថ្ងៃត្រង់		
	១៤:០០-១៥:៣០	ចែករំលែកលទ្ធផលពីក្រុមពិភាក្សា	បទបង្ហាញ	អ្នកជំនួយការបច្ចេកទេស និងអ្នកចងក្រង
	១៥:៣០-១៦:០០	អាហារសំរន់		
	១៦:០០-១៧:០០	- របាយការណ៍ប្លុកសរុប - មតិចាប់អារម្មណ៍របស់អ្នកចូលរួម - មតិចាប់អារម្មណ៍របស់គណៈអធិបតី - សុន្ទរកថាបិទអង្គសិក្ខាសាលា		- លោក គង់ ណារិន នាយអធិការដ្ឋាន រ.ព - - - ឯ.ឧ. ជា សំអាង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ

សុន្ទរកថារបស់ ឯកឧត្តម ជាំ សំអាន អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
ថ្លែងពេលបើកសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់សាធារណៈស្តីពីកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ
សណ្ឋាគារអន្តរស្ថានអង្គរប៉ារ៉ាដាយម ខេត្តសៀមរាប
ថ្ងៃទី៣០-៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩

- សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះថេរា នុថេរៈគ្រប់ព្រះអង្គ
- សូមគោរពឯកឧត្តម ស្ទូ តិរិទ្ធ អភិបាលខេត្តសៀមរាប
- លោក Jacob K. Jepsen តំណាង DANIDA
- អ្នកស្រី Fan Xiaojie តំណាងអង្គការ FAO
- លោក គង់ ណារិន នាយអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើខេត្តបឹងកេងកង
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី និងភ្ញៀវទាំងអស់ជាទីមេត្រី

ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃដ៏មហោឡារមួយ និងវិសេសវិសាលបំផុតដែលយើងទាំងអស់គ្នាបានចូលរួមសិក្ខាសាលា នៅទីនេះ ។ គោលបំណងសំខាន់របស់សិក្ខាសាលានៅថ្ងៃនេះ គឺផ្តល់ឱកាសដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធដើម្បីចូលរួមរៀបចំ កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដែលនឹងបង្ហាញជូននៅពេលបន្តិចទៀតនេះ ដើម្បីឱ្យក្លាយទៅជាឯកសារសំខាន់មួយនៅ ថ្ងៃអនាគត ។ កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិមានសារៈសំខាន់ណាស់

- ទី១ វាជាឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រមួយដែលមិនធ្លាប់ មានពីមុនមក
- ទី២ វាជាឯកសារគោលដែលមានគោលដៅច្បាស់លាស់ គឺឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការរបស់មូលដ្ឋាន
- ទី៣ វាជាឯកសារដែលត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពដើម្បីគ្រប់គ្រងព្រៃឈើរបស់យើងឱ្យមាននិរន្តរភាព ។

កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិត្រូវបានរៀបចំដោយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងមានការចូលរួមពីក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងមហាផ្ទៃ សង្គមស៊ីវិល និងវិស័យឯកជនផងដែរ ។ ឯកសារនេះត្រូវបានអភិវឌ្ឍន៍ក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសពីកម្មវិធី DFIT នៃប្រទេស ដាណឺម៉ាកចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៧ មក ហើយដែលនឹងដាក់ជូនពិភាក្សានៅថ្ងៃនេះ ។ នេះជាសិក្ខាសាលាលើកទី៤ បន្ទាប់ពីសិក្ខាសាលាចំនួន៣ នៅអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលព្រៃឈើល្វែងសមុទ្រ ខាងត្បូងបឹងកេងកង និងមេកុង ដែលត្រូវបានរៀបចំដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេសព្រៃឈើ និងបរិស្ថាន សហការជាមួយប្រទេសផ្តល់ជំនួយ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលមាន DANIDA និង FAO ។

ឆ្លៀតឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមជំរាបជូនបានជ្រាបថា ដំបូងឡើយនៅលើភពផែនដីមានតែ ដី ភ្លើង និងទឹក យូរឆ្នាំក្រោយមកទៀតទើបកើតមានព្រៃឈើ ហើយបន្ទាប់មកទៀតទើបមានមនុស្ស។ មនុស្សពឹងផ្អែកទាំង ស្រុងលើធនធានព្រៃឈើ ហើយបានកែច្នៃធនធានទាំងនោះដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនបែបទំនើប ពោលព្រៃឈើផ្តល់លក្ខណៈសំរាប់ជីវិតមនុស្ស។ ដូច្នេះមនុស្សត្រូវថែរក្សាព្រៃឈើដើម្បីស្ថេរភាពនៃជីវិត ត្រូវ ធ្វើឱ្យមានតុល្យភាពរវាងកាយ និងចិត្ត តុល្យភាពរវាងធនធានព្រៃឈើ និងមនុស្ស តុល្យភាពរវាង ការផ្គត់ផ្គង់ និងតំរូវការ តុល្យភាពរវាងកំណើនមនុស្ស និងការលូតលាស់នៃព្រៃឈើ ពោលមនុស្សត្រូវការពារ ព្រៃឈើឱ្យបានកំរិតអប្បបរមាមួយដែលជីវិតអាចគង់វង្សបាន។ ប្រទេសទាំងអស់នៅលើពិភពលោកត្រូវមាន កាតព្វកិច្ចមួយ គឺថែរក្សា ការពារព្រៃឈើឱ្យបានយ៉ាងហោចក្នុងកំរិតអប្បបរមាមួយ អញ្ចឹងហើយទើបអង្គការ សហប្រជាជាតិបានបង្កើតនូវកម្មវិធីផ្សេងៗជាច្រើន ដូចជាកម្មវិធី UNEP វេទិការ UNFF និងយន្តការជា ច្រើនទៀត។ ដោយឡែករដ្ឋបាលព្រៃឈើ ដែលតំណាងឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានលើកឡើង និងចូលរួម យ៉ាងសកម្មក្នុងតំបន់ ដូចជាគំរូបព្រៃឈើអាស៊ានជាដើម។ ឆ្លៀតឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមបង្ហាញតួលេខធនធាន ព្រៃឈើមួយចំនួនដែលចងក្រងដោយអង្គការ FAO កន្លងមក គឺពិភពលោកមានគំរូបព្រៃតែ ៣០,៣% ប៉ុណ្ណោះ ក្នុងនោះ ៤៤,៣% នៅអឺរ៉ុប។ ប្រទេសកម្ពុជាមានធនធានព្រៃឈើ ៥៩,១៥% ហើយរាជរដ្ឋាភិបាល ក៏បានកំណត់ក្នុងផែនការសហសវត្សយ៉ាងច្បាស់លាស់ដែរ គឺដល់ឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវរក្សាគំរូបព្រៃឈើឱ្យបាន ៦០% ។ ផ្ដើមចេញពីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាកំណត់ទិសដៅគ្រប់គ្រងព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាពសំរាប់កូនចៅ យើងជំនាន់ក្រោយៗទៀត ពោលយើងគឺជាស្ថានសំរាប់ចម្លងអ្នកក្រោយទៀត។ រដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ក្នុង គោលនយោបាយរបស់ខ្លួនជំរុញការងារអភិរក្សធនធានព្រៃឈើ អភិបាលកិច្ចល្អ កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ លើក កំពស់សេដ្ឋកិច្ចសង្គម។ ក្រោមការដឹកនាំរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន ដែលបានប្រកាស កាលពីថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៨ បានកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីគ្រប់គ្រងព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាព និង ដោយមានគោលនយោបាយក្រោមការដឹកនាំរបស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ម៉ន្ត សុរុន យើងគ្រប់គ្រងព្រៃឈើឈរលើ ជ្រុងបីគឺ អភិបាលកិច្ចល្អ ចូលរួមកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការពារបរិស្ថាន។ ដោយមានការដឹកនាំពី រដ្ឋបាល ព្រៃឈើ និងមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ យើងបង្កើតបាននូវច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និងលិខិត បទដ្ឋាននានាជាច្រើនទៀត ឯកសារបច្ចេកទេស ក្រមបច្ចេកទេសព្រៃឈើ គោលការណ៍ស្តារព្រៃឈើឡើងវិញ គោលការណ៍ណែនាំវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់សង្គម និងបរិស្ថាន និងគោលការណ៍ជាច្រើនទៀត សំដៅធ្វើ យ៉ាងណាគ្រប់គ្រងព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាព។ ឥឡូវនេះយើងកំពុងរៀបចំកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដោយមាន

ការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីអន្តរជាតិ យើងនឹងធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការអនុវត្តនាពេលអនាគត ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី

សិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះ ក៏ដើម្បីជួយដោះស្រាយកង្វល់នៅមូលដ្ឋានតាមរយៈការដាក់បញ្ចូលកង្វល់ ទាំងនោះចូលទៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។ ខ្ញុំសូមឱ្យការពិភាក្សាប្រព្រឹត្តិទៅប្រកដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ហើយ យើងសង្ឃឹមថាក្រោយពេលដែលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិសំរេចបានហើយនោះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងប្រមូលកំលាំង ទាំងអស់ដើម្បីអនុវត្ត ជាពិសេសសហគមន៍មូលដ្ឋានដែលនឹងត្រូវចូលរួមឱ្យបានសកម្ម ។ ដូចនេះយើងបង្វែរ កំលាំងសហគមន៍មកចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើជាកំលាំងមួយ ព្រោះតាមពិត អ្នកដែលមានបំណងចង់ បង្វែរព្រៃឈើមកធ្វើជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួននោះមានតិចតួចទេ ។ យើងសង្ឃឹមថាកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិនេះនឹង ទទួលបានការគាំទ្រពីរាជរដ្ឋាភិបាល ។ ដូច្នេះសិក្ខាសាលានេះមានសារៈសំខាន់ណាស់សំរាប់កូនចៅយើងនា ពេលអនាគត ។

កំណើនប្រជាជនរបស់យើងបានកើនឡើងពីកំណើនធនធានព្រៃឈើដែលផ្តល់ឱ្យ កំណើនតំរូវការ ធនធានព្រៃឈើ ក៏ហួសពីសមត្ថភាពធនធានព្រៃឈើអាចផ្តល់ដែរ ។ ដូច្នេះដើម្បីឱ្យការរស់នៅមាននិរន្តរភាព យើងត្រូវរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើមួយច្បាស់លាស់ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រទេសកម្ពុជាមាន ការបំភាយខ្សែស្រឡាយនិក្ខិតតិចតួចប៉ុណ្ណោះនាពេលបច្ចុប្បន្ន ។ ព្រៃឈើដែលយើងមានក៏ជួយកាត់បន្ថយខ្សែស្រឡាយ ដែលមាននៅលើពិភពលោកថែមទៀតផង ។ ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើរបស់យើងត្រូវបានអនុវត្តក្រោមអធិប- តេយ្យរបស់ជាតិ និងប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។ ដូច្នេះយើងចាំបាច់ត្រូវចូលរួមគ្រប់គ្រង ថែរក្សា ការពារ ធនធានព្រៃឈើសំរាប់អ្នកជំនាន់ក្រោយទៀត ។

ទីបញ្ចប់នេះ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងក្រុមការងារដែលបាន រៀបចំសិក្ខាសាលាចំនួន ៤ កន្លងមកនេះ និងសូមអរគុណចំពោះ ឯកឧត្តម ស៊ូ តិរិទ្ធ អភិបាលខេត្តសៀមរាប ដែលបានឆ្លៀតឱកាសចូលរួមផ្តល់មតិជូនអង្គសិក្ខាសាលាពេលនេះ និងសូមអរគុណឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រីដែលបានចូលរួមសិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះ និងសូមជួបប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺអាយុ វណ្ណៈ សុក្ខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លាងឃ្លាតឡើយ ។ ខ្ញុំសូមប្រកាសបើកសិក្ខាសាលាចាប់ពីពេលនេះតទៅ ។

សូមអរគុណ ។

សុន្ទរកថាបស់ ឯកឧត្តម ជាំ សំអង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
ផ្ទៃពេលបិទសិក្ខាសាលាស្តីពីការពិគ្រោះយោបល់សាធារណៈអំពីកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ
សណ្ឋាគារអលសាន់អង្គរប៉ារ៉ាដាយ ខេត្តសៀមរាប
ថ្ងៃទី៣០-៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩

- សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះថេរ្យវរ្ម័នៈ គ្រប់ព្រះអង្គ
- សូមគោរពគណៈអធិបតី
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រីជាទីគោរពរាប់អាន

ខ្ញុំមានសេចក្តីរាយណាស់ចំពោះការចូលរួមរយៈពេលពីរថ្ងៃកន្លងមកនេះ ។ យើងបានពិភាក្សាគ្នា
ដោយស្មើភាព និងប្រកបដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ។ នេះបញ្ជាក់ថាយើងមានសង្ឃឹមថាអាចឈានដល់ការគ្រប់គ្រង
ព្រៃឈើមួយប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។ យើងនឹងយកមតិយោបល់ទាំងអស់នេះទៅដោះស្រាយនៅថ្នាក់ជាតិ ។
មតិយោបល់របស់លោកអ្នកនឹងក្លាយជាមតិយោបល់របស់ជាតិ ហើយវានឹងបង្កើតផែនការសកម្មភាពសំរាប់
ថ្នាក់ជាតិទាំងមូល ។ កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិបង្កើតឡើងក្រោមអធិបតេយ្យរបស់ជាតិ និងទទួលស្គាល់ជា
អន្តរជាតិ ។ ហេតុនេះហើយទើបតំរូវឱ្យមានការចូលរួមពិភាក្សា ផ្លាស់ប្តូរយោបល់ និងបង្ហាញទស្សនៈដើម្បី
បង្កើតកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិមួយសំរាប់ទាំងអស់គ្នា ។ ទាំងនេះបង្ហាញនូវការខិតខំប្រឹងប្រែង មិនគ្រាន់តែ
សំរាប់មនុស្សជំនាន់យើងនេះទេ តែវាក៏សំរាប់ក្មេងជំនាន់ក្រោយផងដែរ ។ អត្ថប្រយោជន៍សំខាន់នោះគឺ
យោបល់ និងកំនិតទាំងអស់នេះ នឹងត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំង លើកលែងតែខ្លឹមសារបច្ចេកទេស ហើយការខ្វះខាត
ក្នុងឯកសារនឹងត្រូវកែតំរូវនៅសិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិពេលខាងមុខ ។ បញ្ហាមួយទៀតវាទាក់ទងនឹងលិខិត
បទដ្ឋានដែលមានស្រាប់ ។ ឯកសារនេះវានឹងក្លាយ ជាឯកសារគោលមួយសំរាប់ការអនុវត្តជាក់ស្តែង សំរាប់
សមត្ថកិច្ចជំនាញ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ សំរាប់ការអនុវត្តនាពេលខាងមុខ ទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងរាជរដ្ឋាភិបាល ។
ការងារដែលយើងបានធ្វើក៏ផ្សារភ្ជាប់យុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងព្រៃឈើរបស់ពិភពលោកផងដែរ ។ ការងារសំខាន់
នោះគឺជំរុញការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ ហើយយើងក៏នឹងសាកល្បងអំពីព្រៃដៃគូ និងសហគមន៍ពាណិជកម្ម
ព្រៃឈើដើម្បីផ្តល់ឱកាសដល់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានលើការការពារ ការអភិវឌ្ឍន៍ និងការអភិរក្ស ។ ការងារ
ព្រៃឈើប្រើរយៈពេលយូរទើបអាចផ្តល់ផល ឯជីវភាពសហគមន៍គឺជាការងារបន្ទាន់ ។ ដើម្បីធានាឱ្យការ
ប្រើប្រាស់ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ត្រូវជំរុញការចូលរួមពីក្រុមហ៊ុន អ្នកស្ម័គ្រចិត្តផ្សេងៗទៀត ។ បច្ចុប្បន្នរដ្ឋ

កំពុងលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការដាំឈើដោយឯកជន ។ ចំពោះការងារអភិរក្ស និងការពារ យើងនឹងខិតខំកសាង ឯកសារបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ សំរាប់ដាក់ព្រៃមួយផ្នែកណានោះដើម្បីទាញយកឥណទានការបាន ។ ជាមួយគ្នានេះ យើងក៏នឹងជំរុញឱ្យអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ដើម្បីឱ្យមានការងារនៅមូលដ្ឋាន ដើម្បីរកចំណូលពីធនធាន ព្រៃឈើ និងការទាក់ទាញវិស័យទេសចរណ៍ ។ ការងារនេះធ្វើសំរាប់យើង តែត្រូវបានអនុវត្តនៅលើពិភពលោក យូណេស្កូមកហើយ វាអាចធានាបាននូវតុល្យភាពរវាងកំណើន និងតម្រូវការនាពេលបច្ចុប្បន្ន ។ ការបង្កើតកីឡា ប្រមាញ់គឺជាការងារថ្មីមួយទៀតដែលនឹងធ្វើ ដោយមិនឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់សត្វ និងជីវៈចម្រុះ និងរក្សាបាន នូវតុល្យភាពរវាងកំណើន និងការដកចេញ ។ ការងារនេះជាក្តីសង្ឃឹមរវាងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និង សង្គម សុរិល ដែលទាមទារឱ្យមានការចូលរួមក្នុងការការពារ និងគ្រប់គ្រងរបស់យើងទាំងអស់គ្នា ។ យើងជាអ្នកការពារ ថែរក្សា និងគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ ។ ការចូលរួមនេះមិនសំរាប់តែយើងនោះទេ តែសំរាប់ពិភពលោកទាំង មូល ព្រោះការចូលរួមនេះក៏ចូលរួមកាត់បន្ថយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដែលជាកង្វល់របស់ពិភពលោកដែរ ។ ការរួម វិភាគទានរបស់អស់លោក លោកស្រី គឺជាសេចក្តីថ្លែងថ្លា ដើម្បីធានាការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដូច ដែលយើងបានទទួលពីអ្នកជំនាន់មុន ។ លទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលាទាំងបួន យើងទទួលបានជាផ្នែកជាច្រើន ហើយយើងនឹងយកយោបល់ទាំងអស់នេះទៅពិភាក្សា ដើម្បីបញ្ចប់ការរៀបចំកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិទេ ។ ខ្ញុំក៏សូមអនុញ្ញាតិទូលប្រគេន ជំរាបជូនឯកឧត្តម លោក លោកស្រីបានជ្រាបដែរថា លទ្ធផលដែលយើង ទទួលបាននាថ្ងៃនេះ គឺជាលទ្ធផលដែលយើងសង្ឃឹមទុកមុនពេលបើកសិក្ខាសាលា ។ យើងក៏នឹងបូកសារុប និង បង្ហាញជូននូវលទ្ធផលទាំងអស់នេះ ។

មុននឹងបញ្ចប់ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជាថ្មីម្តងទៀតចំពោះ FAO NFP Facility និង DANIDA ក្រុមការងាររៀបចំសិក្ខាសាលា សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះឯកឧត្តមគណៈអធិបតី ដែលបានចូលរួមរយៈពេល ពីរថ្ងៃ និងសូមអរគុណដល់លោក-លោកស្រីទាំងអស់ចំពោះការចំណាយពេលវេលាចូលរួម និង សូមជូនពរឱ្យ ជួបប្រទះតែពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុភ័ក្ត្រៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លាងឃ្លាតឡើយ និងសូមប្រកាសបិទ សិក្ខាសាលាចាប់ពីពេលនេះតទៅ ។

សូមអរគុណ ។

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សារវាងក្រុម

ក្រុមទី១ – កម្មវិធីស្តីពីការតំណត់ព្រំប្រទល់ ការបាត់បង់ និងការចុះបញ្ជីសម្បត្តិព្រៃឈើ អចិន្ត្រៃយ៍

១.១. មានបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះ ក្នុងការតំណត់ព្រំប្រទល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍? ត្រូវដោះស្រាយដូចម្តេច?

បញ្ហាប្រឈមក្នុងការតំណត់ព្រំប្រទល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ :

- ការយកផែនទីគំរូបព្រៃឆ្នាំ២០០២ ជាគោល
- ប្រជាពលរដ្ឋរំលោភកាន់កាប់ដីព្រៃជាកម្មសិទ្ធិ
- អ្នកមានអំណាចនៅពីក្រោយ
- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានចុះហត្ថលេខាទទួលស្គាល់លិខិតស្នាមទិញលក់ដី
- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានពុំមានឆន្ទៈក្នុងការការពារព្រៃឈើ
- ការប្រើប្រាស់ដីព្រៃឈើគ្មានការចូលរួម
- ការតាំងលំនៅដ្ឋានថ្មីក្នុងដីព្រៃឈើ
- ចំណាក ចំណូលស្រុក
- ការយល់ដឹងរបស់ប្រជាជនពីការបោះបង្គោលព្រំនៅមិនទាន់ច្បាស់លាស់
- ប្រជាពលរដ្ឋព្រួយបារម្ភបន្ទាប់ពីបោះបង្គោលព្រំហើយ ដីព្រៃនោះត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងគោលដៅផ្សេងៗ
- ខ្វះការយាមណ្ឌាតអោយបានដិតដល់
- ប៉ះពាល់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងសហគមន៍
- ការប្រើប្រាស់ដីមិនបានច្បាស់លាស់របស់ប្រជាជនមូលដ្ឋាន
- ប្រជាជនចោទរដ្ឋបាល
- ការប្រើប្រាស់ដីមិនបានច្បាស់លាស់របស់ប្រជាជនមូលដ្ឋាន
- ប្រជាជនចោទរដ្ឋបាលព្រៃឈើបោះបង្គោលព្រំយកដីលក់អោយក្រុមហ៊ុន
- មិនបានបិទផ្សាយព័ត៌មានជាសាធារណៈ
- ខ្វះថវិកា ឧបករណ៍ សំភារៈ
- ដីព្រៃឈើឆ្នាំ២០០២ និងដីព្រៃបច្ចុប្បន្នមានការប្រែប្រួល
- យកដីព្រៃបង្កើតតំបន់រដ្ឋ
- បង្កើតដីសំរាប់ប្រជាជនធ្វើកសិកម្ម

- សមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញនៅមានកំរិត
- ខ្លាចបាត់បង់ដីរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន

ចំណេះស្រាវជ្រាវ

- កំណត់អោយច្បាស់ព្រំប្រទល់ដីភូមិ និងដីព្រៃ
- គ្រប់គ្រងជនចំណាក ចំណូលស្រុក
- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានត្រូវបញ្ឈប់ការចេញលិខិតកាន់កាប់ដីព្រៃ
- ត្រូវមានការចូលរួមពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងសហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការបោះបង្គោលព្រំ
- សំរបសំរួលជាមួយប្រជាជន ដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ព្រៃ
- អនុញ្ញាតអោយប្រជាជនបន្តការប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណីបន្ទាប់ពីបោះបង្គោលព្រំរួច
- ធ្វើផ្លូវភ្លើងជុំវិញសហគមន៍
- គួរមានកម្មវិធីលើកទឹកចិត្ត
- គួរកំណត់យកស្ថានភាពជាក់ស្តែងពុំពឹងផ្អែកលើកំផែនទីឆ្នាំ២០០២
- ត្រូវមានការឯកភាពពីសហគមន៍ អាជ្ញាធរ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- អនុវត្តច្បាប់អោយបានម៉ឺងម៉ាត់
- ចុះអប់រំផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ព្រៃឈើ ដីធ្លី
- លើកកម្ពស់ការចូលរួមថែរក្សាព្រៃឈើឡើងវិញ
- គួរផ្តល់ថវិកាទាន់ពេល
- ធ្វើការស្រាវជ្រាវដីពលរដ្ឋសំរាប់បង្កបង្កើនផល
- សំអាតនូវរាល់ទំនាស់នៅទីកន្លែងបោះបង្គោលព្រំ
- បញ្ចប់ការធ្វើចំការពនេចរ

១.២. តម្លៃវិធានការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និងការចុះបញ្ជីការសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ នៅមានចំណុចខ្វះខាតអ្វីខ្លះទៀត? ត្រូវបន្ថែមអន្តរាគមន៍អ្វីខ្លះទៀត?

ឯកភាពលើកកម្មវិធីដែលរៀបចំឡើងដោយក្រុមការងារក្នុងការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និងការចុះបញ្ជីការសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ ។

១.៣. ត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីឱ្យការកំណត់ព្រំប្រទល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ សម្រេចបានល្អបំផុត?

- បង្កើតក្រុមការងារ និង បច្ចេកទេស
- រៀបចំថវិកា មធ្យោបាយ សំភារៈ

- មានផែនការមេច្បាស់លាស់
- មានការគាំទ្រពីអាជ្ញាធរខេត្ត ស្ថាប័ន និងមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីប្រជាពលរដ្ឋ
- ផែនទីច្បាស់លាស់
- ផ្សព្វផ្សាយអោយប្រជាជនយល់ពីផលប្រយោជន៍ព្រៃឈើច្បាស់លាស់
- ជំរុញការដោះស្រាយ បញ្ហាពាក់ព័ន្ធអោយបានឆាប់មុនបោះបង្គោលព្រំ
- ត្រូវមានផ្លាកសហគមន៍ជុំវិញព្រំដីរបស់សហគមន៍
- ត្រូវមានស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ដោយមិនចាត់ទុកថាការបោះបង្គោលព្រំជាការងាររបស់រដ្ឋបាលព្រៃឈើតែម្នាក់ឯង
- ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃពីការបោះបង្គោលព្រំ
- ត្រូវមានរបាយការណ៍ កំណត់ហេតុ បញ្ជីវត្តមាន និងឯកសារពាក់ព័ន្ធអោយបានគ្រប់គ្រាន់

១.៤- ភាគីពាក់ព័ន្ធ (អាជ្ញាធរ សហគមន៍ និងប្រជាពលរដ្ឋ) ត្រូវចូលរួមនៅក្នុងការកំណត់ព្រំប្រទល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ដូចម្តេច?

- ត្រូវមានសមត្ថភាព និងសិទ្ធិសំរេច និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់
- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវចូលរួមសហការណ៍អោយបានល្អ
- ប្រជាជនត្រូវធ្វើការសំរួលរួលអោយដំណើរការបោះបង្គោលព្រំប្រព្រឹត្តិទៅបានល្អប្រសើរ
- សហគមន៍មូលដ្ឋានគួររួមចំណែកពីពាក់ព័ន្ធរបស់ខ្លួនព្រមទាំងឯកសារផង
- សហគមន៍ត្រូវចូលរួមក្នុងការបោះបង្គោលព្រំ
- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានត្រូវចូលរួមផ្សព្វផ្សាយ និងសំរួលរួលដល់ប្រជាជនក្នុងការបោះបង្គោលព្រំ
- អាជ្ញាធរត្រូវបំផុសស្មារតីប្រជាជនមូលដ្ឋានអោយចូលរួម
- អាជ្ញាធរត្រូវបង្ហាញទីតាំងដីស្រែ ចំការ ក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន (ឯកសារពាក់ព័ន្ធ)
- ត្រូវចូលរួមរៀបចំផែនការ កម្មវិធី និងផែនការសកម្មភាព
- អាជ្ញាធរដែនដីជាអ្នកដឹកនាំដោះស្រាយបញ្ហាទំនាស់
- ត្រូវមានឆន្ទៈខ្ពស់ក្នុងការអនុវត្តនីច្បាប់
- ហ៊ានបញ្ហាញយោបល់ពិតអំពីប្រវត្តិនៃទីតាំងបោះបង្គោលព្រំ
- ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវចូលរួមដោះស្រាយ និងផ្តល់យោបល់
- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានត្រូវជួយគាំទ្រដល់ដំណើរបោះបង្គោលព្រំ

១.៥. ត្រូវមានភាគីពាក់ព័ន្ធណាខ្លះត្រូវចូលរួមក្នុងការកំណត់ព្រំប្រទល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍?

- ព្រៃសម្បទានិក
- សហគមន៍មូលដ្ឋាន
- រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- បរិស្ថាន
- អាជ្ញាធរដែនដី
- មន្ទីរសុរិយោដី
- ទេសចរណ៍
- កសិកម្ម
- វប្បធម៌

១.៦. បន្ទាប់ពីទទួលបានព្រំប្រទល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍រួចហើយ តើគួរត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីឱ្យព្រំប្រទល់នេះនៅគង់វង្សបានយូរអង្វែង?

- ត្រូវមានការចូលរួមថែរក្សាពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ
- មានការលើកទឹកចិត្តចំពោះអ្នកផ្តល់ព័ត៌មាន ចំពោះអ្នកបំផ្លាញបង្គោលព្រំ
- លើកប៉ាណូ ផែនទី ព័ត៌មាននៅទីកន្លែង
- មានកម្មវិធីល្អៗ ឃ្នាំមើលជាប្រចាំ
- ផ្សព្វផ្សាយអោយប្រជាជនយល់ពីអត្ថន័យរបស់បង្គោលព្រំ
- បន្តលើកអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានក្នុងការថែរក្សាបង្គោលព្រំ
- រដ្ឋបាលព្រៃឈើត្រូវផ្សព្វផ្សាយដល់អាជ្ញាធរភូមិ-ឃុំ ម្ចាស់ក្បាលដី ដែលនៅជាប់នឹងបង្គោលព្រំអោយជួយថែរក្សាបង្គោលព្រំ
- ធ្វើកំណត់ហេតុអោយបានត្រឹមត្រូវជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន សហគមន៍
- បង្គោលព្រំត្រូវធ្វើអោយរឹងមាំ
- ដាក់ទោសទ័ណ្ឌដល់អ្នកបំផ្លាញបង្គោលព្រំ
- ត្រូវមានការផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ ដើម្បីអោយប្រជាជនចូលរួមថែរក្សាបង្គោលព្រំ
- គណៈកម្មការ សហគមន៍ត្រូវចាត់សមាជិកអោយចុះយាមល្អៗតបង្គោលព្រំអោយបានប្រាកដ

ក្របខណ្ឌ ២ - កម្មវិធីស្តីពីការក្របខណ្ឌដល់ព្រៃឈើ និងការអភិរក្ស

អនុកម្មវិធីទី១ : ការរៀបចំផែនការក្របខណ្ឌព្រៃឈើជាតិ

១- ការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិមានសារសំខាន់ណាស់ តើលោក-លោកស្រី គិតថាផែនការនេះត្រូវរៀបចំយ៉ាងម្តេច និងសម្រាប់រយៈពេលអន្តរកាលប៉ុណ្ណា ?

- ត្រូវមានទស្សនៈ ចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយ និងហានិភ័យ
- មានការចូលរួមពីប្រជាជន (សហគមន៍មូលដ្ឋាន) និងមានរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ
- គួរមានរយៈ ៥ឆ្នាំដើម្បីវាយតម្លៃម្តង ។
- ត្រូវរៀបចំឱ្យលឿនបំផុត គួរតែធ្វើរយៈពេលវែង
- មានការគាំទ្រចំពោះច្បាប់ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសសហគមន៍
- រៀបចំឱ្យច្បាស់លាស់ និងយ៉ាងតិច ៥ ឆ្នាំ
- គួរមានរយៈពេល ២០ ឆ្នាំក្នុង ៥ឆ្នាំត្រូវវាយតម្លៃម្តងក្នុងការកែតម្រូវតាមតម្រូវការ
- ត្រូវមានការកំណត់ព្រំប្រទល់ឱ្យបានច្បាស់ ឧ.តំបន់ព្រៃសម្បទាន ឧទ្យានជាតិ រមណីយដ្ឋាន ព្រៃសម្រាប់ប្រជាជនឬ អាស្រ័យផល ។

- ពង្រឹងផ្នែកច្បាប់ និងការអនុវត្ត ។

សន្និដ្ឋាន : រយៈពេល គួរតែ ១៥ ឆ្នាំ ត្រូវអនុវត្តការវាយតម្លៃ ៥ឆ្នាំម្តង ។

២- តើលោក-លោកស្រីគិតថាការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើនេះត្រូវមានចំណុចអ្វីខ្លះដើម្បីយកទៅអនុវត្តមានប្រសិទ្ធភាព?

- ត្រូវមានយុទ្ធសាស្ត្រ វិធីសាស្ត្រ បច្ចេកទេស ឯកសារយោង
- ត្រូវអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ
- ត្រូវមានការផ្សព្វផ្សាយ និងកំណត់ព្រំប្រទល់
- ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់
- ធ្វើសម្រាប់សង្គមជាតិ
- គួរទទួលយកបាន អនុផលព្រៃឈើ
- ចំនុចសំខាន់តាមដានត្រួតពិនិត្យឱ្យបានច្បាស់
- ត្រូវផ្សាភ្ជាប់ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវ
ឧ. ឈូសឆាយផ្លូវមួយប៉ះចូលព្រៃបំរុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍មានផ្លូវមាន ប្រជាជន សង់លំនៅដ្ឋាន ។
- ផែនការនេះត្រូវឆ្លងសហគមន៍មូលដ្ឋានឱ្យបានច្រើនទើបប្រសើរ ។
- ផែនការត្រូវស៊ីគ្នាជាមួយច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ

៣- តើលោក-លោកស្រី គិតថាត្រូវមានស្ថាប័នណាខ្លះចូលរួមក្នុងការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិទេ?

- រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- បរិស្ថាន អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន
- ស្ទូរិយោដី
- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- ហិរញ្ញវត្ថុ សេដ្ឋកិច្ច
- កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធ យោធា និងប៉ូលីស
- ព្រះសង្ឃ

-NGOs

-អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ

-ឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ។

អនុកម្មវិធីទី២ : សារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិ

១ សារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិ

១.១-សារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិមានប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ ?

-ការប្រើប្រាស់ផលអនុផលព្រៃឈើ

-ការពារបរិស្ថាន ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ការពារជីវៈចម្រុះ កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដល់សហគមន៍ ចំណូលជាតិ

ការពារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី

-កំណើនទឹកភ្លៀង និងជារនាំងខ្យល់ព្យុះ

-ដើម្បីរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រង ផ្តល់ចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍

-កំណត់ធនធានព្រៃឈើឱ្យបានច្បាស់ដើម្បីបញ្ជូនទៅក្នុងផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិ

១.២-តាមបច្ចេកទេសសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិ គឺអនុវត្ត ៥អំណាច គឺអង្គការ លោកស្រី គិតថារយៈសមស្របទេ ? ហើយ

ត្រូវប្រមូលទិន្នន័យអ្វីខ្លះ ដើម្បីយកមកប្រើប្រាស់ ?

- ៥ឆ្នាំម្តងគឺសមស្រប

-គួរមានទិន្នន័យ ESIA

-សារព័ន្ធសត្វរក្សាជាតិ ស្លាកស្នាម បរិមាណស្តុកកាបូនរបស់ព្រៃ និងទិន្នន័យផ្លូវទឹក គោក បឹងបួរ ក្នុងតំបន់ព្រៃ និង

ប្រភេទដី

-គយរវាយតម្លៃ ៥ឆ្នាំម្តង លើផលអនុផលព្រៃឈើ

-ត្រូវសិក្សាពីកំណើនប្រជាជនមូលដ្ឋាន និងតម្រូវការប្រើប្រាស់

-ត្រូវមានទិន្នន័យប្រភេទដី មាឌឈើ ការលូតលាស់ សត្វព្រៃ ជីវចម្រុះ ដី អាកាសធាតុ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម

-មានការចូលរួមសហគមន៍មូលដ្ឋាន

-ស្ថិតិប្រជាជន ផែនទី GPS

-ប្រមូល និងវិភាគទិន្នន័យតាមលក្ខណៈស្តង់ដារ

- ៣ឆ្នាំម្តងត្រូវប្រមូលទិន្នន័យពីការប្រែប្រួលតំបន់ព្រៃឈើនៅមូលដ្ឋាន

១.៣-ដើម្បីឱ្យការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិ ទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរ តើយើងត្រូវចំណាយប្រាក់អ្វីខ្លះ ?

-ត្រូវឆ្លងសហគមន៍មូលដ្ឋាន

-ប្រើប្រាស់ពេលវេលាឱ្យសមស្រប និងមានថវិកាគ្រប់គ្រាន់

-ធ្វើការកែលំអនៅការខ្វះចន្លោះទៅលើការអនុវត្តផែនការរយៈពេលវែង ។

-ត្រូវមានបទពិសោធន៍ខ្ពស់ថែមទៀត

-សម្ភារៈបច្ចេកទេសជាក់លាក់

-ប្រភពទិន្នន័យច្បាស់លាស់

-ឯកសារយោងនានា

២- ការងារជំនួយការក្នុងការងារ វាយតម្លៃ និង របាយការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព

២.១- តើលោក-លោកស្រីគិតថា តើមានវិធីសាស្ត្រអ្វីខ្លះដើម្បីធ្វើការងារជំនួយការក្នុងការងារ វាយតម្លៃនិងរបាយការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព ?

- ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ អភិបាលកិច្ចល្អ ជាពិសេសនៅសង្កាត់រ.ព ដើម្បីដើរតួនាទីជាអ្នកអនុវត្ត ការងារទទួលនូវទិន្នន័យ លទ្ធផល និងទិន្នន័យច្បាស់លាស់
- ពង្រឹងឆន្ទៈស្មារតីវិជ្ជាជីវៈព្រៃឈើ
- បណ្តុះបណ្តាលលើ របាយការណ៍ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព (MAR)
- ចូលរួមពីប្រជាជនមូលដ្ឋាន
- ត្រូវពន្យល់ប្រជាជនឱ្យបានច្បាស់
- ត្រូវតាមដានឱ្យបានច្បាស់
- របាយការណ៍ប្រចាំខែ
- សហការជាមួយស្ថាប័នផ្សេងៗ
- ស្ថិតិដី ប្រជាជនសហគមន៍
- កំរិតនៃបរិមាណ គុណភាពជាក់ស្តែង
- ពេលវាយតម្លៃត្រូវឆ្លងសហគមន៍មូលដ្ឋានស្តីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ
- ត្រូវបែងចែកពីដីព្រៃចំការឈើ និងព្រៃធម្មជាតិ

២.២- តើការងារជំនួយការក្នុងការងារ វាយតម្លៃ និង របាយការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព មានបញ្ហាអ្វីខ្លះ?

- ត្រូវវាស់វែងផ្ទៃដីព្រៃឡើងវិញ និងត្រួតពិនិត្យការលូតលាស់ព្រៃឈើ
- បង្កើតឱ្យមានទិន្នន័យមូលដ្ឋាន
- ធ្វើផែនការមេ ផ្ទៃដីព្រៃឈើ
- តម្រូវការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាជន
- ការចូលរួមហាជន
- ទទួលបានការទិញរបស់ប្រជាជន
- ស្ថិតិប្រជាជន ទិន្នន័យព្រៃឈើ និងដីព្រៃឈើ
- ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ គោលដៅ ចំនួននៃការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌច្បាស់លាស់ ទមហំនៃការប្រើប្រាស់ និងការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើ
- តាមដានប្រមូលទិន្នន័យផ្សព្វផ្សាយឱ្យមានការចូលរួម
- កំណត់ព្រៃបានល្អ កើនឡើងប៉ុន្មាន និងបាត់បង់ប៉ុន្មាន ដើម្បីធ្វើការប្រៀបធៀបទៅលើអាណត្តិនីមួយៗ

៣- វិធីសាស្ត្រនេះត្រូវបានអនុវត្តក្នុងការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ សូមជួយផ្តល់មតិបន្ថែមដើម្បីធ្វើឱ្យការអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះបាន ត្រឹមត្រូវស្របច្បាប់?

- ទាមទារឱ្យមានការយល់ដឹងមានកំរិតខ្ពស់

-ត្រូវធ្វើរយៈពេល ៥ឆ្នាំម្តងសមស្រប ធ្វើទិន្នន័យត្រូវមានប្រភេទដី សត្វព្រៃ រុក្ខជាតិ ផ្ទៃដីជាក់ស្តែង ផែនទី និងប្រជាជន ។

- សិក្សាត្រួតពិនិត្យដីព្រៃឈើ និងដីស្រែចំការ ការកើនឡើងចំនួនប្រជាជន
- ដាក់កាលវិភាគចុះតាមដាន និងត្រួតពិនិត្យច្បាស់លាស់
- មានព័ត៌មានទិន្នន័យជាក់លាក់

អន្តរាគមន៍ទី៧ : ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃប្រមូលទុកអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវពិព្រលសហគមន៍

១- ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃប្រមូលទុកអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវពិព្រលសហគមន៍ មានសារៈប្រយោជន៍អ្វី?

- ក្តាប់បានព័ត៌មានពិធនធានព្រៃឈើ និងព័ត៌មានផ្សេងៗ ក្រៅពីព្រៃសហគមន៍
- មានមូលដ្ឋានលើផែនការគ្រប់គ្រង ផែនការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម
- រួមចំណែកបង្កើតព្រៃ បន្តឱកាសដល់បរិស្ថាន
- បានចូលរួមចំណែកបំរើតម្រូវការឱ្យសង្គមមូលដ្ឋាន
- តម្រូវការប្រើប្រាស់របស់រដ្ឋក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ
- ងាយស្រួលក្នុងគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋ
- ផ្តល់ឱកាសឱ្យប្រជាជន រកអុស បោចវល្លិ ដងជីវ បេះធុរិត ធ្វើសំណង់តូចតាច ។
- សម្រាប់គ្រប់ក្រុងដោយរ.៣ និងមានព្រំច្បាស់លាស់របស់រដ្ឋ និងឯកជន
- អធិវឌ្ឍន៍ និងអភិរក្សជីវចម្រុះឱ្យកាន់តែប្រសើរ
- ការពារព្រៃឈើ
- ការពារប្រភពទឹក
- សំអាតបរិយាកាស

២- តើក្រុមមាននិយោជន៍អ្វីខ្លះ ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃប្រមូលទុកអចិន្ត្រៃយ៍ត្រូវពិព្រលសហគមន៍ ?

- ចុះត្រួតពិនិត្យញឹកញាប់នៅតាមតំបន់នីមួយៗ
- គ្រប់គ្រងដោយច្បាប់
- គ្រប់គ្រងមានរចនាសម្ព័ន្ធត្រឹមត្រូវ
- កំណត់ព្រំប្រទល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់
- ការផ្សព្វផ្សាយឱ្យទូលំទូលាយ
- សហគមន៍បង្កើតហើយគ្រប់គ្រង ថែរក្សាការពារដោយគាត់
- សហគមន៍ត្រូវទទួលបានប្រយោជន៍ពីសហគមន៍
- ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់របស់រ.៣
- ប្រព័ន្ធទិន្នន័យពិធនធានព្រៃឈើ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម
- ផែនទី ព្រំប្រទល់ជាក់ស្តែង ការផ្សព្វផ្សាយពិតមានដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន
- កំណត់តំបន់ទៅតាមមុខងារ ចំណាត់ថ្នាក់ ប្រភេទព្រៃ តាមស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គមក្នុងតំបន់ ។
- តាមដាន ឃ្នាំមើលជាប្រចាំ
- ទប់ស្កាត់បង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ
- លើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានជួយការពារព្រៃក្រៅសហគមន៍

៣- ដើម្បីឱ្យការគ្រប់គ្រងព្រៃឫស្សីមានលទ្ធភាពអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវតាមការសម្រេចបាននៃគោលនយោបាយសហគមន៍ទទួលបានប្រសិទ្ធភាព អ្វីបន្ថែមទៀត?

តើបំប៉នបំពេញបំណុល សំខាន់ៗ

- ត្រូវជំរុញឱ្យសហគមន៍ជួយការពារផង
- មានព្រំប្រទល់ផែនទី ទិន្នន័យព្រៃឈើ
- ត្រួតពិនិត្យតាមដានសកម្មភាពបទល្មើសព្រៃឈើ
- ចូលរួមពីប្រជាជនមូលដ្ឋាន
- ចុះផ្សព្វផ្សាយពីផលប្រយោជន៍ធនធានព្រៃឈើ
- ត្រូវត្រួតពិនិត្យ និងផ្សេងផ្តាត់ប្រព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងនេះ
- លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការការពារ
- ប្រគល់ភារកិច្ចជូនរ.ពមូលដ្ឋានទទួលខុសត្រូវជាក់លាក់
- វិធានការច្បាប់ និងការបង្ក្រាប
- ដឹកនាំទានសេដ្ឋកិច្ចគយរក្សាទៅក្រុមហ៊ុន គយឱ្យសហគមន៍ ឬស្ថាប័នរដ្ឋគ្រប់គ្រងដើម្បីប្រយោជន៍ប្រជាជន មូលដ្ឋាន ។

អនុកម្មវិធីទី៤ : ការអភិរក្សធនធានសេសសនិងបង្កើតប្រភពគ្រាប់ពូជសម្រាប់កម្មវិធីជាំឈើ

១- តើសហគមន៍មូលដ្ឋានមានតួនាទីអ្វីខ្លះក្នុងការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានសេសសនព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាព?

- ត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍ក្នុងការការពារ និងដាំបន្ថែមប្រភេទព្រៃពូជ
- ចូលរួមកំណត់តំបន់អភិរក្សពូជ និងផ្សព្វផ្សាយដល់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធបានដឹង
- ក្នុងការចូលរួម ការពារ អប់រំ ផ្សព្វផ្សាយបន្ត ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីបទល្មើសព្រៃឈើ ទំនាក់ទំនងរកអ្នកគាំទ្រ

បច្ចេកទេសប្រមូល គ្រាប់ពូជឱ្យបានល្អ

- ចុះត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ
- ប្រជុំរកយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង
- ដីដែលរិចរិលត្រូវដាំឡើងវិញ
- ធ្វើថ្នាលបណ្តុះកូនឈើ
- ការពារ អភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាព
- ថែរក្សា ការពារ គ្រប់គ្រងធនធាន រៀបចំ និងកែច្នៃឱ្យប្រសើរឡើង
- សិក្សាពីតំបន់គ្រាប់ពូជក្នុងស្រុក
- រៀនសូត្រពីចំណេះដឹងនៃធនធានសេសសន
- បញ្ជូនក្នុងកម្មវិធីសិក្សាដល់យុវជនក្នុងសាលា
- បង្កើតនាទីវប្បធម៌ដាំដើមឈើ មានតម្លៃ ឬដើមមេ
- ការពារព្រៃពូជ

- ផ្តល់ព័ត៌មានពីប្រភពគ្រាប់ពូជនិងប្រមូលគ្រាប់ពូជ
- ចូលរួមអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ
- បង្កើនការយល់ដឹងពីព្រៃឈើ
- កំណត់ព្រៃពូជ
- គ្រាប់ពូជល្អត្រូវ មានប្រភពច្បាស់លាស់ ការថែរក្សាទុកឱ្យបានល្អ ទីតាំងដែលត្រូវប្រមូល

ប្រភេទគ្រាប់ពូជសំខាន់ដែលត្រូវ ប្រមូល

- ចូលរួមបង្កើត ធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងក្នុងនិងក្រៅតំបន់ក្នុងព្រៃសហគមន៍មានការគាំទ្រ ពីរ.៣ និងដៃគូពាក់ព័ន្ធ
- អភិរក្សប្រភេទឈើមានតម្លៃដោយដាំប្រភេទឈើទាំងនេះ នៅតាមផ្ទះ ឬដីកសិដ្ឋានមានការគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកទេស
- សហគមន៍ត្រូវចេះប្រមូលគ្រាប់ពូជ បង្កើតថ្នាលបណ្តុះ ដែលផ្តល់កំបច្នៃកទេសពីរ.៣

២-តើតួអង្គអនុវត្តដូចម្តេច ដើម្បីឱ្យគ្រាប់ពូជឈើតូចស្រុកមានទិផ្សារ?

- ត្រូវមានការចូលរួមពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន
- រកអ្នកបច្ចេកទេស
- មានបើកសិក្ខាសិលាដល់សហគមន៍ឱ្យបានយល់ដឹង
- ត្រូវមានដំណុះពូជល្អ
- គុណភាពកូនឈើខ្ពស់ អត្រាសរសៃរបស់ដើមឈើខ្ពស់
- ស្វែងរកទីផ្សារលក់
- ពង្រីការអនុវត្តច្បាប់
- ដាក់ទោសតឹងរឹង ដល់ជនល្មើស
- ផ្សព្វផ្សាយឱ្យមានការចូលរួម
- រដ្ឋាភិបាលរកទីផ្សារជូនដល់សហគមន៍
- ការប្រមូលនឹងទុកដាក់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស
- បង្ហាញគុណភាព សាច់ឈើ និងជីវម៉ាស និងតាមមុខងាររបស់វា
- ផ្សព្វផ្សាយគុណភាពឈើរបស់ខ្មែរ
- អប់រំពីបច្ចេកទេសដាំដុះ
- ព័ត៌មានទីផ្សារតាមរយៈប្រព័ន្ធទិន្នន័យមូលដ្ឋាន រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- ផ្តោតទៅលើគ្រាប់ពូជមានតម្លៃកំពុងរងការបំផ្លាញផ្តាច់ពូជ ដូចនេះត្រូវ ភូមិឃុំត្រូវតែមានសហគមន៍ព្រៃឈើ

ឬដីសាធារណៈ មួយកន្លែងសម្រាប់ដាំឈើប្រណិតឡើងវិញ ពង្រឹងការដាំដុះនៅទីសាធារណៈវត្ត សាលារៀន មន្ទីរជំនាញត្រូវ មានវិធានការយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ចំពោះជនល្មើសបំផ្លាញឈើប្រណិត ។

អនុកម្មវិធីទី៥ : អតិថិជនប្រចាំការណ៍លើ

១- ចំពោះស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន តើយើងចូលរួមបង្កើតចំណេះដឹងប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាងដូចម្តេចដើម្បីរួមចំណែកកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ប្រាក់ និងអតិថិជនសេដ្ឋកិច្ចសង្គម?

- គ្រួសារថែរក្សាចំណេះដឹងលើដែលមានស្រាប់ និងដកហូតស្របច្បាប់
- ត្រួតពិនិត្យមើលចំណេះដឹង
- ផ្តល់បច្ចេកទេស សេវាកម្មរដ្ឋ
- បង្កើតឱ្យសហគមន៍មូលដ្ឋានដាំ និងក្រុមហ៊ុនឯកជនដាំ
- ដាំឈើទាល គគីរ បេង ធុង ទាងនួន
- ក្រសួង និងអង្គការជួយលើកទឹកចិត្ត
- ជំរុញក្រុមហ៊ុនសម្បទានដាំឈើក្នុងស្រុក
- ត្រូវមានប្រព័ន្ធវាយតម្លៃប្រភេទព្រៃចិញ្ចឹម ដោយមានការចូលរួមមុនពេលកំណត់ដីសម្រាប់ចំណេះដាំ
- ជំរុញសហគមន៍ឱ្យដាំនៅលើដីទំនេរ
- ជំរុញការគ្រប់គ្រងឈើឱ្យគង់វង្ស
- បណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយឱ្យសហគមន៍ចេះដឹង
- ត្រូវសិក្សាពូជឈើឱ្យបានច្បាស់
- លើកទឹកចិត្តឱ្យដាំឈើក្នុងស្រុក
- ជំរុញឱ្យមានការដាំជាលក្ខណៈ គ្រួសារ និងសិក្សារកគ្រាប់ពូជដែលល្អ
- ជំរុញឱ្យសហគមន៍ដាំជាម្ចាស់ខ្លួនឯង
- រ.ពដាំលើផែនដីគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន
- ឱ្យក្រុមហ៊ុនដាំតាមផែនការដែលបានឯកភាពគ្នា
- ផ្តល់បច្ចេកទេសពីរ.ពមូលដ្ឋាន
- បង្កើតឈើដាំចំណេះដឹងតាមតំរូវការប្រើប្រាស់និងទីផ្សារ
- ប្រភេទឈើងាយយកផលនាពេលអនាគត
- ទីផ្សារបច្ចេកទេស និងគុណភាពជាចំបង

២- តើក្នុងខ្សែ គាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តរបៀបម៉េច ដើម្បីឱ្យដៃគូពាត់ព័ន្ធក្នុងវិស័យព្រៃឈើ ជាពិសេសសហគមន៍មូលដ្ឋាន ចូលរួមក្នុងការបង្កើតចំណេះដឹងប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង ?

- ត្រូវចូលរួមដាំ
- បើកសិក្ខាសិលាបណ្តុះបណ្តាល និងផ្តល់បច្ចេកទេស
- លើកទឹកចិត្តដល់ប្រជាជនមូលដ្ឋាន ជូនរង្វាន់ និងផ្តល់សំភារៈថែរក្សា

- ត្រូវមានការសហការជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធ
- ដាំនៅលើផ្ទៃដីវិវាទ
- ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចជូនសហគមន៍
- រកទីផ្សារ
- មិនយកពន្ធផ្ទៃស្វយសារ
- រកដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
- រដ្ឋបង្កើតចំការរួម ស្ថានីយ៍បណ្តុះបណ្តាលចែកចាយជូនប្រជាជន
- ប្រជាជនដាំនៅដីទំនេរក្បែរភូមិ នូវប្រភេទឈើល្អតាមសំណើ ឧ.កន្ទំថេត ដំណាំហូបផ្លែ
- រដ្ឋ និងសហគមន៍ត្រូវមានថវិកាបំរុងសម្រាប់ការដាំឈើ
- ត្រូវមានការបែងចែកផលប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន
- បង់ពន្ធទាបនៅពេលប្រមូលផល ។

អន្តរាគមន៍ទី២ : ការរៀបចំប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃការពារ ការអភិរក្សធនធានជីវៈចម្រុះ និងការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ

១- តើសហគមន៍មូលដ្ឋានមានតួនាទីសំខាន់យ៉ាងណាខ្លះ ក្នុងការការពារ អភិរក្ស ជីវៈចម្រុះ និងការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ ធម្មជាតិ?

- មន្ត្រីជំនាញផ្តល់បច្ចេកទេស និងលិខិតបទដ្ឋានច្បាប់ផ្សេងៗ ជូនដល់គណៈកម្មការសហគមន៍
- សហគមន៍មូលដ្ឋានមានសិទ្ធិការពារ ថែរក្សា អភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងទេសចរណ៍ធម្មជាតិ
- ស.គ មូលដ្ឋានមានសិទ្ធិក្នុងការដាំដើមឈើ ការប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណី
- ផ្តល់អនុសាសន៍ដល់ស.គ
- លុះត្រាតែផ្តល់ជំរើសជីវភាពរស់នៅផ្សេងទៀត
- ការពារព្រៃដែលមានស្រាប់ និងដាំបន្ថែម
- បំរើពលកម្ម ជា Guide
- ទទួលចំណេះដឹង និងផ្សព្វផ្សាយ
- ជាភ្នាក់ងារល្បាត
- ចងក្រងសហគមន៍តំបន់ការពារ
- ផ្តល់សិទ្ធិឱ្យបានច្បាស់ដល់គណៈកម្មការសហគមន៍
- ប្រជុំមានការផ្តល់យោបល់
- រៀបចំផែនការការពាររបស់សហគមន៍
- មានការចូលរួមពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- ធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម
- ពង្រឹងការអនុវត្តគ្រប់គ្រង និងការពារតំបន់អធិរក្ស
- ពង្រឹងច្បាប់ព្រៃឈើ និងលិខិតបទដ្ឋាននានា

២- តើព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងជីវៈចម្រុះ មានផ្តល់ផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងបច្ចេកវិទ្យាសាស្ត្ររបស់ប្រជាជនមូលដ្ឋាន ?

- អាចលក់ដូរជាលក្ខណៈប្រពៃណី

- ទាក់ទាញភ្ញៀវជាតិ និងអន្តរជាតិដើម្បីមកលេងកំសាន្ត
- ចំណូលចូលសង្គម និងគ្រួសារ
- អាចផលអនុផលពីព្រៃឈើ
- បង្កើតការងារ និងមុខរបរដល់សហគមន៍
- អាចប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈប្រពៃណី
- ការពារសំនឹងបរិស្ថាន ។
- សិក្សាអប់រំ បច្ចេកទេស
- ជួយផ្តល់សំភារៈ ប្រើប្រាស់មួយចំនួន (ទិស្នាក់ការ មធ្យោបាយ ម៉ាស៊ីនថត)
- មានការគាំទ្រពីអង្គការនានា ។
- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានការកែប្រែ
- ទទួលបានចំណូលជាប្រចាំខែ
- ប្រជាជនរស់នៅមានផាសុខភាព

៣- តើលោកអ្នកគ្រូធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ដើម្បីធានាបាននូវសុខុមាលភាពប្រយោជន៍ចំពោះការអនុវត្តវិធាន និងការគ្រប់គ្រងព្រៃការពារ និងសំបន់អភិវឌ្ឍ?

- បំផុសចលនាការពារ និងអភិរក្ស
- អប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយចំពោះដីដី
- ប្រជុំណែនាំ
- នៃនាំដល់រដ្ឋអំណាច កងកំលាំង និងអ្នកមានលុយ
- ដាក់ទោសដល់ជនល្មើស
- ពង្រឹងគណៈកម្មការសហគមន៍ដែលមានស្រាប់
- រៀបចំផ្លូវភ្លើងការពារភ្លើងព្រៃ
- លើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍ និងគណៈកម្មការ ពិផលប្រយោជន៍ដែលទទួលបានពីទេសចរណ៍ធម្មជាតិ
- រកប្រភពស្របច្បាប់សម្រាប់តម្រូវការប្រើប្រាស់
- រកដៃគូអភិវឌ្ឍន៍
- ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ដល់សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ។

អនុគមន៍ទី៧ : ការពង្រឹងផលិតផលព្រៃឈើតែច្រើនស្រុក និងទីផ្សារ

១- តើយើងគ្រូចង់រុញការអភិវឌ្ឍផលិតផលព្រៃឈើតែច្រើនស្រុកយ៉ាងដូចម្តេច ?

- មានច្បាប់ច្បាស់លាស់ដល់អ្នកអាជីវកម្ម
- បង្កើតភូមិ១ ផលិតផល១
- ក្បួនក្បាច់បែបវប្បធម៌ខ្មែរ
- រកទីផ្សារដល់សហគមន៍
- ជំរុញការកែច្នៃប្រកបដោយគុណភាព
- បណ្តុះបណ្តាលលើការកែច្នៃដល់សហគមន៍

- ទប់ស្កាត់កុំឱ្យរបស់ក្រៅចូល
- ជំរុញ ចងក្រ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យកែច្នៃផលិតផល
- សិក្សាពីធនធានព្រៃឈើតាមសហគមន៍នីមួយៗ
- ផ្តល់ទុនក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល និងការកែច្នៃ
- បង្រៀនក្នុងការកែច្នៃ
- ផ្តល់ជមនាព្យតាមតំរូវការរបស់សហគមន៍
- ផ្តល់ទុនសំរាប់បង្កើនជីវភាព
- ប្រើប្រាស់ឈើតិច តែមានគុណភាព
- រៀបចំបទដ្ឋានច្បាប់ បទដ្ឋាននានា ដើម្បីពង្រឹង
- មានបញ្ជាក់ពីវិញ្ញាបនប័ត្រផលិតផល
- ផ្តល់ច្បាប់ឱ្យសហគមន៍ដឹកទំនិញ
- ជួយរកប្រភពវត្ថុធាតុដើមក្នុងការកែច្នៃ
- កែសំរួលពន្ធដល់សហគមន៍
- រកទីផ្សារ និងផ្សព្វផ្សាយពីគុណភាពផលិតផល
- ជម្រុញការអភិវឌ្ឍន៍ទៅទីផ្សារក្នុងនៅក្រៅប្រទេស

២- តើយើងត្រូវចងចាំអ្វីខ្លះផលិតផលឈើរបស់យើងយ៉ាងដូចម្តេច?

- ផលិតផលព្រៃឈើកែច្នៃស្អាត
- តម្លៃទីផ្សារសមរម្យអាចទទួលយកបាន
- គុណភាព និងសោភ័ណភាព
- រដ្ឋត្រូវមានសាលាបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ
- កំណត់ស្តង់ដារគុណភាព
- រៀបចំចងក្រងសមាគមន៍ អ្នកនិងអ្នកបែងចែកផលិតផល
- រដ្ឋត្រូវហាមឃាត់ការនាំចូលផលិតផលដៃដូចគ្នានឹងផលិតផលក្នុងស្រុក
- កាត់បន្ថយពន្ធ
- ផ្សព្វផ្សាយឱ្យទូលំទូលាយ
- បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេសកែច្នៃ
- ត្រួតពិនិត្យលើគុណភាព សិក្សាតំរូវការផ្គត់ផ្គង់ ប្រភពធនធាន
- ចុះបញ្ជីការកែច្នៃអនុញ្ញាតដោយក្រសួងកសិកម្ម

៣- តើយើងសង្ឃឹមចង់អោយអនុគម្ពន្ធនេះជួយអ្វីខ្លះ?

- មានការគាំទ្រពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និង NGOs
- ផ្តល់ទុនដំបូង
- សូមកុំធ្វើការគៀបសង្កត់ដល់សហគមន៍ដែលប្រមូលផលអនុផលយកទៅកែច្នៃលក់នៅទីផ្សារ
- បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស ការកែច្នៃ និងតាមបច្ចេកវិជ្ជាថ្មីៗ
- ត្រូវបង្កើតកម្មវិធីនេះឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរ

-ផ្តល់ជំនាញការងាររបស់ប្រជាជន

អនុកម្មវិធីទី៨ : ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា និងការកែច្នៃ

១- តើយើងត្រូវដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា និងការកែច្នៃយ៉ាងដូចម្តេច ?

- ផ្តល់វិញ្ញាបនបត្រដល់សិប្បករ អាជីវករដោយរ.ព
- ត្រួតពិនិត្យ គុណភាពផលិតផល និងសមត្ថភាពផលិត
- គាំទ្រឱ្យមានការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស និងការកែច្នៃផលអនុផលព្រៃឈើ និងការផ្សព្វផ្សាយ
- បង្កើតបច្ចេកទេសថ្មីៗ ទានសម័យតាមតំរូវការទីផ្សារ
- ផ្តល់ទស្សនកិច្ច ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសទៅលើការកែច្នៃ
- រកដៃគូគាំទ្រ
- បែងចែកថវិការដល់សហគមន៍ អ្នកផលិត
- ស្វែងយល់ពីបទពិសោធន៍ថ្មី និងលើកទឹកចិត្តក្នុងការស្រាវជ្រាវ

២- តើអ្នកណាខ្លះជាដៃគូដែលត្រូវចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យា និងបច្ចេកវិទ្យា?

- អ្នកវិនិយោគទុន NGO s សហគមន៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ
- សហគមន៍មូលដ្ឋាន
- រដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- បរិស្ថាន

៣- តើយើងសង្ឃឹមចង់អោយអនុកម្មវិធីនេះជួយអ្វីខ្លះ?

- កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
- បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស
- ផ្តល់គំរោង
- ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់រ.ពមូលដ្ឋាន
- ផ្តល់ឥណទាន ដល់ក្រុមផលិតដំបូង
- លើកទឹកចិត្តការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ វិជ្ជាជីវៈ ដោយមិនបង់ថ្លៃ
- មានមជ្ឈមណ្ឌល — ទីកន្លែងកែច្នៃច្រើនកន្លែង
- មានផលិតផលកែច្នៃបំរើឱ្យសង្គម និងការនាំចេញ
- មានប្រភពឈើស្របច្បាប់ ផលិតផលស្របច្បាប់
- កាត់បន្ថយការនាំចូល
- បង្កើនការអប់រំនិងផ្សព្វផ្សាយ
- ជួយរកទីផ្សារសម្រាប់សហគមន៍

ក្របខ័ណ្ឌទី៣- កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ និង អភិបាលកិច្ច

១-អនុកម្មវិធីទី១: ការកែលម្អច្បាប់ និងរដ្ឋបាល

- ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញ អ្នកពាក់ព័ន្ធ និង ក្រុមការងារដែលមានស្រាប់
- កែលម្អលទ្ធភាពមន្ត្រីគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានដែលខ័ណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខ្លះ មានវិសាលភាពធំពេក
 - ខ. ខ័ណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើមួយគូរមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រងព្រៃឈើក្នុងខេត្តមួយ
- ការចាត់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើឱ្យសមស្របតាមទំហំការងារ
 - ខ. មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើមានទីលំនៅទីណាក្នុងបំណែងការងារនៅទីនោះនិងបំពេញ

បន្ថែមមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើនៅកន្លែងមានមន្ត្រីតិច

- វិមជ្ឈការអំណាចខ្លះដល់រដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្ត
 - បញ្ជ្រាបច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានតាមរយៈជនបង្គោល និង តំណាងសហគមន៍
 - ពង្រឹងវិន័យ និងប្រសិទ្ធភាពការងារចំពោះមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
 - ផ្តល់មធ្យោបាយ សំភារៈ និង ថវិកាបំពេញការងារដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
 - ផ្តល់ស្នាក់ការសំរាប់ធ្វើការដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋាន
 - គណៈកម្មការវាយតម្លៃការងារ និងដាក់វិន័យមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ គួរធ្វើការ វាយតម្លៃ និង លើកទឹកចិត្តផង ដែរ
- ចំពោះមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើដែលបំពេញ ការងារបានល្អ

២-អនុកម្មវិធីទី២: ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ការតាមដាន និងរាយការណ៍ពីទ្រព្យរដ្ឋបាលព្រៃឈើ :

- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានភូមិ ឃុំ ស្រុក ត្រូវគ្រប់គ្រងស្ថិតិប្រជាពលរដ្ឋចំណូលថ្មីមក តាំងទីលំនៅលើដីព្រៃឈើ
- រដ្ឋបាលព្រៃឈើត្រូវសហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន បង្កើនការផ្សព្វផ្សាយ ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ
 - គួរមានកម្មវិធីលើកទឹកចិត្តដល់អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានបទល្មើសព្រៃឈើ
 - សុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសំរេចលក់វត្ថុតាងបទល្មើសព្រៃឈើ (ផល អនុផល ព្រៃឈើ) មុនអង្គសេចក្តី និងពន្លឿនការវិនិច្ឆ័យសេចក្តីសំណុំរឿងបទល្មើស ព្រៃឈើ
- ក្រសួងពាក់ព័ន្ធមុនចេញអាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើអាជីវកម្មក្នុងតំបន់ព្រៃឈើត្រូវសហការ ជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
 - អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានភូមិ ឃុំ ស្រុក ត្រូវបញ្ឈប់ការបញ្ជាក់លើលិខិតទិញ-លក់ដី ព្រៃ និងលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យតាំងទីលំនៅលើដីព្រៃឈើ
 - បង្កើនការស្រង់ស្ថិតិ និង ដកហូតដីព្រៃឈើដែលបានកាប់រាន និង ហ៊ុំព័ទ្ធខុសច្បាប់ តាមបទបញ្ជាលេខ ០១បប (២០០៤) និង បទបញ្ជាលេខ ០១បប (២០០៦)
 - បង្កើនការចុះស្រង់ស្ថិតិ និង ដកហូតរណារយន្ត តាមបទបញ្ជាលេខ ០២ (២០០៦)

-គួរមានជនបង្គោលនៅតាមស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ សហគមន៍ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីព្រៃ ឈើ និង លិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ
៣-អនុកម្មវិធីទី៣: ការឆ្លើយតបរបស់សម្របសម្រួលព័ត៌មានបទល្មើសព្រៃឈើ

មធ្យោបាយផ្តល់ព័ត៌មាន :

- ទូរស័ព្ទ វិទ្យុទាក់ទង
- ត្រូវមានបណ្តាញទទួលព័ត៌មានទាន់ហេតុការណ៍ (Hot Line)
- ផ្ទាល់មាត់
- សំបុត្រស្នាម
- អាស្រ័យដ្ឋានអេឡិចត្រូនិច (E-mail)
- រូបថត ការថតសំឡេង
- ប្រព័ន្ធសារព័ត៌មាន (វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ កាសែត...)

ការវាត់វិធានការក្រោយទទួលព័ត៌មាន :

- រដ្ឋបាលព្រៃឈើ និង សមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវប្រញាប់ចុះពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ចាត់វិធានការឱ្យទាន់ពេលវេលា
- រដ្ឋបាលព្រៃឈើ ត្រូវបង្កើនកិច្ចសហការ និង ធ្វើការទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយ អាជ្ញាធរ គ្រប់លំដាប់ថ្នាក់កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធ ព្រះរាជអាជ្ញា និង សហគមន៍ ដើម្បីទប់ស្កាត់ និង បង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើទាន់ពេលវេលា
- បង្កើតក្រុមការងារអចិន្ត្រៃយ៍ដើម្បីអន្តរាគមន៍បង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ

៤- អភិបាលកិច្ចលក្ខខណ្ឌស្របច្បាប់

- ត្រូវមានការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធ
- បង្កើនការយល់ដឹងជាសាធារណៈ
- ត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាព (ការសហការ ការទំនាក់ទំនង.....)
- ត្រូវបង្ការកុំឱ្យមានបទល្មើសព្រៃឈើ
- ត្រូវមានប្រអប់សំបុត្រគណនេយ្យភាព
- ត្រូវមានសមធម៌/សមភាព (ការប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើ)
- ត្រូវការព្រមព្រៀង/ការទទួលខុសត្រូវ
- ត្រូវមានតម្លាភាព
- ការគ្រប់គ្រង និង ប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើត្រូវមាននិរន្តរភាព

៥- ការចូលរួមនិង គូរនាទីរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធត្រូវការព្រមព្រៀងការ អនុវត្តច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និងអភិបាលកិច្ច

សហគមន៍ចូលរួម:

- ចូលរួមថែរក្សា និងការពារធនធានព្រៃឈើ
- ឃាត់បទល្មើសព្រៃឈើ
- ប្រើប្រាស់ និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាព
- ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និង លិខិតបទដ្ឋានដល់សហគមន៍

អាជ្ញាធរចូលឆ្លាតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ :

- ចូលរួមសហការក្នុងការស្រាវជ្រាវ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ
- បញ្ឈប់ការចេញលិខិតបញ្ជាក់ការទិញ-លក់ដីព្រៃឈើ
- ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និងលិខិតបទដ្ឋាននានា
- គ្រប់គ្រងស្ថិតិអ្នកចំណូលថ្មីដែលតាំងទីលំនៅលើដីព្រៃ ធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដី និងចាត់ វិធានការអ្នកឆ្លៀត

ឱកាសកាប់រាន និង ហ៊ុំព័ទ្ធវាតយកដីខុសច្បាប់

សង្គមស៊ីវិល/អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល :

- ជួយផ្តល់ថវិកា បច្ចេកទេស ការផ្សព្វផ្សាយ មធ្យោបាយ សំភារៈ
- ទំនាក់ទំនង និងសហការល្អជាមួយសមត្ថកិច្ចជំនាញ
- ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីរបស់ខ្លួន

វិស័យសាសនា :

- ផ្សព្វផ្សាយ អប់រំច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និងលិខិតបទដ្ឋាន

ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ (មន្ទីរបរិស្ថាន មន្ទីរសុរិយោដី មន្ទីរពត៌មាន មន្ទីរអប់រំ មន្ទីរវប្បធម៌ មន្ទីរទេសចរណ៍ មន្ទីរកិច្ចការនារី ...) :

- ផ្សព្វផ្សាយ ផ្តល់ពត៌មាន បណ្តុះបណ្តាល
- ឃាត់បទល្មើសព្រៃឈើ សហការល្អជាមួយជំនាញក្នុងការអនុវត្តច្បាប់
- បញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីសិក្សានូវសារៈសំខាន់ ការថែរក្សា និងការពារធនធានព្រៃឈើ

កងកំលាំងប្រឆាំងអវុធិ :

- ផ្តល់ពត៌មានពីបទល្មើសព្រៃឈើ
- ផ្តល់កំលាំងសហការតាមការស្នើសុំពីសមត្ថកិច្ចជំនាញក្នុងការស្រាវជ្រាវ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើស ព្រៃឈើ

គ្រប់ប្រភេទ

វិស័យឯកជន :

- ផ្តល់ពត៌មានពីបទល្មើសព្រៃឈើ
- បណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិករបស់ខ្លួន

- អនុវត្តច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋាន
- សហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន សហគមន៍
- ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍មុនការវិនិយោគ

ស្ថាប័នតុលាការ:

- ពន្លឿនការបើកសវនាការសំណុំរឿងបទល្មើសព្រៃឈើដោយយុត្តិធម៌
- សហការជាមួយសមត្ថកិច្ចរដ្ឋបាលព្រៃឈើក្នុងការស្រាវជ្រាវ ស៊ើប អង្កេត ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ

ក្រមទី៤ - កម្មវិធីស្តីពីសហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ

១- តើលោក-លោកស្រីមានបទពិសោធន៍អ្វីខ្លះពីការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើនៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន?

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសំណួរនេះ ក្រុមបានរកឃើញបណ្តាចំណុចដូចខាងក្រោម:

- ប្រជុំផ្សព្វផ្សាយពិសារប្រយោជន៍ព្រៃឈើ អោយចេះស្រឡាញ់ ចេះការពារព្រៃឈើ
- កំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃសហគមន៍ និងដាក់ផ្លាកសញ្ញា
- ដើរល្បាតព្រៃ និងការពារព្រៃឈើ
- សហការជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ
- ជ្រើសរើសគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ការពារភ្លើងឆេះព្រៃ
- ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ
- សម្របសម្រួលការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ជំរុញអោយមានការអនុវត្តនីច្បាប់ព្រៃឈើ
- ណែនាំជនល្មើសអោយឈប់ប្រព្រឹត្តបទល្មើស
- ជំនាញសម្របសម្រួល
- អនុវត្តច្បាប់ អនុក្រឹត្យ និងសារាចរណែនាំ
- លើកស្ទួយជីវភាពសហគមន៍
- មានការចូលរួមពីសមាជិកសហគមន៍
- ចូលរួមដោះស្រាយទំនាស់

២- តើការចូលរួមគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើក្នុងមូលដ្ឋានរបស់លោក-លោកស្រី បានជួយការពារធនធានព្រៃឈើ?

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសំណួរនេះ ក្រុមបានរកឃើញបណ្តាចំណុចដូចខាងក្រោម៖

- អ្នកមានអំណាច មានលុយប្រព្រឹត្តបទល្មើស
- ខ្វះថវិកាធ្វើផ្លូវភ្លើងព្រៃ
- មានប្រជាជនខាងក្រៅសហគមន៍លួចកាប់ឈើ និងបរបាញ់សត្វ
- ពិបាកក្នុងការទប់ស្កាត់បទល្មើស
- ការអនុវត្តន៍ច្បាប់នៅមានកំរិត
- ខ្វះថវិកា ឧបករណ៍ សម្ភារៈ មធ្យោបាយទប់ស្កាត់បទល្មើស
- ការចូលរួមការពារព្រៃឈើនៅមានកំរិត
- ខ្វះការផ្តល់ព័ត៌មានអោយគ្នាទៅវិញទៅមក
- បទល្មើសព្រៃឈើកើតឡើងនៅពេលយប់
- ការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធនៅមានកំរិត
- ជីវភាពក្រីក្រ និងចំណេះដឹងទាប
- ខ្វះទំនាក់ទំនងរវាងអាជ្ញាធរ និងស្ថាប័នជំនាញ
- គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើមិនមានសិទ្ធិ និងអំណាចពេញលេញ
- ជនល្មើសឆ្លៀតឱកាស ប្រព្រឹត្តបទល្មើសនៅពេលភ្លៀង
- ខ្វះខាតដីបង្កបង្កើនផល
- ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ក្នុងសហគមន៍
- សហគមន៍មូលដ្ឋានពុំទទួលបានផល-អនុផលព្រៃឈើ នៅពេលដែលធនធានព្រៃឈើត្រូវបានប្រគល់ ជូនសម្បទាន

សេដ្ឋកិច្ច ។

- សហគមន៍មូលដ្ឋានខិតខំការពារព្រៃឈើ ប៉ុន្តែផលប្រយោជន៍ពីព្រៃពុំទទួលបានដូចការខិតខំការពារនោះទេ ។
- ការរកផលព្រៃឈើមិនគោរពតាមបច្ចេកទេស ធ្វើអោយមហន្តរាយ ។

៣- តើគួរមានអនុកម្មវិធីអ្វីបន្ថែមទៀត ដើម្បីធានាថា បម្រើអោយការងារសហគមន៍ព្រៃឈើនៅមូលដ្ឋាន របស់យើង?

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសំណួរនេះ ក្រុមបានរកឃើញបណ្តាចំណុចដូចខាងក្រោម៖

អនុកម្មវិធីទី៣ កែលម្អលទ្ធភាពដើម “ ការគាំទ្រពង្រឹងសមត្ថភាព និងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ ”

៤- តើគួរមានសកម្មភាពសំខាន់ៗអ្វីខ្លះទៀតនៅក្នុងអនុកម្មវិធីនីមួយៗ?

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសំណួរនេះ ក្រុមបានរកឃើញបណ្តាចំណុចដូចខាងក្រោម៖

អនុកម្មវិធីទី១:

- ចន្លោះជំហាន ០ និង ១ គួរបន្ថែម “ ការដោះស្រាយទំនាស់ ”
- ការចូលរួមដាក់គ្របដណ្តប់ព្រៃឈើឡើងវិញ និងការងារផ្សេងទៀតក្នុងវិស័យព្រៃឈើ

អនុកម្មវិធីទី២:

- ការស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលរបស់សហគមន៍

អនុកម្មវិធីទី៣:

- ស្វែងរកគ្រប់មធ្យោបាយ ដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រភពទុនជាមូលដ្ឋានរួមមានថវិកាជាតិ ជំនួយពីគ្រប់ប្រភព ឥណទាន ការប្រាក់ទាប ដើម្បីផ្តល់ឱកាសអោយសហគមន៍ព្រៃឈើ និងព្រៃឈើដែលមានលទ្ធភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍

សំណួរចរ:

គួរដាក់អនុកម្មវិធី ការពារភ្លើងព្រៃ បន្ថែមទៅក្នុងកម្មវិធីសហគមន៍ព្រៃឈើ

៥- តួចរយៈពេល ៥ឆ្នាំដំបូង តើយើងគួរអនុវត្តសកម្មភាពសំខាន់ៗអ្វីខ្លះ? ហើយរំពឹងថានឹងទទួលបានលទ្ធផលដូចម្តេច?

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសំណួរនេះ ក្រុមបានរកឃើញបណ្តាចំណុចដូចខាងក្រោម:

ពីឆ្នាំ ២០១០-២០១៥(៥ឆ្នាំ)

- ជំរុញការស្នើសុំតំបន់សក្តានុពលពិក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- ជំរុញការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងព្រៃសហគមន៍ដែលបានបង្កើតរួចហើយ
- កំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃសហគមន៍ និងធ្វើផែនទីព្រៃសហគមន៍
- ការបោះបង្គោលព្រំព្រៃសហគមន៍ និងដាក់សលាកការពារព្រៃសហគមន៍
- រៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍ដែលបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀង
- បង្កើតសហគមន៍ថ្មីបន្ថែមក្នុងតំបន់ដែលមានសក្តានុពល
- បង្កើនការផ្សព្វផ្សាយដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានអោយបានទូលំទូលាយ
- ផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពសហគមន៍
- រៀបចំបណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ពង្រឹងការអនុវត្តន៍បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង លក្ខន្តិកៈ កិច្ចព្រមព្រៀង និងផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍ដល់ គណៈកម្មការ គ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃឈើ និងសមាជិកសហគមន៍ ។

- ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្តន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ

៦- តើគួរពង្រឹងកិច្ចសហការមេបណ្តោះអាសន្នជាមួយអង្គការ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ផ្សេងទៀត?

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសំណួរនេះ ក្រុមបានរកឃើញបណ្តាចំណុចដូចខាងក្រោម:

- សិក្ខាសាលា

- ការបណ្តុះបណ្តាល
- ទស្សនៈកិច្ចសិក្សា
- ធ្វើផែនការសកម្មភាពរួមគ្នារវាងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ (អាចខែ ឬ ១ឆ្នាំ)
- អនុវត្តផែនការសកម្មភាពរួមគ្នា និងមានការទទួលខុសត្រូវ
- ការចងក្រងបណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើ និងមានការប្រជុំជាទៀងទាត់
- កំណត់ និងអនុវត្តតាមតួនាទី និងភារកិច្ចដោយមានការទទួលខុសត្រូវ
- រៀបចំកិច្ចប្រជុំប្រចាំត្រីមាស ឆមាស និងឆ្នាំ ។

៧-តើក្រុមការអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃសហគមន៍យ៉ាងដូចម្តេច ដើម្បីធានាអោយមានការផ្តល់ផល-អនុផលព្រៃឈើសម្រាប់បម្រើអោយសេចក្តី គ្រួសារ និងភាគីបណ្តាញត្រីត្រ?

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសំណួរនេះ ក្រុមបានរកឃើញបណ្តាចំណុចដូចខាងក្រោម:

- ត្រូវរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍(មានសារពើភ័ណ្ឌធនធានព្រៃឈើ, ការបែងចែកប្តូក)
- ស្វែងរកប្រភពថវិកា សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃសហគមន៍
- ដាំឈើបន្ថែម, រកពូជល្អៗ, រកទីផ្សារ
- ត្រូវកែច្នៃផល-អនុផលព្រៃឈើឱ្យបានល្អប្រសើរប្រកបដោយគុណភាព
- គ្រប់គ្រងផល-អនុផលព្រៃឈើឱ្យបានល្អ
- ប្រើប្រាស់សមស្របតាមបច្ចេកទេស
- ធ្វើផ្លូវភ្លើង និងការពារភ្លើងឆេះព្រៃ
- ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសកាប់ឈើ និងរានដីព្រៃឈើ

៨-ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តន៍សហគមន៍ព្រៃឈើអោយមានប្រសិទ្ធភាព តើលោក-លោកស្រីក្រុមការចំណេះដឹង និងជំនាញខ្លះៗ អ្វីខ្លះ?

លទ្ធផលនៃការពិភាក្សាសំណួរនេះ ក្រុមបានរកឃើញបណ្តាចំណុចដូចខាងក្រោម:

- ជំនាញកែច្នៃផល-អនុផលព្រៃឈើប្រកបដោយគុណភាព និងសោភ័ណភាព
- រៀបចំផែនការធ្វើជំនួញ(បង្កើនមុខរបរ)
- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលពីទីផ្សារ(ជំនាញស្វែងរកទីផ្សារ)
- វគ្គបណ្តុះបណ្តាលច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ និងបច្ចេកទេសដាំឈើ
- បច្ចេកទេសរៀបចំផ្ទាល់បណ្តុះកូនឈើ និងដាំដើមឈើ
- ជំនាញភាពជាអ្នកដឹកនាំ

- ជំនាញសម្របសម្រួល
- ជំនាញដោះស្រាយទំនាស់
- ជំនាញប្រើប្រាស់កុំព្យូទ័រ, GPS/ GIS
- ជំនាញគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ
- យល់ដឹងពីកម្មវិធីឥណទានកាបូន
- ជំនាញការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល
- ជំនាញការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រង
- ការសរសេរគំរោងស្នើសុំថវិកា
- ចំណេះដឹងស្តីពីការបង្កើតសហគ្រាសសហគមន៍ព្រៃឈើ

ក្រមទី៥ - កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងសមត្ថភាព និងអភិវឌ្ឍន៍ការងារស្រាវជ្រាវ

១- ដើម្បីឱ្យការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការមូលដ្ឋានរបស់អ្នក តើគួរធ្វើដូចម្តេច ?

- អប់រំប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានពីអត្ថប្រយោជន៍របស់ព្រៃឈើ
- សិក្សាអំពីតម្រូវការជាក់ស្តែងនៅមូលដ្ឋាន-កំណត់បញ្ហាឱ្យបានច្បាស់លាស់
- សហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី ដើម្បីឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពការងារនៅមូលដ្ឋាន
- ត្រូវមានការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស (ការសិក្សា ស្តីពី ព្រៃឈើ ធ្វើនៅគ្រប់កំរិត)
- ត្រូវណែនាំ និងពន្យល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ពីទិសដៅនៃការអភិវឌ្ឍន៍ ផលប្រយោជន៍ដែលផ្តល់តម្រូវការដល់ថ្នាក់មូលដ្ឋាន ត្រូវផ្សព្វផ្សាយឱ្យ បានដឹងជាសាធារណៈ
- ត្រូវទទួលយកសំណូមពរពីមូលដ្ឋាន
- សិក្សាស្វែងយល់អំពីបទពិសោធន៍មានស្រាប់ក្នុងមូលដ្ឋាន
- ណែនាំឱ្យគេយល់ពីប្រយោជន៍ ទើបចិត្តគេចង់ធ្វើ ចង់ធ្វើនឹងមានការយល់ដឹង ចង់ដឹងនឹងមានចំណេះធ្វើ គឺមានសមត្ថភាព
- គួរតែបញ្ជូនមន្ត្រីជំនាញចុះទៅបណ្តុះបណ្តាលដល់មូលដ្ឋាន
- រដ្ឋបាលព្រៃឈើត្រូវបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលអប់រំដល់ប្រជាជនមូលដ្ឋាន ជាមុនសិន ទើបមានការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានធម្មជាតិ
- បញ្ចូលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាក្នុងសាលា (អនុវិទ្យាល័យ វិទ្យាល័យ)
- ត្រូវការពេលវេលាពិគ្រោះយោបល់ឱ្យមានរយៈពេលគ្រប់គ្រាន់ ស្តីពីកម្មវិធី ព្រៃឈើថ្នាក់ជាតិ មានការចូលរួមពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន

- ត្រូវចូលរួមគ្រប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលអំពីចាប់គ្រប់គ្រងព្រៃឈើ
- ផ្តល់អាហារូបករណ៍ ដល់មន្ត្រី និស្សិត និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន

២-តើតួនាទីរបស់បណ្តាញបណ្តុះបណ្តាលមានប្រសិទ្ធភាពដល់ មូលដ្ឋានរបស់លោក-អ្នក?

- ជ្រើសរើសជនបង្គោលមកធ្វើការបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីបង្កើតជនបង្គោល ឬភ្នាក់ងារតាមខេត្ត-ស្រុក-ឃុំ
- ជ្រើសរើសមន្ត្រីក្នុងមូលដ្ឋានឱ្យត្រូវ/ស្របតាមគោលបំណងនៃ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល
- កំណត់អ្នកដែលត្រូវបណ្តុះបណ្តាលឱ្យបានច្បាស់លាស់ បណ្តុះបណ្តាលអ្នកកំពុងធ្វើ ឬអ្នកដែលត្រូវអនុវត្តនៅថ្ងៃមុខ
- កំណត់ចំណេះដឹងរបស់សិក្ខាកាម ឬអ្នកចូលរួមឱ្យបានច្បាស់លាស់
- បង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបំពេញតាមតំរូវការសមត្ថភាពមន្ត្រីមូលដ្ឋាន
- ត្រូវមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដល់គណៈកម្មការសហគមន៍ព្រៃឈើ
- បង្កើតវគ្គបណ្តុះបណ្តាលទាក់ទងនឹងវិស័យព្រៃឈើដល់សហគមន៍ និងឱ្យបានច្រើនស្របតាមតំរូវការរបស់មូលដ្ឋាន
- ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលផ្ទាល់ដល់មូលដ្ឋាន

៣-តើវិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងរបស់បណ្តាញបណ្តុះបណ្តាលក្នុងការផ្តល់ ព័ត៌មានព្រៃឈើ?

- បង្កើតកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយនៅតាមមូលដ្ឋាន
- ត្រូវមានទំនាក់ទំនងជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងណែនាំប្រជាជន មូលដ្ឋានឱ្យបានយល់ពីសារៈសំខាន់នៃព្រៃឈើ
- ចុះស្រាវជ្រាវដល់តំបន់គោលដៅ ក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មាន
- រៀបចំផែនការជាក់លាក់
- បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ផ្សព្វផ្សាយឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ យល់ពីសមត្ថភាព អ្នកដឹកនាំ ដល់មូលដ្ឋាន ដើម្បីយល្យពិកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ
- ត្រូវមានទំនាក់ទំនង តាមទូរស័ព្ទ និងតាមជំងក់ផ្ទាល់មាត់
- ត្រូវមានការចូលរួមពីមូលដ្ឋាន ទើបមានការផ្តល់ព័ត៌មានព្រៃឈើ មានប្រសិទ្ធភាព
- បង្កើតបណ្តាញតាមតំបន់ (ថ្នាក់ខេត្ត ស្រុក)
- មន្ត្រីជំនាញ ត្រូវចូលរួម និងមានកិច្ចសហការរួមគ្នាជាមួយអាជ្ញាធរ-សហគមន៍ មូលដ្ឋាន ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ ដូចជា ប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងផ្សព្វផ្សាយជំនាញរបស់ខ្លួន
- ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ មានកិច្ចសិទ្ធិត្រឹមត្រូវ ធ្វើតាមកិច្ចព្រមព្រៀង របស់គំរោង

៤-តើអាចមានមធ្យោបាយស្រាវជ្រាវរបស់បណ្តាញបណ្តុះបណ្តាលផ្តល់ព័ត៌មានដល់មូលដ្ឋានរបស់លោក-អ្នក?

- ត្រូវចុះស្រាវជ្រាវដល់មូលដ្ឋាន

- តាមរយៈកម្មសិក្សារបស់ សិស្ស និស្សិត និងត្រូវបញ្ចូលការអនុវត្តកម្មវិធី ព្រៃឈើជាតិ ទៅគ្រប់គ្រឹះស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវ
- ជំនាញត្រូវចុះប្រមូលទិន្នន័យនៅទីវាលជាក់ស្តែងឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដោយមិនពឹងផ្អែកតែទៅលើឯកសារទេ
- បង្កើតមូលដ្ឋានស្រាវជ្រាវនៅតាមមូលដ្ឋាន (ដូចជា មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ ...)
- ស្រាវជ្រាវទំនាស់សហគមន៍ទាក់ទងទៅនឹងព្រៃប្រទល់ព្រៃ
- ស្រាវជ្រាវព័ត៌មានពិតពីអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់
- ការប្រាវជ្រាវ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ ត្រូវតែចុះទៅផ្ទៀងផ្ទាត់ដល់មូលដ្ឋាន

៥- តើអ្នកយល់ដូចម្តេច តួនាទីនៃវប្បធម៌វិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើ FSC ក្នុងបុព្វសម័យសម័យសំរាប់អន្តរកាលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ?

- ជំរុញឱ្យមានវិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើសំរាប់កម្ពុជា និងទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ
- មានវិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើធ្វើឱ្យការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើមាននិរន្តរភាព អភិវឌ្ឍន៍ព្រៃឈើឱ្យរីកចម្រើន
- ប្រព័ន្ធវិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើអាចផ្តល់៖
 - * ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃឈើ
 - * ជំរុញឱ្យមានការសិរិសោធន៍គុណភាពឈើ និងពូជ
 - * ទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍ចំពោះព្រៃឈើ
- ជួយបង្កើនតំលៃ និងពង្រីកទីផ្សារផល-អនុផលព្រៃឈើលើអន្តរជាតិ
- ជួយកាត់បន្ថយការនាំឈើចេញខុសច្បាប់
- ជំរុញការធ្វើអាជីវកម្មព្រៃឈើឱ្យគោរពតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស

ក្របខ័ណ្ឌ ៦ - ឯកសារគោលនយោបាយវិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើជាតិ

១. តួនាទីនៃវប្បធម៌វិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើជាតិ តើមានចំណុចខ្លះខាតអ្វីខ្លះ?

- គួរមានសេចក្តីសង្ខេបឯកសារនៅផ្នែកដើមនៃឯកសារ
- បញ្ជីមាតិកា និងដាក់លេខទំព័រ
- គួរមានអារម្ភកថា និងសេចក្តីផ្តើមអំណរគុណ
- គួរមានបញ្ជីអក្សរកាត់
- គួរមានអនុកម្មវិធីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(CDM/REDD) ក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ
- គួរមានសរសេរអំពីស្ថានភាពទូទៅក្នុងវិស័យព្រៃឈើ
- គួរមានឧបសម្ព័ន្ធ និងឯកសារយោងភ្ជាប់

២. តួអង្គម្ចាស់ដីព្រៃឈើជាតិមានតួអង្គម្ចាស់មួយហៅថា ប្រព័ន្ធពត៌មានដើម្បីជួយគាំទ្រដល់ការក្រួតពិនិត្យ និងងាយស្រួល
ការអនុវត្តអោយមានប្រសិទ្ធភាព

២.១-តើភាគីពាក់ព័ន្ធនៅមូលដ្ឋានអាចចូលរួមតាមដាននិងវាយតម្លៃការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិបានយ៉ាងដូចម្តេច?

- គួរមានសិក្ខាសាលាវាយតម្លៃលទ្ធផលនៃការអនុវត្តថ្នាក់ខេត្ត ០១ ឆ្នាំម្តង, ថ្នាក់ជាតិ០៣ឆ្នាំម្តង
- គួរមានការផ្សព្វផ្សាយកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិឱ្យបានទូលំទូលាយដល់មូលដ្ឋាន(មុនធ្វើការអនុវត្ត និងវាយតម្លៃ)

២.២-តើអ្វីខ្លះដែលអាចយកមកធ្វើជាសូចនាករសំរាប់តាមដានវាយតម្លៃការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ?

- ទិន្នន័យតម្របព្រៃឈើឆ្នាំ ២០១៥ (៦០%)
- សុខុមាលភាព(GDP ព្រៃឈើ, បន្ទាត់ភាពក្រីក្រ) កំរិតជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋ
- សិខិតបទដ្ឋានច្បាប់(ការចងក្រង, ការធ្វើវិសោធនកម្ម...)
- របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលរបស់សិក្ខាសាលាក្នុងការឆ្លុះបញ្ចាំងការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

៣. តើតំបន់ព្រៃសម្បទានដែលត្រូវបានផ្តាច់ដំណើរការត្រូវបានបញ្ឈប់នេះ ត្រូវបានប្រគល់យ៉ាងណាដើម្បីអោយមានផល
ប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ?

- គួរពិនិត្យទំហំផ្ទៃដីព្រៃសម្បទានឡើងវិញ
- គួរតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនរៀបចំបញ្ចប់ផែនការគ្រប់គ្រងឱ្យបានចប់យ៉ាងយូរត្រឹមឆ្នាំ ២០១១
- គួរពិនិត្យវាយតម្លៃតំបន់ទាំងនោះដើម្បីប្រើប្រាស់ឱ្យបានសមស្រប
- គួរវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន-សង្គមឡើងវិញ
- ដើម្បីកំណត់ជំរើស : ឧទាហរណ៍, ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ព្រៃសហគមន៍ ព្រៃអភិរក្ស ព្រៃការពារ

ចំការពូជឈើ ព្រៃសម្រាប់ស្តារឡើងវិញ... ។

៤. តើតួអង្គម្ចាស់ដីព្រៃឈើជាតិអាចជួយដោះស្រាយទំនាស់ដែលតើតភ្លឺពីការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចបានយ៉ាងណាខ្លះ?

- គួរតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនបោះបង្គោលព្រំប្រទល់ដីនៅទីវាលជាក់ស្តែងឱ្យបានច្បាស់លាស់
- គួរពង្រឹងការអនុវត្តន៍អនុក្រឹត្យស្តីពីសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច
- គួរមានការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់សហគមន៍
- ការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់ក្រុមហ៊ុន គួរមានការចូលរួមវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាន
- គួរធ្វើការសិក្សាវាយតម្លៃផលចំណេញពីការវិនិយោគឱ្យក្រុមហ៊ុនសម្បទាន និងពីការលក់ឥណទានកាបូនព្រៃឈើ

(REDD)

សំណួរ និងចម្លើយ

បន្ទាប់ពីបទបញ្ជាដោយក្រុមកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

១-អ្នកស្រី តែ ឃ្លុយ មកពីស្រុកព្រះនេត្រព្រះ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

សំណួរ - ហេតុអ្វីបានជាចាំបាច់បង្កើតកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិនេះឡើង ?

ចម្លើយ-លោក បណ្ឌិត សុខ ហេង ប្រទេសកម្ពុជាជាប្រទេសសមាជិកអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយនៅលើពិភពលោកមានការអំពាវនាវជំរុញឱ្យបណ្តាប្រទេសជាសមាជិកទាំងអស់ត្រូវចងក្រងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ក្នុងគោលដៅគ្រប់គ្រងព្រៃឈើរយៈពេលវែងមួយច្បាស់លាស់ ។

២-លោក អ៊ំ ម៉ែង មកពីសហគមន៍នេសាទផាត់សណ្តាយ ខេត្តកំពង់ធំ

សំណួរ-តើកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិបង្កើតឡើងដើម្បីការពារព្រៃឈើដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍ព្រៃឈើ?

ចម្លើយ-លោក បណ្ឌិត សុខ ហេង ការបង្កើតកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិនេះឡើង គឺមានគោលបំណងធ្វើការការពារ និងអភិរក្សព្រៃឈើឱ្យបានល្អ រួមទាំងធ្វើការប្រើប្រាស់ព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព សំដៅឱ្យមានផលប្រយោជន៍ខាងបរិស្ថាន សង្គម វប្បធម៌ និង សេដ្ឋកិច្ច ។

៣-លោក ក្សេត គឹមគុល អភិបាលរងស្រុករវៀង ខេត្តព្រះវិហារ

សំណួរ-តើព្រៃឈើមានសារៈសំខាន់អ្វីខ្លះ ?

ចម្លើយ លោកបណ្ឌិត សុខ ហេង បើនិយាយដោយខ្លី ផលប្រយោជន៍ព្រៃឈើគឺសំដៅលើផលប្រយោជន៍ខាងបរិស្ថាន សង្គម-វប្បធម៌ និង សេដ្ឋកិច្ច ហើយយើងអាចបំបែកទៅលើចំណុចនីមួយៗថែមទៀតបាន ។

៤-លោក សំ អេង តំណាងសហគមន៍ព្រៃឈើមកពីស្រុករវៀង ខេត្តព្រះវិហារ

សំណួរ- ១-ហេតុអ្វីចាំបាច់ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ព្រំប្រទល់ និងចុះបញ្ជីការសម្បត្តិព្រៃឈើជាអចិន្ត្រៃយ៍ ?

២-ការចុះបញ្ជីការដីព្រៃឈើតើសហគមន៍មូលដ្ឋានអាចចូលរួមបានដែររឺទេ ?

៣-តើការបោះព្រំប្រទល់និងបញ្ជីការដីព្រៃឈើធ្វើដោយប្រព័ន្ធ ឬ ដាច់ដោយដុំ?

ចម្លើយ-លោក មាស មករា

១-ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ព្រំប្រទល់ និងការចុះបញ្ជីការដីព្រៃឈើ ក្នុងគោលបំណងទប់ស្កាត់ការរំលោភដីព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍របស់រដ្ឋដោយខុសច្បាប់ កាត់បន្ថយជំនោរពាក់ព័ន្ធនិងដីព្រៃឈើ រួមចំណែកការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាព និង ការពារព្រៃឈើប្រកបដោយចេរភាព ។

២-ការចុះបញ្ជីការសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍នេះគឺមានឯកឧត្តមអភិបាលខេត្តជាប្រធានដឹកនាំ ហើយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ស្រុក ឃុំ និងសហគមន៍មូលដ្ឋានចូលរួម ។

៣-ការចុះបញ្ជីការដីព្រៃឈើនេះយើងអាចធ្វើជាដុំ រឺក៏អាចដាច់ៗក៏បានអាស្រ័យទៅតាមស្ថានភាព និងធនធានដែលមាន ។

៥-លោក សួន ណារិន សមាគមន៍អាដហុក ប្រចាំខេត្តសៀមរាប

សំណួរ- តើការចុះបញ្ជីការដីព្រៃជាប្រព័ន្ធធ្វើដូចម្តេច ?

ចំណើយ - លោក មាស មករា ជាគោលការណ៍យើងត្រូវអនុវត្តតាមសារាចរលេខ ០២របស់រដ្ឋាភិបាលធ្វើជាគោលម្យ៉ាងទៀត ជាបច្ចេកទេសយើងត្រូវកំណត់ជាខ្សែហើយឱ្យថ្នាក់ខេត្តគាំទ្រនិងទទួលស្គាល់ ហើយទើបធ្វើការចុះបញ្ជីសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍របស់រដ្ឋជាក្រោយ ។

៦-លោក ថាស ម៉ុងឡិច មកពីឃុំសំបូរ ស្រុកមង្គលបូរី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

សំណួរ- កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិបានកំណត់តំបន់ព្រៃ៦០% តើចំការឈើដាំបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងតំបន់ព្រៃឈើជាតិ ៦០% ដែររឺទេ ?

ចំណើយ-លោក អូន សំអុល ចំការដាំឈើក៏ជាគម្របព្រៃឈើដែរ ។

៧-លោក ម៉ឺន សៀក តំណាងសហគមន៍ព្រៃឈើវិជ្ជុលវាសនា ខេត្តឧត្តរមានជ័យ

សំណួរ- ចំការឈើដាំដូចជាអាកាស្យា ម៉ែសាក់ជាដើម តើវាអាចជួយបង្កើនជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋបែបណាបើចំការឈើដាំទាំងនោះគ្មានអនុផលព្រៃឈើសំរាប់ប្រើប្រាស់អ្វីសោះ ?

ចំណើយ-លោក អូន សំអុល ចំការឈើដាំក៏មានផល អនុផលព្រៃឈើរបស់វាដែរ ទោះជាឈើក្នុងស្រុក រឺក៏នាំចូលក៏ដោយ ដូចជាឈើអាកាស្យាដើមវាជាផលអាចធ្វើជាឈើសំណង់សំរាប់សាងសង់ផ្សេងៗបាន ចំណែកស្លឹកមែកអាចកែច្នៃធ្វើជាម្សៅក្រដាស ហើយយើងក៏អាចកែច្នៃជាម្សៅសំរាប់ធ្វើជាបាយអូម៉ាសប្រើអូសម៉ាស៊ីនជំនួសការប្រើប្រាស់ប្រេងបាន ។

៨-លោក ភ្នំ ញ៉ាង តំណាងសហគមន៍សាមគ្គីសង្គ្រោះព្រៃឈើ

សំណួរ- តើរដ្ឋបាលព្រៃឈើមានធនធានអ្វីខ្លះសំរាប់ជួយដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ? ហើយមានផែនការដូចម្តេចដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ?

ចំណើយ-លោក អូន សំអុល រាល់គំរោងផ្សេងៗរបស់រដ្ឋបាលព្រៃឈើសុទ្ធតែជួយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រទាំងអស់ ដូចជាការដាំឈើ ការរៀបចំថ្នាលបណ្តុះកូនឈើ គឺត្រូវការកំលាំងពលកម្មទាំងអស់ ដូចនេះសហគមន៍មូលដ្ឋាន

អាចទទួលបានប្រាក់ចំណូលតាមរយៈកំលាំងពលកម្មនេះ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតការដាំឈើនេះគឺជួយឱ្យមានបរិស្ថានល្អ ដូចនេះបើមានបរិស្ថានល្អ គឺសហគមន៍មូលដ្ឋានមានសុខភាពល្អ ។ ហើយរដ្ឋបាលព្រៃឈើនិងផ្តល់ឱកាសដល់ សហគមន៍មូលដ្ឋានក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើជាលក្ខណៈប្រពៃណី ។

៩-លោក វ៉ាន់ មកពីសហគមន៍ ខេត្តឧត្តមានជ័យ

សំណួរ- គោលនយោបាយព្រៃឈើជាតិមានគោលបំណងធ្វើការអភិរក្សជីវចម្រុះ និងដាំឈើឡើងវិញ ចុះបើបច្ចុប្បន្ន មានក្រុមហ៊ុនជាច្រើនបានឈូសឆាយដីព្រៃឈើសំរាប់ធ្វើការវិនិយោគ តើសមស្របទៅនឹងការអភិរក្សជីវចម្រុះ ដែររឺទេ ?

ចំលើយ- លោក អូន សំអុល គោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលគឺថែរក្សាធនធានព្រៃឈើ តែដើម្បីធ្វើការ អភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ រដ្ឋាភិបាលបានធ្វើការសិក្សាចាត់ថ្នាក់ប្រភេទព្រៃឈើដើម្បីដឹងថាតំបន់ណាត្រូវថែរក្សា តំបន់ណាត្រូវធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតរដ្ឋាភិបាលក៏បានរៀបចំតំបន់ព្រៃឈើចំនួន ២៥% សំរាប់អភិរក្ស ជីវចម្រុះដែលជាទិន្នន័យមួយខ្ពស់ជាងគេនៅលើពិភពលោក ចំណែកការដាំឈើនាំចូលផ្សេងៗក៏អាចជួយអភិរក្ស ជីវចម្រុះដែរព្រោះថានៅប្រទេសអូស្ត្រាលី ឈើអាកាស្យាជាប្រភេទឈើដែលដុះក្នុងព្រៃធម្មជាតិ ហើយការដាំ ឈើនាំចូលវាដុះលឿនរួមទាំងមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ ។

១០- អ្នកស្រី តែ ហ្វូយ មកពីស្រុកព្រះនេត្រព្រះខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

សំណួរ- ក្រៅពីវិស័យព្រៃឈើ តើមានជំរើសផ្សេងទៀតទេក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍?

ចំលើយ- លោក យន សារ៉េត ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍មានចតុកោណ ចំនួន៤ ក្នុងនោះចតុកោណយុទ្ធសាស្ត្រជំរុញកំណើនមាន : ១-លើកស្ទួយកសិកម្ម ២-ស្តារនិងកសាងហេដ្ឋារចនា សម្ព័ន្ធរូបវន្ត ៣-ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជននិងការងារ ៤-ការកសាងសម្មភាព និង អភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ។ នៅក្នុងមុំលើកស្ទួយវិស័យកសិកម្មមាន លើកកម្ពស់ផលិតភាពកសិកម្ម អគ្គិសនីការ៉ូបនីយកម្ម កំណែទម្រង់ដីធ្លី បោសសំអាតមីន កំណែទម្រង់ជលផល និងកំណែទម្រង់ព្រៃឈើ ។

១១-លោក ពេជ ពន់ ខេត្តព្រះវិហារ

សំណួរ- តើការឈូសឆាយព្រៃឈើរបស់ក្រុមហ៊ុន និង ជនមានអំណាច តើជាបទល្មើសឧក្រិដ្ឋដែរឬទេ ?

ចំលើយ- លោក សួន សុវណ្ណ ចំណុចនេះយើងត្រូវគិតថា តើក្រុមហ៊ុនដែលឈូសឆាយដីព្រៃនេះមានលិខិតអនុញ្ញាតិ ដែររឺទេ បើមិនមានទេនេះជាបទឧក្រិដ្ឋព្រៃឈើហើយ បើតាមច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើត្រង់មាត្រ៧៧ ត្រូវជាប់ ពន្ធនាគារពី ៥ ដល់ ១០ឆ្នាំ ។ ម្យ៉ាងទៀតដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចទាំងនោះដែលរដ្ឋាភិបាលឱ្យទៅក្រុមហ៊ុនទាំងនោះ ភាគច្រើនជាដីព្រៃវិវត្តដែលត្រូវដាំឈើឡើងវិញ ។

១២- គំណាងសហគមន៍ មកពីទីរឹង ស្រុកសណ្តាន់ ខេត្តកំពង់ធំ

សំនួរ- តើដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចនៅទីរឹង ខេត្តកំពង់ធំ និងដីនៅកោះកុងឈូសឆាយដោយក្រុមហ៊ុន លី យុងផាត់ នៅខេត្តកោះកុង ជាដីព្រៃវិវេកដែរ ឬទេ?

ចម្លើយ- លោក សួន សុវណ្ណ-មុនផ្តល់ដីសម្បទាន រដ្ឋាភិបាលតែងតែឱ្យមានការពិនិត្យច្បាស់លាស់ណាស់ មិនមែន ចេះតែឱ្យស្មានៗនោះទេ ។ ដូចនេះខ្ញុំគិតថា វាមានមូលហេតុទើបរដ្ឋាភិបាលព្រមប្រគល់ដីព្រៃនោះទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន ធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ ។

១៣- លោក សន សារឿន មកពីអន្លង់វែង ឧត្តរមានជ័យ

សំនួរ- តើការបង្កើតគណៈកម្មការវាយតម្លៃមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ តើមានសហគមន៍មូលដ្ឋានចូលរួមដែររឺទេ ?

ចម្លើយ- លោកសួន សុវណ្ណ ការបង្កើតគណៈកម្មការសំរាប់វាយតម្លៃមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើគឺធ្វើឡើងនៅថ្នាក់ កណ្តាលនៃរដ្ឋបាលព្រៃឈើ តែក្នុងករណីមានការចាំបាច់ គណៈកម្មការនោះត្រូវធ្វើការសហការណ៍ជាមួយ មូលដ្ឋានដែរសំរាប់ធ្វើការវាយតម្លៃមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើដែរ ។

១៤- លោក យួន បញ្ញា តំណាងសហគមន៍ព្រៃឈើកូនក្លែង បន្ទាយមានជ័យ

សំនួរ- តើសហគមន៍ព្រៃឈើមានសិទ្ធិការពារព្រៃឈើបានដល់កំរិតណា បើបច្ចុប្បន្នមានអ្នកគំរាមដល់សហគមន៍?

ចម្លើយ- លោក ឡាវ សេដ្ឋាផល មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការជួយបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើដល់ សហគមន៍ ឥឡូវនេះបើសហគមន៍មានបញ្ហាត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ដល់រដ្ឋបាលព្រៃឈើដែលនៅជិតបំផុត ។

លោក សួន សុវណ្ណ បន្ថែមទៀតថា មាត្រ ៧៦ នៃច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើចែងថា រដ្ឋបាលព្រៃឈើមានសិទ្ធិកសាង សំណុំរឿងបទល្មើសទាក់ទងនឹងវិស័យព្រៃឈើ ហើយមាត្រា ៧៨ ចែងថាសហគមន៍មានសិទ្ធិរាយការណ៍ពី បទល្មើសព្រៃឈើ ចាប់ឃាត់ទុកវត្ថុតាងជាបណ្តោះអាសន្ន បន្ទាប់មកត្រូវបញ្ជូនទៅរដ្ឋបាលព្រៃឈើដើម្បី ចោទប្រកាន់តាមផ្លូវច្បាប់ ។ ព្រៃឈើជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋដែលប្រគល់ឱ្យរដ្ឋបាលព្រៃឈើជាអ្នកគ្រប់គ្រង ។ រដ្ឋបាលព្រៃឈើអាចប្រគល់តំបន់ព្រៃឈើណាមួយទៅឱ្យសហគមន៍ដើម្បីគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ ។

១៥- លោក វ៉ាន ចេន មកពីស្រុកស្វាយចេក ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

សំនួរ- ព្រៃសហគមន៍យើងខ្ញុំមានផ្ទៃដី ៤០០ហត ។ តំបន់ព្រៃដែលនៅជុំវិញព្រៃសហគមន៍យើងខ្ញុំត្រូវបានកាប់ ស្ទើរគ្មានសល់ តើសហគមន៍ព្រៃឈើយើងខ្ញុំអាចពង្រីកដីព្រៃសហគមន៍បានដែររឺទេ ?

ចម្លើយ- លោក ឡាវសេដ្ឋាផល សហគមន៍ព្រៃឈើអាចពង្រីកផ្ទៃដីព្រៃសហគមន៍បាន ។

១៦- លោក ហេង ភារិទ្ធ នាយសង្កាត់រដ្ឋបាលព្រៃឈើទីរឹង

សំនួរ-ចំពោះដើមឈើដែលប្រជាជនបានធ្វើការចោះជ័រជាលក្ខណៈប្រពៃណីតាំពីមុនបង្កើតព្រៃសហគមន៍ តែនៅពេលបានបង្កើតជាសហគមន៍រួចមក សមាជិកសហគមន៍បានទាមទារឱ្យម្ចាស់ដើមជ័រនេះដាក់ដើមជ័រជាសម្បត្តិរួមក្នុងសហគមន៍ ? តើការកាប់ព្រៃធ្វើការពនេចរគួរកំណត់របៀបណា?

ចំលើយ-លោក ឡារី សេដ្ឋាផល សហគមន៍មិនអាចដកយកដើមជ័រទាំងនោះមកជាសម្បត្តិរួមបានឡើយព្រោះគេបានកាន់កាប់ជាលក្ខណៈប្រពៃណីជាយូរលង់មកហើយ តែបើក្នុងករណីកាន់កាប់ថ្មីត្រូវពិភាក្សាគ្នា៖ កម្មការថាត្រូវដកហូតយកមកជាសម្បត្តិរួម រឺក៏អនុញ្ញាតឱ្យគ្រប់គ្រងនិងអាស្រ័យផលបានប៉ុន្មានឆ្នាំ ។

១៧- អ្នកស្រី មូល លោក ប្រធានសហគមន៍ព្រៃឈើសាមគ្គី

សំនួរ- ផ្ទៃដីព្រៃសហគមន៍នាខ្ញុំកាលមុនមាន ៣៥០៥ហិកតា តែដោយសាររដ្ឋបាលព្រៃឈើបានរៀបចំព្រៃគុបក្នុងស្រុក បានកាត់ដីព្រៃសហគមន៍អស់មួយចំនួនធំ តើនៅពេលព្រៃគុបធ្វើអាជីវកម្មរួចតើខ្ញុំយកដីព្រៃនោះមកវិញដើម្បីធ្វើការដាំដុះព្រៃឈើឡើងវិញ តើបានដែររឺទេ ?

ចំលើយ- លោក ឡារី សេដ្ឋាផល ចំពោះបញ្ហានេះសហគមន៍អាចធ្វើការពិភាក្សាជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើបាន តែសហគមន៍ ត្រូវគិតពីលទ្ធភាពគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនតើអាចគ្រប់គ្រងបានដែររឺទេ ។

១៨-លោក ហេង មកពីសហគមន៍ព្រៃឈើសាមគ្គី ស្រុកអន្លង់វែង ខេត្តឧត្តមានជ័យ

សំនួរ- តើកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ មានគំរោងថវិកាជួយសហគមន៍ដែរ ឬទេ?

ចំលើយ-លោក ឡារី សេដ្ឋាផល បញ្ហាថវិកាសូមរង់ចាំមើលបទបង្ហាញចុងក្រោយ នៅពេលបន្តិចទៀតនេះ ។

១៨-លោក ថា ថ្លង តំណាងសហគមន៍ព្រៃឈើរតនរក្ខា ខេត្តឧត្តមានជ័យ

សំនួរ- នៅពេលដែលសហគមន៍បានលក់ឥណទានកាបូន តើសហគមន៍ទទួលបានប៉ុន្មានភាគរយពីការលក់ ?

ចំលើយ-លោក សិរិទ្ធ វណ្ណា ឥណទានកាបូនរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើការសាកល្បងនៅខេត្តឧត្តមានជ័យ ហើយដើម្បីបានថវិកាពីការលក់កាបូននេះមាន២ដំណាក់កាល គឺទី១យើងត្រូវរកអ្នកសិក្សាដើម្បីឱ្យដឹងពីចំនួនស្តុកកាបូននៅក្នុងព្រៃ ហើយជំហានទី២ត្រូវស្វែងរកអ្នកទិញ និងពិភាក្សាលើតម្លៃ ។ តែដោយការលក់ឥណទានកាបូននេះយើងមិនទាន់បានដឹងថាតើចំនួនកាបូនដែលមានប៉ុន្មានតោនផង ហើយលក់បានប៉ុន្មានផង ដូចនេះយើងក៏មិនទាន់បានគិតពីថវិកាដែលត្រូវចែកគ្នាថាបានប៉ុន្មាននោះ នៅឡើយដែរ ។

១៩-លោកអភិបាលស្រុកអន្លង់វែង ខេត្តឧត្តមានជ័យ

សំនួរ- តើយន្តការ REED មានន័យដូចម្តេច?

ចំណើយ-លោក អូន សំអុល យន្តការ REEDមកពីពាក្យថា REED មានន័យថាកាត់បន្ថយការបំភាយឧស្ម័ន ផ្ទះកញ្ចក់បណ្តាលមកពីការបាត់បង់ព្រៃឈើ និងការវិវត្តនៃព្រៃឈើ ។

២០-លោក នាសនា មកពីក្រុមហ៊ុនវិនិយោគដាំឈើ ស្រុកប្រាសាទបាលង ខេត្តកំពង់ធំ

សំណួរ-**Carbon Credit** កំពុងទទួលការចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងពីមនុស្សទូទៅ ។ តើធ្វើដូចម្តេចដើម្បីទទួលបាន **Carbon Credit** ហើយលទ្ធផលពី **Carbon Credit** បានប៉ុន្មាន?

ចំណើយ-លោក អូន សំអុល ការលក់កាបូនមានពីរយ៉ាងគឺ លក់ទៅកាន់ទីផ្សារផ្លូវការ និងមិនផ្លូវការ ។ លក់តាម ទីផ្សារផ្លូវការមានដូចជា **CDM** មានអ្នកទិញ និងអ្នកបញ្ជាក់ទេសត្រីមត្រូវ មានទីផ្សារផ្លូវការ លក់បានថ្លៃ តែ មានការចំណាយច្រើន ។ ឯលក់ទៅកាន់ទីផ្សារមិនផ្លូវការ គឺលក់ឱ្យឈ្នួញកណ្តាល កល់បានថោក តែចំណាយតិច ។ គេទិញផលិតផលពីយើង រួចយកទៅលក់ឱ្យអ្នកទីបីដោយមិនចាំបាច់មានអ្នកបញ្ជាក់ទេសត្រីមត្រូវនោះទេ ។ ឯ មធ្យោបាយមាន ការដាំឈើយកកាបូនលក់ ការអភិរក្សព្រៃឈើ ការដាំឈើឡើងវិញ ការអភិរក្សថាមពល ដោយប្រើប្រាស់ជីវម៉ាស់ជាប្រភពថាមពលសំរាប់ចម្អិនអាហារ ឬបំភ្លឺជាដើម ។

២១-លោក កៅ ចក្ខុ មកពី ខេត្តកំពង់ធំ

សំណួរ-លទ្ធផលរំពឹងទុកលើកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិគឺធ្វើឱ្យព្រៃឈើប្រសើរឡើង តែកម្មវិធីទី៣និងកម្មវិធីទី ៥ មានការ ជាន់គ្នា សុំឱ្យគណៈកម្មការរៀបចំពិនិត្យ ។ តើមានសារៈសំខាន់អ្វីខ្លះបានជាការចុះបញ្ជីសម្បត្តិព្រៃឈើរបស់រដ្ឋ ត្រូវ ចុះ២ក្រសួង គឺក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេ សាទ និងក្រសួងដែនដីនគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ?

ចំណើយ

-លោក ប៊ុន រ៉ាដា ចំពោះកម្មវិធីទី៥ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវមធ្យោបាយប្រើប្រាស់ បង្កើតប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ ការងារ និងធានាដានការប្រតិបត្តិរបស់មន្ត្រី ។

-លោក សួន សុវណ្ណ បន្ថែមថា អនុកម្មវិធីទី៥ ពាក់ព័ន្ធនឹងការបណ្តុះបណ្តាល ឯអនុកម្មវិធីទី៣ពាក់ព័ន្ធនឹង ការអនុវត្តច្បាប់ ។

-លោក មាស មករា ការចុះបញ្ជីសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍របស់រដ្ឋគឺជាជំហានតំបូងយើងត្រូវកំណត់ព្រំប្រទល់ ដែនព្រៃហើយយើងរៀបចំស្នើរសុំទៅរដ្ឋាភិបាល នៅពេលរដ្ឋាភិបាលសម្រេចហើយ ត្រូវយកទៅចុះបញ្ជីការនៅ ក្រសួង រៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ សារៈសំខាន់គឺឱ្យគេទទួលស្គាល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍របស់ រដ្ឋ ចៀសវាងការចុះបញ្ជីដីព្រៃជាន់គ្នា ។

២២-លោក សំ សេង មកពីស្រុករវាង ខេត្តព្រះវិហារ

សំនួរ-ពិនិត្យមើលដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចនៅព្រៃឡង់ដីចន្លោះខេត្តព្រះវិហារ ក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង និងកំពង់ធំ ។ តើការផ្តល់ព្រៃដល់សហគមន៍មានកិរិយា ហើយការផ្តល់ព្រៃសម្បទានទៅឱ្យក្រុមហ៊ុនវានឹងទៅជាយ៉ាងណា? សូមមេត្តាជួយបំភ្លឺ?

ចម្លើយ:

-លោក ឡាវ សេដ្ឋាផល អាជ្ញាធរ និងសហគមន៍គួរតែទុកជាមុន ថាតើផ្ទៃដីព្រៃឈើទំហំប៉ុន្មានដែលសមស្របសំរាប់ខ្លួនអាចគ្រប់គ្រងបាន ។ ទុកព្រៃឱ្យសហគមន៍ ឬប្រគល់ឱ្យក្រុមហ៊ុន តែងត្រូវបានគិតអំពីការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍន៍ ។

-លោក មាស មករា អនុក្រឹត្យលេខ ៥៣ កំណត់ច្បាស់ថាវាដូចជាព្រៃឈើ តាមរយៈក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវស្នើទៅក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ឱ្យចុះបញ្ជីការដីព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍របស់រដ្ឋ ។

២៧-សហគមន៍មកពីខេត្តព្រះវិហារ

សំនួរ- សំរាប់សហគមន៍ដែលរស់នៅក្បែរតំបន់ព្រៃសម្បទាន តើរដ្ឋាភិបាលគិតដោះស្រាយយ៉ាងណា?

ចម្លើយ-លោក ឡាវ សេដ្ឋាផល សហគមន៍នៅជិត ឬក្បែរតំបន់ព្រៃសម្បទានមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់ផល-អនុផលព្រៃឈើជាលក្ខណៈប្រពៃណី តែត្រូវចរចាជាមួយក្រុមហ៊ុនផង ។

២៨-សហគមន៍មកពីស្រុកសំបូរ ខេត្តមន្ទាយមានជ័យ

សំនួរ-តើក្នុងមួយហិកតា មានការបោនប៉ុន្មាន? ការបោន ១គក្រ ថ្លៃប៉ុន្មាន?

ចម្លើយ-លោក សិរីត វណ្ណា ជាទូទៅគេប៉ាន់ស្មានថា ក្នុងមួយហិកតាមានការបោនពី ១៨០-២០០ តោន ។

-លោក មាស មករា ដើម្បីលក់ការបោនគេត្រូវសិក្សាតាមរយៈផ្កាយរណប ។ បើថែរក្សាបានល្អ នោះគំរប់ព្រៃឈើនឹងកើនឡើង បើថែរក្សាមិនបានល្អ គំរប់ព្រៃឈើនឹងថយចុះ ។ បន្ទាប់មកទៀតគេត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ ដោយគណនានៅលើដីជាក់ស្តែង ។ បន្ទាប់មកទៀតត្រូវស្វែងរកស្ថាប័នឯករាជ្យមួយមកសិក្សាវាយតម្លៃ ថាមានការបោនប៉ុន្មាន អាចលក់បានប៉ុន្មាន រួចហើយរកអ្នកទិញ រួចហើយចរចាពីតម្លៃ ។

២៩-លោក សៀង មកពីកំពង់ធំ

សំនួរ- កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិឱ្យធ្វើការកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃ តើថ្នាក់លើ ឬថ្នាក់ក្រោមជាអ្នកកំណត់?

ចម្លើយ-លោក មាស មករា ការកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃគឺកំណត់ដីព្រៃ និងដីមិនមែនព្រៃ ។ ការកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃតម្រូវឱ្យមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។

២៦-លោក ស្រី ឆន សុរិយោដី ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

សំណួរ-ខ្ញុំគិតថាគឺការចំណាយពេលឥតប្រយោជន៍ គេមិនអាចយកផែនទីតំបន់ព្រៃឆ្នាំ២០០២ កំណត់ធ្វើជាគោលបានទេ ។ ព្រោះថា ឧទាហរណ៍ តំបន់ព្រៃឈើឆ្នាំ២០០២ នៅតំបន់មួយខ្សែវិស្វកម្មស្រងាត់ ឯតំបន់មួយទៀតឥតមានព្រៃតែបីឆ្នាំក្រោយមក តំបន់ដែលខ្សែវិស្វកម្មស្រងាត់វាប្រែជាលែងខ្សែវិស្វកម្មកាប់ឈើអស់ ឯតំបន់ដែលគ្មានព្រៃនោះបែបជាមានពណ៌ខ្សែវិស្វកម្មព្រៃដុះឡើងវិញ ។ អនុក្រឹត្យកំណត់តំបន់សម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ឬសង្គមកិច្ចមិនបាន ។ ដូចនេះគួរផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទប់ស្កាត់បទល្មើសព្រៃឈើវាប្រសើរជាង គេមិនអាចកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃបានទេ ។

ចំណើយ-លោក មាស មករា សំណួរសួរថាហេតុអ្វីមិនបាន តើអ្វីទៅជាបញ្ហាប្រឈមនោះ យើងនឹងលើកយកមកដោះស្រាយទាំងអស់គ្នានៅថ្ងៃស្អែក ។

២៧-លោក ថាង ប៊ុនឡិវ៉ា មកពីខេត្តឧត្តរមានជ័យ

សំណួរ-តើកាបូន ៥០.០០០ ហ.ត លក់បានប៉ុន្មានតោន ? កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យបានប៉ុន្មាន ?

ចំណើយ-លោក សុវិទ្ធ វណ្ណា ដើម្បីគណនាកាបូនគេត្រូវប្រើប្រាស់រូបមន្ត និងវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗជាច្រើន ដែលនេះជាបច្ចេកទេសក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ។

២៨-លោក សូ ស៊ីមសាន មកពីខេត្តកំពង់ធំ

សំណួរ-ព្រៃសល់ពីការគ្រប់គ្រងដោយសហគមន៍ តើមានការគ្រប់គ្រងដោយនិរន្តរភាពដែរឬទេ ?

ចំណើយ-លោក មាស មករា ការកំណត់ព្រំប្រទល់ដែនព្រៃឈើ គ្មាននៅសល់ដីតំណែងទេ ការគ្រប់គ្រងធ្វើតាមចំណាត់ថ្នាក់ ។

២៩-លោក ពេជ ពន់ មកពីខេត្តព្រះវិហារ

សំណួរ-តើព្រៃសហគមន៍នៅក្នុងព្រៃសម្បទាន ត្រូវធ្វើដូចម្តេច ?

ចំណើយ-ឡាវ សេដ្ឋាផល ត្រូវស្នើសុំការគ្រប់គ្រងព្រៃទៅក្រុមហ៊ុនតាមរយៈ អាជ្ញាធរ ភូមិ ឃុំ ស្រុក ។

ឯកឧត្តម ថា សំអាង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ចូលរួមមានមតិលើចំណុចសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម :

- ១-ការកំណត់ព្រំប្រទល់
- ការងារកំណត់ព្រំប្រទល់ដែនព្រៃឈើ វាមានលក្ខណៈជ្រាលជ្រៅ និងជាប្រវត្តិសាស្ត្រមួយសំរាប់យើងជំនាន់នេះ ព្រោះតាំងពីដើមមកយើងមិនដែលមានធ្វើព្រំប្រទល់ព្រៃទេ ។ តែឥឡូវយើងត្រូវតែធ្វើការធ្វើព្រំប្រទល់នេះ គឺ

ដើម្បីធានាឱ្យការគ្រប់គ្រងមាននិរន្តរភាព។ ព្រោះថាចំនួនប្រជាជនកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ឯធនធានព្រៃឈើនៅ ដដែល តំរូវការកើនឡើង ឯការលូតលាស់នៃព្រៃឈើមិនបានឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការនោះទេ។ ពិតមែនហើយ ការអនុវត្តនីតិវិធីមានការលំបាកច្រើន តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នៅមានវិធីត្រូវដោះស្រាយបានដែរ គឺ ដោយផ្អែកលក្ខណៈបច្ចេកទេស។ ម្យ៉ាងវិញទៀតយើងត្រូវកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃឈើឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងចុះ បញ្ជីការ ដើម្បីឱ្យដឹងថាតើដីព្រៃឈើរបស់រដ្ឋមានទំហំប៉ុន្មានពិតប្រាកដ ហើយនៅឯណា។ កន្លងមកគ្មានបញ្ជីស្នាម ត្រឹមត្រូវថា ដីណាជាទ្រព្យសាធារណៈរបស់រដ្ឋ ដីណាជាទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់រដ្ឋនោះទេ។ ដូច្នេះយើងត្រូវតែ ធ្វើដើម្បីទប់ស្កាត់ការបំពាន។

២-ការដោះស្រាយទំនាស់

ដំណោះស្រាយពិតជាមាន។ ដំណោះស្រាយមានពីរ គឺតាមផ្លូវតុលាការ និងក្រៅផ្លូវតុលាការ

ទី១-ក្រៅផ្លូវតុលាការ គឺបើដឹងខ្លួនថាការកាន់កាប់ដីមិនត្រឹមត្រូវហើយ ឆាប់ដកខ្លួនចេញទៅ កុំឱ្យ ប្រឈមនឹងផ្លូវច្បាប់។

ទី២-ដកហូតតាមរយៈប្រព័ន្ធតុលាការ ដែលលទ្ធផលចុងក្រោយជនល្មើសអាចត្រូវរួចខ្លួន ឬជាប់ ពន្ធនាគារ។ ការបំពានកាន់កាប់ដីព្រៃដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ ត្រូវឆាប់ប្រគល់ដីនោះមកវិញ។ ចំពោះអ្នកគ្មានដី រដ្ឋដោះស្រាយតាមរយៈគោលនយោបាយដីសម្បទានសង្គមកិច្ច។

បើចង់ការពារព្រៃឈើ ទាល់តែឈប់បំរើអោយសកម្មភាពបទល្មើសព្រៃឈើ។ ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ដោយសហគមន៍ជាគោលការណ៍មួយដ៏ច្បាស់លាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ការអនុវត្តច្បាប់មានមធ្យោបាយពីរ គឺ ទី១ ឃើញបទល្មើសត្រូវចាត់ការ និងទី២ កាត់បន្ថយការរំលោភបំពាន។

ជាទូទៅយើងសង្កេតឃើញថា មានការចោទប្រកាន់ថាអ្នកមានលុយ អ្នកមានអំណាចរំលោភកាប់ឈើ កាប់ឆារព្រៃ វាតទីយកដី។ តើយើងធ្លាប់ឃើញអ្នកមានលុយ និងអ្នកមានអំណាចទាំងនោះ កាប់ឈើ ឬកាប់ឆារ ព្រៃដែរ ឬទេ។ ផ្ទុយទៅវិញសហគមន៍ទេដែលកាប់ឈើ ឆារព្រៃ យកឈើ យកដីទៅលក់ឱ្យឈ្នួញ។ ហេតុនេះ ហើយទើបរដ្ឋចង់ឱ្យសហគមន៍ចូលរួមទប់ស្កាត់ ហើយបើសហគមន៍ចូលរួមទប់ស្កាត់ យើងអាចការពារធនធាន ព្រៃឈើយើងបានដល់ ១០០% ឯណោះ។ ឧទាហរណ៍ គេអាចលាក់រណាយន្តពីសមត្ថកិច្ចបាន តែគេមិនអាចលាក់ រណាយន្តបានពីប្រជាជនមូលដ្ឋានទេ។ ដូចនេះសហគមន៍គួរចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ និងឈប់បំរើ សកម្មភាពបទល្មើសព្រៃឈើតទៅទៀត។ ម្យ៉ាងវិញទៀត សហគមន៍ក៏មិនត្រូវការពារតែព្រៃខ្លួន ហើយទៅកាប់ ព្រៃឈើនៅកន្លែងផ្សេងនោះដែរ ការប្រព្រឹត្តិបែបនេះវាមិនត្រឹមត្រូវទេ។

៣-ចំពោះឥទ្ធាណកាបាន

សហគមន៍មូលដ្ឋាន មិនបាច់ខ្វល់ពីការចែកចាយនូវផលប្រយោជន៍ដែលបានទទួលពីការលក់ការបាននោះទេ ។ របស់មិនទាន់បានផង តើបានអ្វីចែកគ្នា។ ជាការពិត ការងារនេះស៊ីជំរៅណាស់ គឺពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាបច្ចេកទេស ហើយថវិកាដែលបានមកត្រូវតែតម្លាភាព គ្មានការកេងប្រវ័ញ្ចន៍បានទេ។ ប្រយោជន៍ដែលសហគមន៍នឹងទទួលបានអាចច្រើន គឺថវិកាទាំងអស់អាចបង្វែរទៅបំរើសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ ឯរដ្ឋបាលព្រៃឈើគ្មានចំណែកនេះទេ សូមតែការអនុវត្តតាមក្រិតក្រមត្រឹមត្រូវ និងតម្លាភាពប៉ុណ្ណោះ ។

៤-ការព្រួយបារម្ភ

ការប្រគល់ព្រៃឈើទៅឱ្យក្រុមហ៊ុន និងសហគមន៍ គួរគិតមើលរវាងជំរើសពីរ គឺភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍន៍ តើយើងចង់បានមួយណា។ រឿងព្រៃឈើនៅទីរងល្អពេញពិភពលោក ថាវាដ្ឋាភិបាលប្តូរដីពីព្រៃស្រោងទៅជាចំការកៅស៊ូ។ តាមពិតមិនមែនតែកៅស៊ូទេ គឺអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ទីរងទាំងមូល។ គួរទៅមើលឱ្យឃើញជាក់ស្តែងម្តងទៅ កុំស្តាប់តែគេនិយាយ។ ដីដែលកាប់ឈើបានក្លាយជាគំរូបព្រៃវិញហើយ។ សល់តែអ្នកកាប់រានព្រៃនោះទេ ដែលគួរព្រួយបារម្ភ។ ខ្ញុំសំណូមពរឱ្យឈប់ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពលើសព្រៃឈើតទៅទៀត បើមានឱកាស គួរធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍ឱ្យដូចទីរង។ សូមបញ្ជាក់ដែរថា ការអភិវឌ្ឍន៍អនុវត្តចំពោះព្រៃវិចិត្រ មិនមែនដីវិចិត្រនោះទេ។ ការអភិវឌ្ឍន៍ក៏ត្រូវគិតប្រយោជន៍ជាតិជាធំ ហើយរាល់ការអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវតែរក្សាគំរូបព្រៃឱ្យបាន ៦០% នៅពេលអនាគត តាមរយៈជំរុញការដាំឈើឡើង វិញទាំងផ្នែកឯកជន និង រដ្ឋ។ រដ្ឋបានលើកទឹកចិត្តដល់ក្រុមហ៊ុន និងឯកជនដែលដាំឈើចាប់ពី ៥០០ ហត ឡើងទៅ។

របាយការណ៍សង្ខេប

ស្តីពី

លទ្ធផលនៃសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់សាធារណៈអំពីកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

សណ្ឋាគារ អលសាន់អង្គរហ៊ុំដាយ, ខេត្តសៀមរាប

ថ្ងៃទី៣០-៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩

ក - សេចក្តីផ្តើម

សិក្ខាសាលាបានប្រព្រឹត្តទៅរយៈពេល ២ថ្ងៃ គឺពីថ្ងៃទី ៣០-៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ នៅសណ្ឋាគារ អលសាន់ អង្គរហ៊ុំដាយ ខេត្តសៀមរាប ដែលមានអ្នកអញ្ជើញចូលរួមមកពីខេត្តចំនួន ៥ គឺខេត្តសៀមរាប កំពង់ធំ ព្រះវិហារ បន្ទាយមានជ័យ និងខេត្តឧត្តរមានជ័យ ។ សមាសភាពអ្នកចូលរួមមកពីអង្គការពាក់ព័ន្ធ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល សង្គម ស៊ីវិល អ្នកសារព័ត៌មាន និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ចំនួនសរុប ២០៧នាក់ ។

ខ - សកម្មភាព

នៅថ្ងៃទី១ មានការធ្វើបទបង្ហាញចំនួន ៩ ដែលរួមមាន៖ ១- គោលបំណង និង លទ្ធផលរំពឹងទុក ពី សិក្ខាសាលា, ២-ដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ, ៣-ឯកសារគោលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ, ៤-កម្មវិធីស្តីពី ការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និងការចុះបញ្ជីកាសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍, ៥-កម្មវិធីស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធាន ព្រៃឈើជាតិ និងការអភិរក្សជីវៈចម្រុះ, ៦-កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និងអភិបាលកិច្ច, ៧- កម្មវិធីស្តីពីសហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ, ៨-កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងសមត្ថភាព និង ការអភិវឌ្ឍការងារស្រាវជ្រាវ, និង ៩- កម្មវិធីស្តីពីការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

នៅថ្ងៃទី២ សិក្ខាកាមទាំងអស់ត្រូវបានបែងចែកជាក្រុមពិភាក្សាចំនួន ៦: ក្រុមទី១ មានសមាជិក ចំនួន ៣១នាក់ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និង ការចុះបញ្ជីកាសម្បត្តិព្រៃឈើ អចិន្ត្រៃយ៍, ក្រុមទី២ មានសមាជិកចំនួន ៣១នាក់ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើជាតិ និងការអភិរក្ស, ក្រុមទី៣ មានសមាជិកចំនួន ៣៤នាក់ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ និង អភិបាលកិច្ច, ក្រុមទី៤ មាន សមាជិកចំនួន ២២នាក់ ពិភាក្សាអំពីកម្មវិធីសហគមន៍ព្រៃឈើ, ក្រុមទី៥ មានសមាជិកចំនួន ២៣នាក់ ពិភាក្សាអំពី កម្មវិធីពង្រឹងសមត្ថភាព និងអភិវឌ្ឍការងារស្រាវជ្រាវ, និង ក្រុមទី៦ មានសមាជិកចំនួន ១៤ នាក់ ពិភាក្សាអំពី ឯកសារគោលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។

គ - លទ្ធផល

ការពិភាក្សាប្រព្រឹត្តិទៅផ្នែកលើគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្ត ស្មើភាព មិត្តភាព សេរីភាពក្នុងការបញ្ចេញមតិ និង ការយោគយល់គ្នាទៅវិញទៅមក ។ បន្ទាប់ពីបានពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាយ៉ាងស្អិតស្អាតលើកម្មវិធីនីមួយៗអស់ រយៈពេល ជិតបួនម៉ោងមក សិក្ខាសាលាសំរេចបានលទ្ធផលដូចខាងក្រោម :

១- គម្ពីរវិស្វកម្មវិភាគកំណត់ព្រំប្រទល់ ការងារកំណត់ និងការចុះបញ្ជីការសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍

មានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនក្នុងការកំណត់ព្រំប្រទល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ ដែលក្នុងនោះមាន:

- គំរូបព្រៃឈើឆ្នាំ២០០២ និង គម្របព្រៃឈើបច្ចុប្បន្នមានការប្រែប្រួល
- មានអ្នកមានអំណាច និងអ្នកមានប្រាក់នៅពីក្រោយខ្នងការកាប់រានដីព្រៃ
- ខ្វះការទំនាក់ទំនងល្អរវាងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន
- មិនមានការចូលរួមពេញលេញពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការកំណត់ដែនព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ។

ដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាប្រឈមខាងលើមាន:

- ជុំវិញមានការចូលរួមពេញលេញពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់
- ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយ និងអប់រំទាក់ទងនឹងការកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍
- ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ។

ដើម្បីពង្រឹងការងារនេះ គេគប្បី:

- បង្កើតក្រុមការងារមួយដើម្បីធ្វើការងារនេះ
- ដោះស្រាយទំនាស់ដែលកើតមានទាក់ទងនឹងបញ្ហាព្រំប្រទល់
- រៀបចំផែនការការងារមួយឱ្យបានច្បាស់លាស់
- រៀបចំផែនទីមួយបន្ទាប់ពីការកំណត់ព្រំប្រទល់ត្រូវបានធ្វើរួច

អ្នកចូលរួមគួរមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ភាពទទួលខុសត្រូវ និងមានសិទ្ធិសំរេចពាក់ព័ន្ធនឹងព្រំប្រទល់ព្រៃ ។

ដើម្បីថែរក្សាសមិទ្ធផលដែលសំរេចបាន

- អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ពិសេស អាជ្ញាធរ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ត្រូវចូលរួមថែរក្សា ការពារ និង រាយការណ៍ចំពោះការរំលោភបំពាន
- ត្រូវផ្ដន្ទាទោសឱ្យបានធ្ងន់ចំពោះជនដែលបំផ្លិចបំផ្លាញបង្កោលព្រំ ។

២- គម្ពីរវិស្វកម្មវិភាគក្របខ័ណ្ឌនៃព្រៃឈើ និងការអភិរក្ស

- ផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិគួរមានមានទស្សនៈ និងចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយ គិតគូរឱ្យច្បាស់លាស់ពី ហានិភ័យ និងរៀបចំសំរាប់អនុវត្តរយៈពេល ១៥ ឆ្នាំ ដោយមានការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃរៀងរាល់ ៥ឆ្នាំម្តង ។

-ការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិត្រូវអនុវត្ត ៥ឆ្នាំម្តង ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យទាក់ទងនឹង សារព័ន្ធ រុក្ខជាតិ មាឌឈើ កំនើនលូតលាស់ សត្វព្រៃ ជីវៈចម្រុះ បរិមាណស្តុករបស់ការបោន ប្រភេទដី ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក អាកាសធាតុ កំនើនប្រជាពលរដ្ឋ តម្រូវការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។

-ព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ក្រៅពីព្រៃសហគមន៍ចាំបាច់ត្រូវមានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ផ្តោតលើព្រៃសហគមន៍ ព្រៃសម្បទាន ព្រៃគុបផ្តល់ផល ព្រៃស្តារឡើងវិញ ព្រៃដៃគូ និង ដីសម្បទានផងដែរ ។

-ត្រូវមានរចនាសម្ព័ន្ធត្រឹមត្រូវ កំណត់ព្រំប្រទល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ប្រព័ន្ធទិន្នន័យធនធាន ព្រៃឈើ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ផែនទីព្រំប្រទល់ជាក់ស្តែង កំណត់តំបន់ស្របតាមមុខងារ ចំណាត់ថ្នាក់ ប្រភេទ ព្រៃឈើ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ។

-សហគមន៍មូលដ្ឋានចូលរួមការពារ កំណត់ និង បង្កើតតំបន់អភិរក្សពូជឈើ ហើយបន្តការអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយ និងបណ្តុះកូនឈើប្រភេទក្នុងស្រុក វិវេកយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង ផ្តល់ព័ត៌មានប្រភពគ្រាប់ពូជ ប្រមូលគ្រាប់ពូជ ធ្វើ ផែនការគ្រប់គ្រងសំរាប់ការអភិរក្សក្នុង និងក្រៅតំបន់ព្រៃសហគមន៍ ។

-ជំរុញសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងក្រុមហ៊ុនឯកជនដាំដើមឈើប្រភេទក្នុងស្រុក និងក្រៅស្រុក ដូចជាផ្តល់ឪកាស ដល់សហគមន៍ដាំឈើលើដីទំនេរ ហើយរដ្ឋជាអ្នកផ្តល់សេវាកម្ម និងបច្ចេកទេសដាំឈើ ។

-ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងជំរុញការដាំឈើជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។

-ដើម្បីធានាបាននូវការអភិរក្សជីវចម្រុះប្រកបដោយចីរភាព គួរគិតគូរដល់ការរៀបចំតំបន់ព្រៃការពារ ជីវចម្រុះ ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ព្រៃការពារសំរាប់កីឡាប្រមាញ់ ។ល ។

-រដ្ឋត្រូវជំរុញ គាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តសហគមន៍មូលដ្ឋានឱ្យចូលរួមគ្រប់គ្រងព្រៃឈើតាមរយៈការផ្តល់សិទ្ធិ ពេញលេញដល់សហគមន៍ កាត់បន្ថយថ្លៃស្នូលសារ និងបង្កើតប្រព័ន្ធបែងចែកផលប្រយោជន៍មួយ ដែលសមស្រប ។

-កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិត្រូវចូលរួមអនុវត្តគោលនយោបាយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់រដ្ឋាភិបាលឆ្លើយតបទៅនឹង តំរូវការផ្នែកបច្ចេកទេស ផ្តល់សិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ដល់ថ្នាក់មូលដ្ឋាន និងដោះស្រាយទិផ្សារសំរាប់ ផលិតផលព្រៃឈើរបស់ សហគមន៍ ។

៣- តម្លៃវិស័យស្តីពីការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ និង អតិបាលកិច្ច

ការកែទម្រង់ច្បាប់ និងរដ្ឋបាល

- ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញ អ្នកពាក់ព័ន្ធ និង ក្រុមការងារដែលមានស្រាប់
- កែសំរួលរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានដែលខ័ណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខ្លះមានវិសាលភាពធំពេក
- ការចាត់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើឱ្យសមស្របតាមទំហំការងារ
- វិមជ្ឈការអំណាចខ្លះដល់រដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្ត
- ពង្រឹងវិន័យ និងប្រសិទ្ធភាពការងារចំពោះមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- ផ្តល់មធ្យោបាយ សំភារៈ និង ថវិកាបំពេញការងារដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋាន ។

ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និងការវិនិច្ឆ័យនិងរាយការណ៍វិស័យកម្មព្រៃឈើ

-អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានភូមិ ឃុំ ស្រុក ត្រូវគ្រប់គ្រងស្ថិតិប្រជាពលរដ្ឋចំណូលថ្មីដែលមកតាំងទីលំនៅលើដីព្រៃឈើ

-សុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសំរេចលក់វត្ថុតាងបទល្មើសព្រៃឈើ (ផល អនុផល ព្រៃឈើ) មុនអង្គសេចក្តី និង ពន្លឿនការវិនិច្ឆ័យសេចក្តីសំណុំរឿងបទល្មើសព្រៃឈើ

-ក្រសួងពាក់ព័ន្ធមុននឹងចេញអាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើអាជីវកម្មក្នុងតំបន់ព្រៃឈើត្រូវសហការជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ

-បង្កើនការស្រង់ស្ថិតិ និងចេញដីកាដកហូតដីព្រៃឈើដែលបានកាប់រាន និងហុំព័ទ្ធខុសច្បាប់ តាមបទបញ្ជា លេខ ០១បប (២០០៤) និង បទបញ្ជាលេខ ០១បប (២០០៦)

-បង្កើនការចុះស្រង់ស្ថិតិ និង ដកហូតរណារយន្ត តាមបទបញ្ជាលេខ ០២ (២០០៦)

ការឆ្លើយតបរបស់ចំពោះព័ត៌មានបទល្មើសព្រៃឈើ

មធ្យោបាយផ្តល់ព័ត៌មាន :

- ទូរស័ព្ទ វិទ្យុទាក់ទង ត្រូវមានបណ្តាញទទួលព័ត៌មានទាន់ហេតុការណ៍ (Hot Line)
- អាសយដ្ឋានអេឡិចត្រូនិច (E-mail)
- រូបថត ការថតសំឡេង
- ប្រព័ន្ធសារព័ត៌មាន (វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ កាសែត ទស្សនាវដ្តី...)

ការចាត់វិធានការក្រោយទទួលព័ត៌មាន :

- រដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវចុះពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ចាត់វិធានការឱ្យទាន់ពេលវេលា
- រដ្ឋបាលព្រៃឈើត្រូវបង្កើនកិច្ចសហការ និង ធ្វើការទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយអាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ព្រះរាជអាជ្ញា និង សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីទប់ស្កាត់ និង បង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃ ឈើទាន់ពេលវេលា ។

-បង្កើតក្រុមការងារអចិន្ត្រៃយ៍ដើម្បីអន្តរាគមន៍បង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើគ្រប់ប្រភេទ ។

អភិបាលកិច្ចព្រៃឈើ

- ជំរុញឱ្យមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់
- បង្កើនការយល់ដឹងជាសាធារណៈ
- ពង្រឹងសមត្ថភាពដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់
- អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវប្រតិបត្តិតាមតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួនឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនបំផុត
- ទប់ស្កាត់រាល់បទល្មើសព្រៃឈើ និងត្រូវបង្ក្រាបឱ្យខាងតែបានចំពោះរាល់ការរំលោភ ។

៤- តម្លៃវិនិច្ឆ័យ សហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ

-សហគមន៍ត្រូវយល់ឱ្យច្បាស់ពីមូលហេតុដែលខ្លួនត្រូវចូលរួមក្នុងសហគមន៍ព្រៃឈើ តើទាមទារឱ្យមាន ចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍បែបណា និងមានកាតព្វកិច្ចអ្វីខ្លះ ។

-ការលំបាកកន្លងមកទាក់ទងនឹងវិមជ្ឈការព្រៃឈើមាន កង្វះខាតចំណេះដឹងដែលចាំបាច់ ខ្វះខាតថវិកា និងការចូលរួមពេញលេញ ការរំលោភប្រមូលផលព្រៃឈើរបស់សហគមន៍ ការអនុវត្តច្បាប់នៅមានកំរិត ភាពក្រីក្រ និងកង្វះខាតមុខរបរ និងទំនាក់ទំនងល្អរវាង និងក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន្ធ។

-អនុកម្មវិធីទី៣ គួរដាក់ចំណងជើងថា "ការគាំទ្រពង្រឹងសមត្ថភាព និងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ"

-អនុកម្មវិធីទី ១ គួរបន្ថែមនៅចន្លោះជំហានចាប់ផ្តើម និងជំហានទី១ "ការដោះស្រាយទំនាស់" និងបញ្ចូលសកម្មភាព "ការចូលរួមដាំឈើឡើងវិញ និងការងារផ្សេងៗទៀតក្នុងវិស័យព្រៃឈើ"

-អនុកម្មវិធីទី ២ គួរបន្ថែម "ការស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលព្រៃឈើរបស់សហគមន៍"

-អនុកម្មវិធីទី៣ គួរបន្ថែម "ស្វែងរកគ្រប់មធ្យោបាយដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រភពទុន ជំនួយមានប្រភពពី ថវិកាជាតិ ឬជំនួយពីគ្រប់ប្រភពឥណទានការប្រាក់ទាប ដើម្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យសហគមន៍ព្រៃឈើ និងព្រៃឈើដៃគូ មានលទ្ធភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍"

-ជុំវិញឱ្យមានទំនាក់ទំនងល្អក្នុងចំណោមអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់តាមរយៈ សិក្ខាសាលា ទស្សនកិច្ចសិក្សា ការចូលរួមរៀបចំផែនការ និងអនុវត្ត រៀបចំការងារឱ្យមានជាបណ្តាញ និងមានការជួបជុំឱ្យបានញឹកញាប់។

-ដើម្បីធ្វើឱ្យការងារសហគមន៍ព្រៃឈើកាន់តែប្រសើរ សហគមន៍ត្រូវមានជំនាញគ្រប់គ្រង ចំណេះដឹង ផ្នែករដ្ឋបាលជំនាញសំរាប់សំរួល និងដោះស្រាយទំនាស់ បច្ចេកទេសកែច្នៃ និងចំណេះដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងឥណទាន ការបាន។

៥-តម្លៃវិស្វកម្មវិធីសមត្ថភាព និងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ

-ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការរបស់មូលដ្ឋាន ត្រូវសិក្សាពីតំរូវការ និងពិគ្រោះយោបល់ជាមួយមូលដ្ឋាន បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលសំរាប់មន្ត្រី និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន និងបញ្ចូលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិទៅក្នុងកម្មវិធីអប់រំជាតិ។

-ដើម្បីឱ្យការបណ្តុះបណ្តាលបានដល់មូលដ្ឋាន គេត្រូវបង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការរបស់មូលដ្ឋាន បង្កើតគ្រូបង្គោលនៅតាមខេត្ត ស្រុក ឃុំ កំណត់អ្នកដែលត្រូវបណ្តុះបណ្តាលឱ្យបាន ច្បាស់លាស់ និងត្រូវចុះទៅបណ្តុះបណ្តាលដល់មូលដ្ឋានផ្ទាល់។

-វិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដែលមានប្រសិទ្ធភាព គឺត្រូវសិក្សាតំបន់គោលដៅដែលត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជាមុន បង្កើតបណ្តាញផ្សព្វផ្សាយតាមខេត្ត-ស្រុក-ឃុំ រៀបចំផែនការ និងអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយឱ្យច្បាស់លាស់ និងត្រូវមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយសហគមន៍។

-មធ្យោបាយស្រាវជ្រាវដែលចាំបាច់គឺត្រូវបង្កើតបណ្តាញស្រាវជ្រាវ មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និង ធ្វើការស្រាវជ្រាវឱ្យដល់មូលដ្ឋាន និងស្រាវជ្រាវរកព័ត៌មានពិតពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ។

៦-ឯកសារគោលតម្លៃព្រៃឈើជាតិ

+ ក្នុងមតិការរឿងមានចំនុចដែលត្រូវបន្ថែមដូចខាងក្រោម:

- គួរមានសេចក្តីសង្ខេបនៅផ្នែកដើម និងត្រូវមានបញ្ជីមតិការ អារម្ភកថា និងបញ្ជីអក្សរកាត់។
- គួរមានអនុកម្មវិធីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(CDM/REDD) ក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ។

+ ការចូលរួមតាមដាននិងវាយតម្លៃការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ:

-គួរមានសិក្ខាសាលារាយតម្លៃលទ្ធផលនៃការអនុវត្តសំរាប់ថ្នាក់ខេត្ត ០១ឆ្នាំម្តង ថ្នាក់ជាតិ ៣ឆ្នាំម្តង ។
+ សូចនាករ សំរាប់តាមដានវាយតម្លៃការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិអាចមាន៖

-ទិន្នន័យគំរូបព្រៃឈើឆ្នាំ ២០១៥ (៦០%)

-របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលរបស់សិក្ខាសាលាឆ្លុះបញ្ចាំងការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។

+ តំបន់ព្រៃសម្បទានដែលត្រូវបានផ្អាក៖

-គួរពិនិត្យទំហំផ្ទៃដីព្រៃសម្បទានឡើងវិញ និង ត្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនព្រៃសម្បទានទាំងអស់រៀបចំ

ផែនការគ្រប់គ្រងឱ្យបានចប់យ៉ាងយូរត្រឹមឆ្នាំ ២០១១ ។

-គួរពិនិត្យរាយតម្លៃតំបន់ទាំងនោះដើម្បីប្រើប្រាស់ឱ្យបានសមស្រប ដើម្បីកំណត់ជំរើស, ឧទាហរណ៍ ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ព្រៃសហគមន៍ ព្រៃអភិរក្ស ព្រៃការពារ ចំការពូជឈើ ព្រៃសម្រាប់ស្តារ ឡើងវិញ ។ល ។

+ កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិគួរជួយដោះស្រាយទំនាស់ដែលកើតឡើងពីការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច៖

-គួរតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនបោះបង្គោលព្រំប្រទល់ដីនៅទីវាលជាក់ស្តែងឱ្យបានច្បាស់លាស់

-គួរពង្រឹងការអនុវត្តន៍អនុក្រឹត្យស្តីពីសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច

- គួរមានការលើកទឹកចិត្តតាមរយៈការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់សហគមន៍

-ការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់ក្រុមហ៊ុន គួរមានការចូលរួមវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ដោយសហគមន៍មូលដ្ឋានជាមុន ។

ឃ - បញ្ហាគួរតតំសំគាល់

សិក្ខាសាលាបានប្រព្រឹត្តិទៅក្នុងលក្ខណៈមិត្តភាព ការយោគយល់គ្នាទៅវិញទៅមក និងភាពទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ។ ពុំមានប្រតិភូការណ៍ ជជែកតឹងតែង ឬការប្រឈមណាមួយកើតឡើងក្នុងអំឡុង រយៈពេលពីរថ្ងៃនៃសិក្ខាសាលា ហើយសិក្ខាកាមទាំងអស់សុទ្ធតែបង្ហាញការរីករាយចំពោះការរៀបចំនៃសិក្ខា- សាលា ។ ប៉ុន្តែមានសេចក្តីថ្លែងការណ៍រួមមួយពីសហគមន៍មូលដ្ឋាននៃខេត្តទាំង ៥ ដែលសំដែងពីកង្វល់ បញ្ហាភីសេចក្តីត្រូវការ និងសំណូមពរឱ្យរដ្ឋាភិបាលយកអានុសាសន៍របស់ពួកគេដាក់បញ្ចូលក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។ ការព្រួយបារម្ភណ៍ តំរូវការ និងអានុសាសន៍ទាំងនោះមាន៖

១-ការព្រួយបារម្ភ

- បាត់បង់ធនធានព្រៃឈើ
- បាត់បង់ជំរកសត្វព្រៃ
- បាត់បង់ប្រភពទឹក
- ខូចគុណភាពដី
- កំណើនភាពក្រីក្រ
- បាត់បង់លំនៅដ្ឋាន

- កំនើនក្រុមហ៊ុនដែលចេះតែកើនឡើង ធ្វើឱ្យធនធានធម្មជាតិត្រូវបាត់បង់
- ដីព្រៃក្លាយជាកម្មសិទ្ធិរបស់អ្នកមានអំណាច និងអ្នកមានលុយមួយចំនួនតូច
- ប្រជាពលរដ្ឋធ្វើចំណាកស្រុកមានចំនួនកាន់តែកើនឡើង
- បាត់បង់ព្រៃជំនឿ
- ព្រួយបារម្ភណ៍ថាកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិមិនបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍បានពេញលេញ និង មិនបាន

ដាក់បញ្ចូលគំនិតយោបល់របស់សហគមន៍

- រដ្ឋាភិបាលកន្លងមកបានផ្តល់ដីព្រៃបង្កើតសហគមន៍ដែលមានផ្ទៃតូចៗ នាំឱ្យបាត់បង់ដីព្រៃដែលនៅក្រៅតំបន់សហគមន៍

- បច្ចុប្បន្ននេះព្រៃនៅក្រៅដែនព្រៃសហគមន៍ត្រូវបានសម្បទានឱ្យក្រុមហ៊ុន និងកំពុងទទួលរងនូវការកាប់

បំផ្លាញ

- បាត់បង់ប្រព័ន្ធដីវៈចម្រុះ បំរែបំរួលបរិស្ថាន និងគ្រោះធម្មជាតិ
- ចំនួនអ្នកបាត់បង់ដីធ្លីកាន់តែច្រើនឡើង
- អាណាធិបតេយ្យកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ
- សហគមន៍ទទួលរងនូវការគំរាមកំហែង បំភិតបំភ័យក្នុងការការពារព្រៃឈើ និងដីធ្លីរបស់ខ្លួនពី កងប្រដាប់

អាវុធ ប្រព័ន្ធតុលាការ អាជ្ញាធរ

- សហគមន៍ពុំមានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការធ្វើជាម្ចាស់ចំពោះការគ្រប់គ្រង ការពារ និងប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិតាមបែបប្រពៃណី ។

២ - តម្រូវការរបស់សហគមន៍

-ប្រជាពលរដ្ឋចង់បានការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដោយខ្លួនឯង និងមានការគាំទ្រពីអាជ្ញាធរគ្រប់ លំដាប់ថ្នាក់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងជំនាញ និងត្រូវជួយការពារសិទ្ធិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីធានាបានភាពជា ម្ចាស់ក្នុងការថែរក្សាការពារ និងប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិជាលក្ខណៈ ប្រពៃណីឱ្យមាននិរន្តរភាព ។

- យើងខ្ញុំត្រូវការការអភិវឌ្ឍន៍ដោយសហគមន៍មានភាពជាម្ចាស់ ។
- យើងខ្ញុំត្រូវការការពារព្រៃឈើមានកល្យណៈជាបណ្តាញសហគមន៍នៅជុំវិញតំបន់ព្រៃ មិនត្រូវការកំណត់ព្រំប្រទល់ជាផ្ទៃដីតូចៗដាច់ដោយឡែកពីគ្នានោះទេ ។

-ត្រូវការពេលវេលាពិគ្រោះយោបល់ឱ្យមានរយៈពេលគ្រប់គ្រាន់ស្តីពីកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន

- សូមកុំឱ្យមានការរំលោភសិទ្ធិ ដកហូតយកដីធ្លី និងព្រៃឈើពីសហគមន៍ និងជនជាតិដើមភាគតិច ។

-រាល់ថវិកាដែលបានមកពីឥណទានការបានព្រៃឈើត្រូវផ្តល់ដល់សហគមន៍ចំនួន ៦៥% នៃតំលៃសរុបពីការលក់ការបានដោយតម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព ។

-រដ្ឋាភិបាលកុំយកព្រៃឈើធម្មជាតិដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចក្នុងទំរង់សម្បទាន ។

៣-សំណូមពរ ឬអាស្ថាសន៍របស់គាត់

-សូមឱ្យរដ្ឋាភិបាលបញ្ឈប់ការធ្វើសម្បទាននានាដែលប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍សហគមន៍ឱ្យទៅក្រុមហ៊ុន ។

-ដីដែលធ្វើសម្បទានរួច ហើយមានផលប៉ះពាល់ដល់ប្រយោជន៍ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ត្រូវលប់កិច្ចព្រមព្រៀងនោះចោល ហើយផ្តល់ដី និងព្រៃទាំងនោះឱ្យមកសហគមន៍គ្រប់គ្រងវិញ ។

-រដ្ឋាភិបាលកុំយកព្រៃឈើធម្មជាតិដើម្បីធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ក្នុងនេះរួមទាំងសម្បទានផង ។

-សូមឱ្យអាជ្ញាធរគោរព និងទទួលស្គាល់សិទ្ធិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យបានខ្ពស់ ដោយជំរុញ និងអនុវត្តច្បាប់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ជាពិសេសគោរពតាមប្រព័ន្ធវិមជ្ឈការ និងពង្រឹងអភិបាលកិច្ចល្អប្រកបដោយតម្លាភាព

-សូមរក្សាទុកដីព្រៃដែលកាប់បំផ្លាញឱ្យដុះឡើងវិញតាមធម្មជាតិ ។

-គួររៀបចំផែនការប្រើប្រាស់ដីធ្លីរបស់សហគមន៍មុននឹងធ្វើការកំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃឈើ ។

-គួរតែមានការពិគ្រោះយោបល់ និងសំរេចចិត្តពីសហគមន៍មូលដ្ឋាន មុនផ្តល់សម្បទានឱ្យក្រុមហ៊ុន ។

-ព្រៃឈើដែលរក្សាទុក ៦០% ត្រូវរក្សាព្រៃធម្មជាតិ មិនមែនជាឈើឧស្សាហកម្ម ។

-ព្រៃឈើជនជាតិដើមភាគតិចគួរតែចាត់ចូលក្នុងការចុះបញ្ជីសមូហភាព ដោយទុកព្រៃឱ្យនៅដូចពី មុន ។

-សំណូមពរដល់រដ្ឋាភិបាលឱ្យពន្យារពេលធ្វើការអនុម័តលើកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ និងឱ្យមានការពិភាក្សាលើមតិយោបល់របស់ប្រជាសហគមន៍ឱ្យបានទូលំទូលាយ ផ្តល់ឱកាសឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ។

៤ - អាស្ថាសន៍

-សិក្ខាសាលាទទួលបានមតិយោបល់ជាច្រើនពីការពិភាក្សាតាមក្រុម ។ មានខ្លឹមសារខ្លះអាចបញ្ចូលដោយផ្ទាល់ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ តែខ្លះទៀតទាមទារឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូររួចហើយទើបធ្វើសមាហរណកម្មជាក្រោយ ។

-ភាគច្រើននៃមតិ យោបល់ទាំងនោះមានលក្ខណៈបែបអនុវត្តច្រើន ដែលទាមទារឱ្យធ្វើការផ្លាស់ប្តូរទៅជាយន្តការ ឬផែនការវិញទើបអ្នករៀបចំកម្មវិធីអាចបញ្ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីរបស់ខ្លួនបាន ។

-គួររៀបចំការប្រជុំមួយរវាងក្រុមអ្នកជំនួយការបច្ចេកទេស និងក្រុមអ្នកតាក់តែងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិដើម្បីពិភាក្សាថាតើត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មមតិយោបល់ទាំងនោះចូលទៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិដោយរបៀបណា ។

-មានអាស្ថាសន៍ខ្លះនៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សហគមន៍ហាក់ដូចជាមិនស្របទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលទេ ហើយត្រូវពិនិត្យមុននឹងធ្វើសមាហរណកម្មចូលទៅក្នុងអនុកម្មវិធីណាមួយ ។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយកង្វល់ និងអាស្ថាសន៍របស់ពួកគេពិតជាមានសារប្រយោជន៍ដល់ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ ។

៥ - សន្និដ្ឋាន

មានមតិយោបល់មួយចំនួនពីអ្នកចូលរួមសិក្ខាសាលាអាចធ្វើសមាហរណកម្មចូលទៅក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។
ក្នុងដំណើរការសមាហរណកម្មនេះត្រូវមានការចូលរួមរបស់ក្រុមអ្នកតាក់តែងកម្មវិធី និងក្រុមអ្នកជំនួយការបច្ចេកទេស
។ បន្ទាប់ពីសមាហរណកម្មចប់ហើយ គួរមានសិក្ខាសាលាផ្នែកជាតិមួយទៀតដើម្បីពិគ្រោះជាលើកចុងក្រោយមុនដាក់ជូន
រាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និងសម្រេច ។

របាយការណ៍

បូកសរុបលទ្ធផលសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈលើកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

សណ្ឋាគារ អលសាន់អង្គរប៉ារ៉ាឌី ខេត្តសៀមរាប, ថ្ងៃទី ៣០-៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩

- សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះថេរា នុថេរៈគ្រប់ព្រះអង្គជាទីសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
- សូមគោរពឯកឧត្តម **ស៊ី ភិរិន្ទ** អភិបាលខេត្តសៀមរាប ជាទីគោរព
- សូមគោរពឯកឧត្តម ជា សំអាង អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ជាទីគោរព
- សូមគោរព លោក Jacob K jep sen
- សូមគោរព លោកស្រី Fan Xiajie
- សូមគោរព ឯកឧត្តម អស់លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ភ្ញៀវជាតិ និង អន្តរជាតិទាំងអស់ជាទីមេត្រី

តាងនាមអង្គសិក្ខាសាលានិងក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវមនោសញ្ចេតនាដឹងគុណជាអនេកចំពោះការអញ្ជើញចូលរួមរបស់ ឯកឧត្តម អនុប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ឯកឧត្តមថ្នាក់ដឹកនាំខេត្ត លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ភ្ញៀវវិកិតិយសជាតិ និង អន្តរជាតិ ក្នុងពិធី **បូកសរុបលទ្ធផលពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈលើកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ** នារសៀលនេះ ដែលព្យាងឱ្យពិធីនេះ មានសភាពអធិកអធិមប្រកបដោយកិត្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និង សបញ្ជាក់អំពីការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់បំផុតរបស់ ព្រះតេជគុណ ឯកឧត្តម អស់លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ដែលជានិច្ចជាកាលតែងតែគាំទ្រសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ និងអនុវត្តយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់លើកម្មវិធីកំណែទម្រង់វិស័យព្រៃឈើរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំដ៏ប៊ុនប្រសព្វ និង ម៉ឺងម៉ាត់បំផុតរបស់ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ព្រះថេរា នុថេរៈគ្រប់ព្រះអង្គជាទីសក្ការៈដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់

គណៈអធិបតី ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា ជាទីគោរព

ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ ខ្ញុំបាទសូមអនុញ្ញាតទូលថ្វាយនិងរាយការណ៍ដោយសង្ខេប ជូនព្រះតេជគុណ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា និងអង្គពិធីទាំងមូលអំពីដំណើរការ និង **លទ្ធផលនៃការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈលើកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ** ក្នុងរយៈពេល២ថ្ងៃ កន្លងមកនេះមានដូចតទៅ :

អង្គសិក្ខាសាលា បានប្រព្រឹត្តទៅរយៈពេល ២ ថ្ងៃ គឺថ្ងៃទី ៣០-៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩ នៅ **សណ្ឋាគារ អលសាន់អង្គរប៉ារ៉ាឌីខេត្តសៀមរាប** ហើយមានអ្នកអញ្ជើញចូលរួមមកពីបណ្តាខេត្តចំនួន ៥ ក្នុងនោះមានខេត្តសៀមរាប កំពង់ធំ ព្រះវិហារ បន្ទាយមានជ័យ និង ខេត្តឧត្តរមានជ័យ ហើយសមាសភាពអ្នកចូលរួមមកពីអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ អង្គការសង្គមស៊ីវិល និង សារព័ត៌មាន សហគមន៍មូលដ្ឋាន មានចំនួនសរុប **២០៧ នាក់** ។

អង្គសិក្ខាសាលាបានធ្វើបទបង្ហាញអំពី សេចក្តីព្រាងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ហើយក៏បានធ្វើការពិភាក្សាផ្តល់មតិដើម្បីកែលម្អ កំណត់នូវទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពសំរាប់អនុវត្តការងារក្នុងវិស័យព្រៃឈើ ឱ្យស្របតាមគោលនយោបាយវិស័យព្រៃឈើជាតិ ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ ផែនការអភិវឌ្ឍន៍យុទ្ធសាស្ត្រជាតិ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហសវត្សកម្ពុជា

និង យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី ២ ដើម្បីកំណើនការងារ សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព សូចនាករតាមដានរួមស្តីពី កំណែ ទម្រង់ព្រៃឈើ ដើម្បីឈានឆ្ពោះដល់ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ ទន្ទឹមនឹងនេះ នៅថ្ងៃទី ១ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩ អង្គសិក្ខាសាលាក៏បានធ្វើបទបង្ហាញចំនួន ៩ មានដូចតទៅ :

- ១- គោលបំណង និង លទ្ធផលរំពឹងទុកពីសិក្ខាសាលា
- ២- ដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ
- ៣- ឯកសារគោល កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ
- ៤- កម្មវិធីស្តីពី ការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និងការចុះបញ្ជីកាសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍
- ៥- កម្មវិធីស្តីពី ការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើជាតិ និងការអភិរក្សជីវចម្រុះ
- ៦- កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និងអភិបាលកិច្ច
- ៧- កម្មវិធីស្តីពី សហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ
- ៨- កម្មវិធីស្តីពី ការពង្រឹងសមត្ថភាព និងអភិវឌ្ឍការងារស្រាវជ្រាវ
- ៩- កម្មវិធីស្តីពីការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទានប្រកបដោយនិរន្តរភាព

នៅថ្ងៃទី ២ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៩ សិក្ខាសាលាបានធ្វើការបែងចែកជាក្រុមពិភាក្សាចំនួន ៦ ក្រុម

- ក្រុមពិភាក្សាស្តីពីកម្មវិធីការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និង ការចុះបញ្ជីកាសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ សមាជិកក្រុមពិភាក្សាមានចំនួន **៣១នាក់**
- ក្រុមពិភាក្សាស្តីពីកម្មវិធី សហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ សមាជិកក្រុមពិភាក្សាមានចំនួន **២២នាក់**
- ក្រុមពិភាក្សាកម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើនិងអភិបាលកិច្ច សមាជិកក្រុមពិភាក្សាមានចំនួន **៣៤នាក់**
- ក្រុមពិភាក្សាកម្មវិធីស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើជាតិ និង ការអភិរក្ស សមាជិកក្រុមពិភាក្សាមានចំនួន **៣១នាក់**
- ក្រុមពិភាក្សាកម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងសមត្ថភាពនិងអភិវឌ្ឍការងារស្រាវជ្រាវ សមាជិកក្រុមពិភាក្សាមានចំនួន **២៣នាក់**
- ក្រុមពិភាក្សាឯកសារគោលនូវកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ សមាជិកក្រុមពិភាក្សាមានចំនួន **១៤ នាក់** ។

ឆ្លងតាមរយៈការពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់គ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់លើកម្មវិធីនីមួយៗក្នុងក្រុមពិភាក្សារយៈពេល២ថ្ងៃ

មកយើងទទួលបានលទ្ធផលដូចខាងក្រោម :

១- កម្មវិធីវិនិច្ឆ័យការកំណត់ព្រំប្រទល់ ការចាត់ថ្នាក់ និងការចុះបញ្ជីការសម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍

ក្រុមការងារក្រុមការងារវិនិច្ឆ័យព្រំប្រទល់ ជាច្រើនក្នុងការកំណត់ព្រំប្រទល់សម្បត្តិព្រៃឈើអចិន្ត្រៃយ៍ ក្នុងនោះ

- គំរូបព្រៃឈើឆ្នាំ២០០២ និង គម្របព្រៃឈើបច្ចុប្បន្នមានការប្រែប្រួល
- មានអ្នកមានអំណាច និងអ្នកមានប្រាក់នៅពិក្រាយខ្លួនការកាប់រានដីព្រៃ
- ការគ្រប់គ្រងជនចំណាក ចំណូលស្រុកនៅមិនទាន់បាន ច្បាស់លាស់
- មិនមានការចូលរួមពេញលេញពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការកំណត់ដែនព្រៃប្រមូលទុកអចិន្ត្រៃយ៍

២- កម្មវិធីវិនិច្ឆ័យ សហគមន៍ព្រៃឈើជាតិ

នៅក្នុងកម្មវិធីសហគមន៍ព្រៃឈើនេះ ក្រុមការងារវិនិច្ឆ័យព្រំប្រទល់មានការកែសំរួលលើ អនុកម្មវិធី និង សកម្មភាពមួយចំនួនដូចខាងក្រោម :

-អនុកម្មវិធីទី៣គួរកែសំរួលដាក់ចំណងជើងថា " ការគាំទ្រពង្រឹងសមត្ថភាព និងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ " ។

-ចំពោះសកម្មភាពសំខាន់ៗក្នុងអនុកម្មវិធីទាំងនោះគឺ :

ក្នុងអនុកម្មវិធីទី ១ សុំបន្ថែមរួមមាន :

- ♦ ចន្លោះជំហាន ចាប់ផ្តើម និង ជំហានទី១ គួរបន្ថែម " ការដោះស្រាយទំនាស់ "
- ♦ ការចូលរួមដំណើរឡើងវិញ និងការងារផ្សេងៗទៀតក្នុងវិស័យព្រៃឈើ

ក្នុងអនុកម្មវិធីទី ២ សុំបន្ថែមរួមមាន :

- ♦ ស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផលពិសេស-អនុផលព្រៃឈើរបស់សហគមន៍

ក្នុងអនុកម្មវិធីទី ៣ សុំបន្ថែមរួមមាន :

- ♦ ស្វែងរកគ្រប់មធ្យោបាយ ដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រភពទុនរួមមានថវិកាជាតិ ជំនួយពីគ្រប់ប្រភពឥណទានការប្រាក់ទាប ដើម្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យសហគមន៍ព្រៃឈើ និងព្រៃឈើដៃគូមានលទ្ធភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍

៣- កម្មវិធីវិនិច្ឆ័យការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ព្រៃឈើ និង អភិបាលកិច្ច

នៅក្នុងកម្មវិធីនេះ លទ្ធផលដែលទទួលបានពីកិច្ចការក្រុមមាន ៥ចំនុច សំខាន់ៗ :

ការកែទម្រង់ច្បាប់ និងរដ្ឋបាល

- ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីជំនាញ អ្នកពាក់ព័ន្ធ និង ក្រុមការងារដែលមានស្រាប់
- កែសំរួលរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានដែលខ័ណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើខ្លះមានវិសាលភាពធំពេក ។
- ការចាត់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើឱ្យសមស្របតាមទំហំការងារ ។
- វិមជ្ឈការអំណាចខ្លះដល់រដ្ឋបាលព្រៃឈើមូលដ្ឋានក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្ត
- ពង្រឹងវិន័យ និងប្រសិទ្ធភាពការងារចំពោះមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ
- ផ្តល់មធ្យោបាយ សំភារៈ និង ថវិកាបំពេញការងារដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ មូលដ្ឋាន

ការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ និង ការតាមដាននិងរាយការណ៍ពីឧក្រិដ្ឋកម្មព្រៃឈើ

- អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានភូមិ ឃុំ ស្រុក ត្រូវគ្រប់គ្រងសិទ្ធិប្រជាពលរដ្ឋចំណូលថ្មីដែលមកតាំងទីលំនៅលើដី ព្រៃឈើ

- សុំឱ្យតុលាការចេញដីកាសំរេចលក់វត្ថុតាងបទល្មើសព្រៃឈើ (ផល អនុផល ព្រៃឈើ) មុនអង្គសេចក្តី និង ពន្លឿនការវិនិច្ឆ័យសេចក្តីសំណុំរឿងបទល្មើសព្រៃឈើ
- ក្រសួងពាក់ព័ន្ធមុននឹងចេញអាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើអាជីវកម្មក្នុងតំបន់ព្រៃឈើត្រូវសហការជា មួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ
- បង្កើនការស្រង់ស្ថិតិ និង ចេញដីកាដកហូតដីព្រៃឈើដែលបានកាប់រាន និង ហ៊ុំព័ទ្ធខុសច្បាប់ តាមបទ បញ្ជាលេខ ០១បប (២០០៤) និង បទបញ្ជាលេខ ០១បប (២០០៦)
- បង្កើនការចុះស្រង់ស្ថិតិ និង ដកហូតរណរយន្ត តាមបទបញ្ជាលេខ ០២ (២០០៦)

ការឆ្លើយតបរបស់ចំពោះពតិមានបទល្មើសព្រៃឈើ

មធ្យោបាយផ្តល់ពតិមាន :

- ទូរស័ព្ទ វិទ្យុទាក់ទង ត្រូវមានបណ្តាញទទួលពតិមានទាន់ហេតុការណ៍ (Hot Line)
- អាសយដ្ឋានអេឡិចត្រូនិច (E-mail)
- រូបថត ការថតសំឡេង
- ប្រព័ន្ធសារពតិមាន (វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ កាសែត ទស្សនាវដ្តី...)

ការចាត់វិធានការក្រោយទទួលពតិមាន :

- រដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវចុះពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ចាត់វិធានការឱ្យទាន់ពេល វេលា
- រដ្ឋបាលព្រៃឈើត្រូវបង្កើនកិច្ចសហការ និង ធ្វើការទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធជាមួយអាជ្ញាធរគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ព្រះរាជអាជ្ញា និង សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីទប់ស្កាត់ និង បង្ក្រាប បទល្មើសព្រៃឈើទាន់ពេលវេលា
- បង្កើតក្រុមការងារអចិន្ត្រៃយ៍ដើម្បីអន្តរាគមន៍បង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើគ្រប់ ប្រភេទ

៤. កម្មវិធីស្តីពីការគ្រប់គ្រងធនធានព្រៃឈើ និងការអភិរក្ស

នៅក្នុងកម្មវិធីនេះ លទ្ធផលដែលទទួលបានពីកិច្ចពិភាក្សាមានចំនួនសំខាន់ៗ ចំនួន ៥ ដូចខាងក្រោម :

- ផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិគួរមានមានទស្សនៈនិងចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយ ព្រមទាំងគិតពីហានិភ័យ និងរៀបចំ សំរាប់អនុវត្តរយៈពេល ១៥ ឆ្នាំ ដោយមានការពិនិត្យវាយតម្លៃរៀងរាល់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំម្តង ។ ការធ្វើសារ ពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិដែលអនុវត្ត ៥ ឆ្នាំម្តង ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យសារព័ន្ធរុក្ខជាតិ មាឌឈើ កំនើន លូតលាស់ សត្វព្រៃ ជីវចម្រុះ បរិមាណស្តុករបស់កាបូន ផ្លូវទឹក ផ្លូវគោក ប្រភេទដី អាកាសធាតុ កំនើនប្រជាពលរដ្ឋ តម្រូវការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។
- ព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ក្រៅពីព្រៃសហគមន៍ចាំបាច់ត្រូវមានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមួយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ផ្ដោតលើ ព្រៃសហគមន៍ ព្រៃសម្បទាន ព្រៃគុបផ្តល់ផល ព្រៃស្ដារឡើងវិញ ព្រៃដៃគូ និង ដីសម្បទានផងដែរ ។ មាន រចនាសម្ព័ន្ធត្រឹមត្រូវ កំណត់ព្រំប្រទល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ប្រព័ន្ធនិរន្តរ៍យធនធានព្រៃឈើ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ផែនទីព្រំប្រទល់ជាក់ស្តែង កំណត់តំបន់ស្របតាមមុខងារ ចំណាត់ថ្នាក់ ប្រភេទព្រៃឈើ ស្ថានភាពសេដ្ឋ កិច្ចសង្គម ។

- សហគមន៍មូលដ្ឋានចូលរួមការពារ កំណត់ និង បង្កើតតំបន់អភិរក្សពូជឈើ ហើយបន្តការ អប់រំ-ផ្សព្វផ្សាយ និង បណ្តុះកូនឈើប្រភេទក្នុងស្រុក រិះរកយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង ផ្តល់ព័ត៌មានប្រភពគ្រាប់ពូជ ប្រមូលគ្រាប់ពូជ និង ធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងសំរាប់ការ អភិរក្សក្នុង និង ក្រៅតំបន់ព្រៃសហគមន៍ ។
- ជំរុញសហគមន៍មូលដ្ឋាន និង ក្រុមហ៊ុនឯកជនដាំដើមឈើប្រភេទក្នុងស្រុក និងក្រៅស្រុក ដូចជា ផ្តល់ ឪកាសដល់សហគមន៍ដាំឈើលើដីទំនេរ ហើយរដ្ឋជាអ្នកផ្តល់សេវាកម្ម និងបច្ចេកទេសដាំឈើ ហើយបណ្តុះ បណ្តាលសហគមន៍មូលដ្ឋាន និង ជំរុញការដាំឈើជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។
- ដើម្បីធានាបាននូវការអភិរក្សជីវចម្រុះប្រកបដោយចីរភាព គួរគិតគូរដល់ការរៀបចំតំបន់ព្រៃការពារជីវចម្រុះ ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ កន្លែងកីឡា ប្រមាញ់ ។

៥- កម្មវិធីស្តីពីការពង្រឹងសមត្ថភាព និងអតិថិជ្ជការងារស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងកម្មវិធីនេះ មានប្រធានបទចំនួន ៤ ត្រូវបានឯកភាពលើកយកមកពិភាក្សា:

- ១-វិធីសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការមូលដ្ឋាន
- ២-ការបណ្តុះបណ្តាលមានប្រសិទ្ធភាពដល់មូលដ្ឋាន
- ៣-វិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដែលមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានព្រៃឈើ
- ៤-មធ្យោបាយស្រាវជ្រាវដែលចាំបាច់សំរាប់គាំទ្រដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិនៅមូលដ្ឋាន

លទ្ធផលមាន ៥ ចំណុចដូចតទៅ:

- ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការរបស់មូលដ្ឋាន ត្រូវសិក្សាពីតំរូវការ និង ពិគ្រោះយោបល់ជា មួយមូលដ្ឋាន បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលសំរាប់មន្ត្រី សហគមន៍មូលដ្ឋាន និង បញ្ចូលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិទៅ ក្នុងកម្មវិធីអប់រំជាតិ ។
- ដើម្បីឱ្យការបណ្តុះបណ្តាលបានដល់មូលដ្ឋាន គេត្រូវបង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការរបស់ មូលដ្ឋាន ត្រូវបង្កើតគ្រូបង្គោលនៅតាមខេត្ត ស្រុក ឃុំ កំណត់អ្នកដែលត្រូវបណ្តុះបណ្តាលឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងត្រូវ ចុះទៅបណ្តុះបណ្តាលដល់មូលដ្ឋានផ្ទាល់ ។
- វិធីសាស្ត្រទំនាក់ទំនងដែលមានប្រសិទ្ធភាព ត្រូវសិក្សាតំបន់គោលដៅដែលត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានជាមុនបង្កើតបណ្តាញ ផ្សព្វផ្សាយតាមខេត្ត-ស្រុក-ឃុំ រៀបចំផែនការ និងកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយច្បាស់លាស់ និងត្រូវទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ ជាមួយសហគមន៍ ។
- មធ្យោបាយស្រាវជ្រាវដែលចាំបាច់គឺ បង្កើតបណ្តាញស្រាវជ្រាវ មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និង ធ្វើការស្រាវជ្រាវ ដល់ មូលដ្ឋាន និងស្រាវជ្រាវរកព័ត៌មានពិតពីអ្នកពាក់ព័ន្ធ ។

៦- ឯកសារគោលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

នៅក្នុងកម្មវិធីនេះ ក្រុមបាន ពិភាក្សាលើមាតិកា ដូចខាងក្រោម :

១.ឯកសារគោលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

២. ការចូលរួមត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ_ការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

៣.ការគ្រប់គ្រងតំបន់ព្រៃសម្បទានដែលត្រូវផ្អាក និង

៤.ការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច ។

លទ្ធផលដែលទទួលបានពីកិច្ចពិភាក្សាមាន :

១. ក្នុងមតិការឡើង_មានចំណុចបន្ថែមដូចខាងក្រោម

-គួរមានសេចក្តីសង្ខេបឯកសារនៅផ្នែកដើមនៃឯកសារ, គួរមានបញ្ជីមតិការ អារម្ភកថា និងបញ្ជីអក្សរកាត់ ។

-គួរមានអនុកម្មវិធីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ(CDM/REDD) ក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

២. ការចូលរួមតាមដាននិងវាយតម្លៃការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

-គួរមានសិក្ខាសាលាវាយតម្លៃលទ្ធផលនៃការអនុវត្តថ្នាក់ខេត្ត ០១ ឆ្នាំម្តង, ថ្នាក់ជាតិ០៣ឆ្នាំម្តង

៣. សូចនាករ សំរាប់តាមដានវាយតម្លៃការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិអាចមាន

-ទិន្នន័យគំរូបព្រៃឈើឆ្នាំ ២០១៥ (៦០%)

-របាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលរបស់សិក្ខាសាលាក្នុងការឆ្លុះបញ្ចាំងការអនុវត្តកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ

៤. តំបន់ព្រៃសម្បទានដែលត្រូវបានផ្អាក

-គួរពិនិត្យទំហំផ្ទៃដីព្រៃសម្បទានឡើងវិញ និង គួរតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនរៀបចំបញ្ចប់ផែនការគ្រប់គ្រងឱ្យបានចប់យ៉ាងយូរត្រឹមឆ្នាំ ២០១១

-គួរពិនិត្យវាយតម្លៃតំបន់ទាំងនោះដើម្បីប្រើប្រាស់ឱ្យបានសមស្រប ដើម្បីកំណត់ជំរើស : ឧទាហរណ៍, ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ព្រៃសហគមន៍ ព្រៃអភិរក្ស ព្រៃការពារ ចំការពូជឈើ ព្រៃសម្រាប់ស្តារឡើងវិញ...

៥. កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិអាចជួយដោះស្រាយទំនាស់ដែលកើតឡើងពីការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច

-គួរតម្រូវឱ្យក្រុមហ៊ុនបោះបង្គោលព្រំប្រទល់ដីនៅទីវាលជាក់ស្តែងឱ្យបានច្បាស់លាស់

-គួរពង្រឹងការអនុវត្តន៍អនុក្រឹត្យស្តីពីសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច និង

- គួរមានការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់សហគមន៍

-ការផ្តល់ដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ចដល់ក្រុមហ៊ុន គួរមានការចូលរួមវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ដោយ

សហគមន៍មូលដ្ឋាន

គណៈអធិបតី ឯកឧត្តម អស់លោក លោកស្រី ភ្ញៀវភិក្ខិយសជាតិ និងអន្តរជាតិទាំងអស់ ជាទីគោរព

ជាថ្មីម្តងទៀត ក្នុងនាមអង្គសិក្ខាសាលាទាំងមូល ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអំណរគុណ និងគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតចំពោះ វត្តមានរបស់ព្រះតេជគុណ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញាទាំងអស់ ដែលបានអញ្ជើញពីបណ្តាខេត្ត ទាំង៥ក្នុងភូមិភាគព្រៃឈើខាងជើងបឹងទន្លេសាប ដែលបានមកចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលាស្តីពីការពិគ្រោះយោបល់ជាសាធារណៈ លើសេចក្តីព្រាង កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដែលបានប្រព្រឹត្តិទៅអស់ រយៈពេល២ថ្ងៃនេះ ។

សកម្មភាពទាំងនេះឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញថា ព្រះតេជគុណ ឯកឧត្តម អស់លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញា បានចូលរួម ផ្តល់វិភាគទានដ៏មានតំលៃក្នុងការកសាងនូវកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិរបស់យើងឱ្យមានលក្ខណៈជាតិស្របទៅតាមតំរូវការក្នុងមូលដ្ឋាន មានតម្លាភាព និងមានសុខដុមនីយកម្មទៅនឹង ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ គោលនយោបាយយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ជំហាន២ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងគោលដៅអភិវឌ្ឍសហសវត្សន៍កម្ពុជា ដើម្បីគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ធនធានព្រៃឈើរបស់យើង ប្រកបដោយនិរន្តរភាព សំរាប់កូនចៅ ជំនាន់ក្រោយ ។

សំរាប់ឱកាសនេះ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទសូមអនុញ្ញាតទូលប្រគេន និង គោរពជូនពរព្រះតេជគុណគ្រប់ព្រះអង្គ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញាទាំងអស់សូមជួបប្រទះនូវសិរីមង្គល វិបុលសុខ កុំបីឃ្លៀង ឃ្លាតឡើយ ។

សូមអព្រះគុណ-អរគុណ!

លទ្ធផលសង្ខេបនៃការពិភាក្សាតាមក្រុមពីសិក្ខាសាលារៀនមូលដ្ឋាន

កម្មវិធី	អរេព. ល្បួងសមុទ្រ	អរេព. ខាងត្បូងបឹងទន្លេសាប	អរេព. មេគង្គ	អរេព. ខាងជើងបឹងទន្លេសាប
កម្មវិធីទី៥: ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាព និងការស្រាវជ្រាវ				
		<ul style="list-style-type: none"> -ផ្សព្វផ្សាយនូវបច្ចេកទេសថ្មីៗដែលមានប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ -ស្វែងរកព័ត៌មានជាអាទិភាពទាក់ទងនឹងវិស័យព្រៃឈើ បន្ទាប់មកធ្វើការបណ្តុះបណ្តាល -ជួយបំផុសគំនិតឱ្យចេះស្រឡាញ់ ថែរក្សាការពារ និងស្តារ ព្រៃឈើឡើងវិញ -បញ្ចូលកម្មវិធីព្រៃឈើចូលទៅក្នុងកម្មវិធីអប់រំទូទៅរបស់ជាតិ ។ 		<ul style="list-style-type: none"> -អប់រំប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានអត្តប្រយោជន៍របស់ព្រៃឈើ -សិក្សាអំពីតម្រូវការជាក់ស្តែងនៅមូលដ្ឋាន -សិក្សាស្វែងយល់អំពីបទពិសោធន៍មានស្រាប់ក្នុងមូលដ្ឋាន -គួរតែបញ្ជូនមន្ត្រីជំនាញចុះទៅបណ្តុះបណ្តាលដល់មូលដ្ឋាន -បញ្ចូលកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាក្នុងសាលា (អនុវិទ្យាល័យ វិទ្យាល័យ) -ផ្តល់អាហារូបករណ៍ ដល់មន្ត្រី និងសិស្សនិងសហគមន៍មូលដ្ឋាន
អនុកម្មវិធីទី១: ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស និងស្ថាប័ន				
	-ត្រូវមានការបណ្តុះបណ្តាលឱ្យបានញឹក	-ត្រូវស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ពី	-ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយអំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃ	-ជ្រើសរើសជនបង្គោលមកធ្វើការបណ្តុះ-

<p>ញាប់ ដើម្បីឱ្យមានការយល់ដឹងពីសារៈ - សំខាន់នៃព្រៃឈើ ចូលរួមការពារ និង ផលវិបាកដែលអាចជួបប្រទះពេល បាត់បង់ព្រៃឈើ ។</p> <p>-គួរមានយន្តការថ្នាក់ខេត្តស្រុក ដើម្បី ធានាដល់ការផ្សព្វផ្សាយ និងការបណ្តុះ បណ្តាលដល់មូលដ្ឋាន ។</p> <p>-គួរជ្រើសរើសជនគំរូ ជនដែលមានឥទ្ធិពល មកបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីធ្វើជាគ្រូបង្ហាញ</p> <p>-បណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមដល់មន្ត្រីធ្វើការនៅ មូលដ្ឋាន នូវចំណេះដឹងថ្មីៗដូចជា ឡូជីវៈ- ឧស្ម័ន ដើម្បីកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ ផល-អនុផលព្រៃឈើ ។</p> <p>-បណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីមូលដ្ឋាន ដែលមាន ចំណេះដឹងទាប ។</p> <p>-ផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលតាមតំរូវការ ចាំបាច់របស់សហគមន៍ មូលដ្ឋាន ។</p> <p>-ត្រូវធ្វើផែនការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្តល់ ឱកាសឱ្យសហគមន៍ ចូលរួមយ៉ាងតិច ២- ៣ នាក់ ក្នុងមួយភូមិ ។</p>	<p>តំរូវការសំរាប់មូលដ្ឋាន ។</p> <p>-យកប្រជាជនមូលដ្ឋានចូលរួម ដើម្បីឱ្យ គាត់ទទួលបានព័ត៌មាន និងមានឱកាស បញ្ចេញមតិ ។</p> <p>-ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលប្រជាជន ដោយឡែក ពីអ្នកមានអំណាច ។</p> <p>-រៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលឱ្យសមស្រប ទៅនឹងអ្នកដែលត្រូវបណ្តុះបណ្តាល ។</p> <p>-ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលតាមបែបសាមញ្ញ និង តាមភាសារ ឬចិត្តសាស្ត្ររបស់សហគមន៍ ។</p> <p>-ជួយបណ្តុះបណ្តាលវិធីដាំឈើ ឬស្សី ផ្តៅ ក្រោមដើមឈើដើម្បីបង្កើនជីវភាពដល់ សហគមន៍ ។</p> <p>-បណ្តុះបណ្តាលពីមគ្គុទេសបរិស្ថានធម្មជាតិ</p> <p>-ត្រូវបណ្តុះបណ្តាលសំរាប់ទាំងអស់គ្នា ទាំងមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល អង្គការក្រៅរដ្ឋា- ភិបាល អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសហគមន៍ ។</p>	<p>ការបង្កើតកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដើម្បីឱ្យ សហគមន៍មូលដ្ឋានយល់ដឹងអំពីកម្មវិធីនេះ បានទូលំទូលាយ ។</p> <p>-បង្កើតប្រព័ន្ធអប់រំដើម្បីធានាសមត្ថភាព គុណភាពអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដែលត្រូវចូលរួម អនុវត្តការ គ្រប់គ្រងព្រៃឈើស្របតាម កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ។</p> <p>-បង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដល់អ្នក ពាក់ព័ន្ធពីច្បាប់ និងផលប្រយោជន៍ ព្រៃឈើដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានភូមិ ឃុំ ។</p> <p>-បង្កើតវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដល់សហគមន៍ មូលដ្ឋានដោយមិនបង់ប្រាក់ និងបញ្ចូលការអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយតាម គ្រឹះស្ថានសិក្សា ។</p> <p>-ជ្រើសរើសមន្ត្រីថ្មី និងអភិវឌ្ឍធនធាន មនុស្សនៅក្នុងរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ។</p>	<p>បណ្តាល ដើម្បីបង្កើត ភ្នាក់ងារបច្ចេកទេស តាមខេត្ត-ស្រុក-ឃុំ</p> <p>-ជ្រើសរើសមន្ត្រីក្នុងមូលដ្ឋានឱ្យត្រូវ/ស្រប តាមគោលបំណងនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ។</p>
--	--	--	---

	<p>-មានយន្តការតាមដានលើការបណ្តុះបណ្តាល និងការអនុវត្តចំណេះដឹងនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន ។</p>			
<p>អនុកម្មវិធីទី២: ការផ្សព្វផ្សាយ និងផ្តល់ចំណេះដឹងសាធារណៈ</p>				
	<p>ត្រូវការព័ត៌មានទាក់ទងនឹង:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ផលប៉ះពាល់សង្គម និងបរិស្ថាន ដោយពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋានឱ្យបានទូលំទូលាយ ។ -អត្ថប្រយោជន៍ព្រៃឈើ ការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព -ច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ និងការវិនិយោគទុនក្នុងវិស័យព្រៃឈើ -ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ -ការកែច្នៃ អស់លទ្ធភាព និងការដាំឈើ -វិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដោយមានការចូលរួម ។ -ត្រូវផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងទាក់ទងនឹងការថែរក្សា និងអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ។ 	<ul style="list-style-type: none"> -ផ្សព្វផ្សាយពិសារៈសំខាន់នៃព្រៃឈើច្បាប់ ការកែច្នៃផល-អនុផលព្រៃឈើ -ផ្សព្វផ្សាយតាមវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ រួមភាពការប្រមូលផ្តុំជាការប្រជុំ រឿងកំប្លែង ខ្សែភាពយន្ត ទសនាវដ្តី តាមប្រព័ន្ធអប់រំជាតិ តាមរយៈអាជ្ញាធរ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន 	<ul style="list-style-type: none"> -ការផ្សព្វផ្សាយត្រូវផ្តោតលើចំណេះដឹងសំរាប់អនុវត្តជាក់ស្តែង ។ -គួររៀបចំផ្សព្វផ្សាយតាមក្រុមគោលដៅសហការជាមួយរដ្ឋបាលព្រៃឈើសហគមន៍ មូលដ្ឋាន និងអង្គការពាក់ព័ន្ធ ។ 	<ul style="list-style-type: none"> - រៀបចំផែនការជាក់លាក់ និងបង្កើតកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយនៅតាមមូលដ្ឋាន ។

<p>វិធីសាស្ត្រ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ត្រូវប្រើប្រាស់មធ្យោបាយគ្រប់រូបភាព ដូចជា ទូរទស្សន៍ វិទ្យុ ស្តុត ធ្វើផ្លាកប៉ាណូ និង រូបភាពផ្សេងៗ និងផ្សព្វផ្សាយជា ប្រចាំ ។ -បង្កើតបណ្តាញព័ត៌មានដើម្បីផ្សព្វផ្សាយ ដល់មូលដ្ឋាន ។ -គួរមានយុទ្ធសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយតំរូវទិស ឆ្ពោះទៅរកការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ ធនធានព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព ។ -ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយបែបវេទិការសើរទើប មានប្រសិទ្ធភាព ។ 			
---	--	--	--

អនុកម្មវិធីទី៣: ការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពស្រាវជ្រាវ

<ul style="list-style-type: none"> -ស្រាវជ្រាវអំពីយន្តការល្អៗក្នុងការគ្រប់គ្រង ដើម្បីផ្តល់បទពិសោធន៍ទៅដល់ សហគមន៍មូលដ្ឋានយកទៅអនុវត្ត ។ -គួររៀបចំតំបន់គំរូទុកសំរាប់អនុវត្តន៍ការ ស្រាវជ្រាវ ។ -គួរមានការស្រាវជ្រាវមជ្ឈដ្ឋានព្រៃឈើ 	<p>ការស្រាវជ្រាវអំពី:</p> <ul style="list-style-type: none"> -បច្ចេកទេសកែច្នៃ និង ការដាំដុះអនុផលព្រៃឈើ -ទីផ្សារសំរាប់លក់ផលិតផល -ទស្សនៈ គំនិត ការយល់ ឃើញ និង 	<ul style="list-style-type: none"> -ត្រូវមានការស្រាវជ្រាវប្រកបដោយ សមត្ថភាព និងច្បាស់លាស់ ហើយ ចំគោលដៅ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹង តម្រូវការចាំបាច់នាពេលបច្ចុប្បន្ន និង តាមបច្ចេកវិទ្យាទំនើប ។ -គួរសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីធនធានធម្មជាតិ 	<ul style="list-style-type: none"> -បង្កើតមូលដ្ឋានស្រាវជ្រាវនៅតាម មូលដ្ឋាន (ដូចជា មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និង អភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ ...) ។
--	---	---	---

	<p>(រុក្ខជាតិថ្មី ការប្រែប្រួល ប្រភេទរុក្ខជាតិ) បំរែបំរួលបរិស្ថាន ដែលបណ្តាលឱ្យបាត់បង់ ប្រភេទសត្វ និងរុក្ខជាតិផ្សេងៗ ។</p> <p>-ការស្រាវជ្រាវគួរមានការចូលរួមពី មូលដ្ឋាន និងត្រូវបង្ហាញលទ្ធផលនៃការ ស្រាវជ្រាវទៅដល់សហគមន៍ ។</p>	<p>ទំនោររបស់មូលដ្ឋាន</p> <p>-ប្រភេទ សត្វ និងរុក្ខជាតិដែលផ្តល់ផល ក្នុងរយៈពេលខ្លី</p> <p>-ប្រភេទពូជឈើសមស្រប ជាពិសេស ប្រភេទឈើក្នុងស្រុកដែលរងការគំរាម កំហែងជិតផុតពូជ ។</p>	<p>គ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងព្រៃឈើជាតិ: ជីវៈចម្រុះ ស្ថានភាពដី ប្រភេទដី (ដីរ៉ែ-ដីសម្បទាន សេដ្ឋកិច្ច-ដីដាំកៅស៊ូ) ប្រភេទព្រៃ និង ប្រភេទសត្វព្រៃ តម្រូវការប្រើប្រាស់សំរាប់ ការអភិវឌ្ឍ និង អភិរក្សប្រភេទឈើ និង ជីវម៉ាសរបស់ព្រៃ ។</p>	
--	---	--	--	--

អនុកម្មវិធីទី៤: វិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើ

	<p>-ប្រទេសកម្ពុជាគួរមានវិញ្ញាបន ប័ត្រព្រៃឈើ</p> <p>-គួរជ្រើសរើសយកប្រព័ន្ធវិញ្ញាបនប័ត្រ ព្រៃឈើដែលទទួលស្គាល់ទូលំទូលាយ ។</p> <p>-គួរមានវិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើ សំរាប់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ។</p> <p>-ត្រូវមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាល អំពីវិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើ ។</p>	<p>-គួរជ្រើសរើសយកប្រព័ន្ធដូច ប្រទេសជិតខាង និងអំណោយផល ដល់សហគមន៍</p> <p>-ចេញវិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើដល់ សហគមន៍ព្រៃឈើណាដែលគ្រប់ គ្រងព្រៃឈើបានល្អ</p> <p>-រៀបចំជាទស្សនកិច្ចសិក្សាទៅ ព្រៃណាដែលទទួលបានវិញ្ញាប- នប័ត្រព្រៃឈើសំរាប់សហគមន៍ ដើម្បីជាការលើកទឹកចិត្ត និង ដកស្រង់បទពិសោធន៍</p>		<p>-ប្រព័ន្ធវិញ្ញាបនប័ត្រព្រៃឈើអាច ផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ ចំពោះ ការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃឈើ</p>
--	---	--	--	---

កម្មវិធី	រ.លេខ ខាងលើសម្រាប់	រ.លេខ ខាងលើសម្រាប់	រ.លេខ ខាងលើសម្រាប់	រ.លេខ ខាងលើសម្រាប់
បញ្ហាទូទៅ				
កម្មវិធី ២	-គ្មាន-	-គ្មាន-	-គ្មាន-	-គ្មាន-
អនុកម្មវិធីទី១ : ការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើថ្នាក់ជាតិ				
	<p>-ការធ្វើសារពើភ័ណ្ណនេះធ្វើរយៈពេល ៥ ឆ្នាំម្តង គឺជាការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ</p> <p>-ការធ្វើសារពើភ័ណ្ណនេះធ្វើរយៈពេល ៥ ឆ្នាំម្តង គឺជាការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ</p> <p>អ្នកចូលរួមឯកភាពគ្នាពិភាក្សាលើអនុកម្មវិធីម្តងមួយៗ</p> <p>លោក យន សារ៉េត : ពន្យល់ពីពាក្យគន្លឹះ ដូចជា ជីវៈចម្រុះ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម</p> <p>សំណួរ : បច្ចុប្បន្នភាព តើកត្តាជីវៈចម្រុះ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម វាទាក់ទងគ្នាយ៉ាងម៉េច ?</p> <p>កត្តាមួយណាវាយ៉ាងយឺតយ៉ាវ ?</p> <p>សំណួរ : បើយើងមើលទៅអនុកម្មវិធីតើយើងធ្វើម៉េចដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធាន</p>	<p>-ការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើជាតិ ត្រូវមានទិន្នន័យពី មូលដ្ឋាន និងថ្នាក់ជាតិ ការចូលរួម យោបល់ ពីអ្នក ពាក់ព័ន្ធស្របតាម</p> <p>ស្ថានភាពជាក់ស្តែងនិងទម្រង់ច្បាប់ ជាលក្ខណៈជាតិស្របតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ រយៈពេល មធ្យម ៥ឆ្នាំនិង រយៈពេលវែង ២០ ឆ្នាំ និងមានការ ពិគ្រោះយោបល់ក្នុងដំណើរការ រៀបចំ ។</p> <p>-ដើម្បីឱ្យផែនការនេះមាន ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្ត គួរមាន ចក្ខុវិស័យ បេសកកម្ម គោលបំណង លទ្ធផលរំពឹងទុក សកម្មភាព កំណត់ពេលវេលា សូចនាករ មធ្យោបាយផ្សេងៗ ថវិកា តាមដានត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃពាក់ កណ្តាលនិងចុង គម្រោង ផ្សព្វផ្សាយ</p>	<p>-ការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើជាតិ ត្រូវផ្តោតសំខាន់ទៅលើការ គ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិ និង ផលប្រយោជន៍ប្រជាពលរដ្ឋ ហើយមានរយៈពេល ១០-១៥ ឆ្នាំ</p> <p>-ដើម្បីឱ្យផែនការនេះមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្ត គួររៀបចំផែនការមេឱ្យបានច្បាស់ អនុវត្តទៅតាមផែនការ ដែលបាន គ្រោងទុក រៀបចំគំរោងចំណាយ ថវិកាឱ្យ បានច្បាស់ដើម្បីកុំឱ្យ ផែនការ អាក់ខាននិងមិនបានសំរេច ទៅ តាមគោលដៅរៀបចំរចនា សម្ព័ន្ធ គ្រប់គ្រងនិងពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធ ត្រួតពិនិត្យតាមដានព្រៃឈើ បង្កាត់ បង្រៀន ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យយល់ច្បាស់ពី កម្មវិធីគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិ</p>	<p>-ត្រូវមានទស្សនៈ ចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយ និងហានិភ័យ</p> <p>-មានការចូលរួមពីប្រជាជន (សហគមន៍ មូលដ្ឋាន) និងមានរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ</p> <p>-គួរមានរយៈ ៥ឆ្នាំដើម្បីវាយតម្លៃ ម្តង ។</p> <p>-ត្រូវរៀបចំឱ្យលឿនបំផុត គួរតែធ្វើ រយៈពេលវែង</p> <p>-មានការគាំទ្រចំពោះច្បាប់ ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសសហគមន៍</p> <p>-រៀបចំឱ្យច្បាស់លាស់ និងយ៉ាងតិច ៥ ឆ្នាំ</p> <p>-គួរមានរយៈពេល ២០ ឆ្នាំក្នុង ៥ឆ្នាំត្រូវវាយតម្លៃម្តងក្នុងការកែតម្រូវ តាមតម្រូវការ</p> <p>-ត្រូវមានការកំណត់ព្រំប្រទល់ឱ្យបាន</p>

<p>ព្រៃឈើជាតិ និងការអភិរក្ស ទទួលបាន ជោគជ័យ ?</p> <p>សំណួរ ព្រះសង្ឃ : ការគ្រប់គ្រង មាន អ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់ខ្ពស់ អ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់កណ្តាល អ្នកគ្រប់គ្រងថ្នាក់ទាប តើគ្រប់ គ្រងយ៉ាងម៉េចលើកម្មវិធីគ្រប់គ្រងធនធាន ព្រៃឈើជាតិ និងការអភិរក្ស?</p> <p>សំណួរ ព្រះសង្ឃ : តើការគ្រប់គ្រងជីវៈចម្រុះ មានដែនកំណត់ទេ ?</p> <p>អនុកម្មវិធីទី១ : ការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើថ្នាក់ ជាតិ</p> <p>លោក យន សារ៉េត : ចូរពិភាក្សាតើមានអ្វីបន្ថែមលើការរៀបចំ ផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិ ?</p> <p>សំណួរ ព្រះសង្ឃ : បញ្ជាក់ពាក្យការចូលរួម តើសហគមន៍មូលដ្ឋានអាចចូលរួមនៃការរៀប ចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ?</p> <p>លោក ប៊ុន ហ៊ាន : តើរដ្ឋបាលព្រៃឈើមានផែនការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើ ហើយរឺនៅ ?</p>	<p>បណ្តុះបណ្តាល និងលើកទឹកចិត្តបន្ថែមចំពោះអ្នកមានស្នាដៃ ដ៏ ។</p> <p>-ការរៀបចំផែនការនេះ ផ្តួចផ្តើម ដោយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ដោយមាន ការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធដូចជា: កសិកម្ម ស្ត្រីយោធិ បរិស្ថាន ឧស្សាហកម្ម មហាផ្ទៃ សេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ យុត្តិធម៌ ព្រះសង្ឃ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន សហគមន៍មូលដ្ឋាន វិស័យឯកជន និងសង្គមស៊ីវិល ។</p>	<p>មានសហការនិងចូលរួមជាមួយ អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុង និង ក្រៅស្រុក ធនធានមនុស្សនិងថវិកា បញ្ចូល បន្ថែមការថែរក្សាអត្តសញ្ញាណកម្ម ព្រៃឈើ</p> <p>-ការរៀបចំផែនការនេះ ផ្តួចផ្តើមដោយរដ្ឋបាលព្រៃឈើ ដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធដូចជា: កសិកម្ម ស្ត្រីយោធិ បរិស្ថាន ឧស្សាហកម្ម មហាផ្ទៃ សេដ្ឋកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុ អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ យុត្តិធម៌ ព្រះសង្ឃ អាជ្ញាធរ ដែនដី សហគមន៍មូលដ្ឋាន វិស័យឯកជន និងសង្គមស៊ីវិល ។</p>	<p>ច្បាស់ ឧ.តំបន់ព្រៃសម្បទាន ឧទ្យាន ជាតិរមណីយដ្ឋាន ព្រៃសម្រាប់ ប្រជាជន ឬ អាស្រ័យផល ។</p> <p>-ពង្រឹងផ្នែកច្បាប់ និងការអនុវត្ត ។</p> <p>សន្និដ្ឋាន : រយៈពេល គួរតែ ១៥ ឆ្នាំ ត្រូវអនុវត្តការវាយតម្លៃ ៥ឆ្នាំម្តង ។</p> <p>ការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើដើម្បី យកទៅអនុវត្តមានប្រសិទ្ធភាព ត្រូវមានចំណុចដូចខាងក្រោម :</p> <p>-ត្រូវមានយុទ្ធសាស្ត្រ វិធីសាស្ត្រ បច្ចេកទេស ឯកសារយោង</p> <p>-ត្រូវអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ</p> <p>-ត្រូវមានការផ្សព្វផ្សាយ និងកំណត់ព្រំប្រទល់</p> <p>-ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់</p> <p>-ធ្វើសម្រាប់សង្គមជាតិ</p> <p>-គួរទទួលយកបាន អនុផលព្រៃឈើ</p> <p>-ចំនុចសំខាន់តាមដានត្រួតពិនិត្យឱ្យ បានច្បាស់</p> <p>-ត្រូវផ្សារភ្ជាប់ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ លើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវ</p>
--	---	--	--

<p>លោកស្រី យក់ ចន្ទា : ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ និង យុទ្ធសាស្ត្រកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ យ៉ាងម៉េច ?</p> <p>លោកស្រី ផល លីកុង : ផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិ រៀបចំតាមយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍជាតិ និងមានការចូលរួមជា សាធារណៈក្នុងដំណើរការរៀបចំ ? ចំពោះគាត់គិតថាការចូលរួមជាសាធារណៈ ក្នុងកម្មវិធីនេះ មិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួម ជាសាធារណៈទេ ហើយការងារត្រូវបញ្ចប់នូវខែកញ្ញា ២០០៩ ខាងមុខ ?</p> <p>អ្នកចូលរួម : ចំពោះលោក យន សារ៉េត ថា រដ្ឋបាលព្រៃឈើមានផែនការគ្រប់គ្រង តើផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ យ៉ាងម៉េច ?</p> <p>អ្នកចូលរួម : តើចង់បន្ថែមយ៉ាងម៉េចទៅលើ តើផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ បើមិនមានបង្ហាញលំអិតទៅលើផែនការផ ង ?</p> <p>អ្នកចូលរួម : រយៈនៃការចូលរួមវាខ្លីពេក ដូច្នេះការចូលរួមរបស់ប្រជាជនមូលដ្ឋានវា</p>			<p>ឧ.ល្អសន្តិភាពផ្លូវមួយប៉ះចូលព្រៃបំបែកទុកអ ចិ ព្រៃឈើមានផ្លូវមាន ប្រជាជន សង់លំនៅដ្ឋាន ។</p> <p>-ផែនការនេះត្រូវឆ្លងសហគមន៍ មូលដ្ឋានឱ្យបានច្រើនទើបប្រសើរ ។</p> <p>-ផែនការត្រូវស៊ីគ្នាជាមួយច្បាប់ស្តីពី ព្រៃឈើ</p> <p>ស្ថាប័នណាទីចូលរួមក្នុងការរៀបចំផែន ការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិរួមមាន:</p> <p>-រដ្ឋបាលព្រៃឈើ</p> <p>-បរិស្ថាន អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន</p> <p>-ស៊ុរិយោដី</p> <p>-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ</p> <p>-ហិរញ្ញវត្ថុ សេដ្ឋកិច្ច</p> <p>-កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធ យោធា និងប៉ូលីស</p> <p>-ព្រះសង្ឃ</p> <p>-ណេអ៊ីស</p> <p>-អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ</p>
---	--	--	---

<p>មិនគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចូលរួម ។</p> <p>យោបល់ព្រះសង្ឃ :</p> <p>១-ត្រូវមានការចូលរួមពីសាធារណៈជន : ចង់និយាយពីឆន្ទៈមួយគឺទាមទារលទ្ធផល មួយដែលត្រឹមត្រូវ</p> <p>២-ត្រូវអនុវត្តច្បាប់ :ច្បាប់មានហើយត្រូវគោរពច្បាប់</p> <p>៣-ត្រូវបង្កើតនូវធនធានមនុស្ស : មនុស្សមានការងារធ្វើអាស្រ័យទៅលើព្រៃ ឈើ ផងដែរ</p> <p>៤- ត្រូវកំណត់គោលដៅឱ្យច្បាស់លាស់ :</p> <p>៥-បង្កើនការផ្សព្វផ្សាយ និងចែករំលែកព័ត៌មានស្តីពីព្រៃឈើ</p> <p>លោកស្រី ប៊ុន ហៀង : ព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសយើងកំពុងតែ សម្បទានឱ្យក្រុមហ៊ុនឯកជន ការុករករ៉ែ រ៉ែអគ្គិសនីដូច្នោះ គាត់មានការព្រួយបារម្ភលើ ប្រជាជននៅក្នុងសហគមន៍ ។</p> <p>វិទ្ធី : ត្រង់ចំណុចមធ្យោបាយនៃការអនុវត្ត វាខ្លីពេក ក្នុងការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជា តិ ?</p>			<p>-ឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ។</p>
--	--	--	-----------------------------------

<p>ឆោម ធំ : ចង់បង្កើតដីសហគមន៍ឱ្យបានធំទូលំទូលាយ តើវាយ៉ាងម៉េច ?</p> <p>លោកស្រី ម៉ារ៉ាឌី : ក្នុងនេះអត់មាន យន្តការត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃ សកម្មភាពសំខាន់ៗផែនការ យុទ្ធសាស្ត្រអនុវត្ត</p> <p>អ្នកចូលរួម : មានការគាំទ្រ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងតម្រូវការចំបាច់របស់ប្រជាជនមូលដ្ឋាន ។</p> <p>សន្និដ្ឋានរបស់អ្នកចូលរួម : កម្មវិធីនេះវាឆ្លើយតបទៅនឹងកម្មវិធីព្រៃ ឈើជាតិ ហើយចំណុចមួយចំនួនធំគឺមានស្រេច នៅក្នុងអនុកម្មវិធីនេះនិងចំណុចណាដែលមិ នមាន គឺក្រុមការងារនឹងត្រូវបំពេញបន្ថែមបន្តទៀ ត ។</p>			
---	--	--	--

អនុកម្មវិធីទី២ សារពើភ័ណ្ណព្រៃឈើជាតិ

<p>២.១ សារពើភ័ណ្ណព្រៃឈើជាតិ សំណួរបំផុសគំនិត :</p>	<p>២.១ : សារពើភ័ណ្ណព្រៃឈើជាតិ -ធ្វើឱ្យដឹងពីការរីកចំរើននៃព្រៃឈើ</p>	<p>២.១: សារពើភ័ណ្ណព្រៃឈើជាតិ - ភាពសមស្របក្នុងការធ្វើសារ ពើភ័ណ្ណ</p>	<p>សារពើភ័ណ្ណព្រៃឈើជាតិមានប្រយោជន៍ -ការប្រើប្រាស់ផលអនុផលព្រៃឈើ</p>
---	---	--	---

<p>១-ក្នុងឯកសារសេចក្តីព្រាងក្នុងកម្មវិធីនេះ មានចំណុចខ្លះខាតអ្វីខ្លះ ? បើមានចំណុចខ្លះខាត សូមជួយបំពេញបន្ថែម ។</p> <p>២- តើអនុកម្មវិធីនេះអាចមានខ្លឹមសារគាំទ្រដល់កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដែររឺទេ?</p> <p>៣-តាមគំនិតយោបល់របស់លោក លោកស្រីគួរបន្ថែមអ្វីទៀត ក្នុងអនុកម្មវិធីនីមួយៗធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិដើម្បីអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ?</p> <p>យោបល់និងសំណួររបស់អ្នកចូលរួម :</p> <p>អ្នកចូលរួម : តើពាក្យសារព័ន្ធរុក្ខជាតិ និងសារព័ន្ធសត្វព្រៃមានន័យយ៉ាងដូចម្តេច ?</p> <p>អ្នកចូលរួម : ធ្វើការសើរើ ៥ ឆ្នាំម្តង ហេតុអ្វី ?</p> <p>អ្នកចូលរួម : កំរិតបំផ្លាញព្រៃឈើមានសំទុះខ្លាំង</p>	<p>និងលទ្ធភាពផ្តល់ផលព្រៃឈើ ដូចជា៖ ទិន្នន័យស្ថានភាពនិងប្រភេទព្រៃ បរិមាណ ឈើត្រូវទុកនិងដកហូត ដើម្បីវាយតម្លៃធនធានសំរាប់វិភាគសេដ្ឋកិច្ចព្រៃឈើ ដែលងាយស្រួលក្នុងការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ព្រៃឈើជាតិ និងចាត់វិធានការ ការពារអភិរក្សបានល្អ ។</p> <p>-ភាពសមស្របក្នុងការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិ ៥ឆ្នាំម្តង ដោយប្រមូលទិន្នន័យប្រភេទឈើ ប្រភេទ ផល-អនុផល ព្រៃឈើ កំរិត លូតលាស់ ដង់ស៊ីតេ ជីវចំរុះនិងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដី សីតុណ្ហភាព និងសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ។</p> <p>-ដើម្បីឱ្យការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរ យើងត្រូវមានឧបករណ៍គ្រប់គ្រាន់ បែងចែក តំបន់ប្រភេទព្រៃផ្សេងគ្នាធៀបនឹងការលូតលាស់តាមប្រភេទនីមួយៗ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា តាំងទ្វារតំបន់ស្របតាម ស្តង់ដារ និងវិភាគទិន្នន័យដើម្បីតាមដានវាយតម្លៃ</p>	<p>ព្រៃឈើជាតិ ៥ឆ្នាំម្តង ដោយប្រមូលទិន្នន័យ៖</p> <p>-ទិន្នន័យភាគរយរស់ ដាំព្រៃធម្មជាតិ និងប្រភេទព្រៃផ្សេងទៀត</p> <p>-អាយុ គុណភាព ទិន្នន័យដើមឈើដកហូត</p> <p>-កំនើន ឬការបាត់បង់</p> <p>-ប្រភេទដីដែលទើបរកឃើញ (ត្រូវដាក់ឈ្មោះខ្មែរ អង់គ្លេស និងវិទ្យាសាស្ត្រ)</p> <p>-ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី សត្វ និងបរិស្ថាន</p> <p>-ផ្ទៃដីស្រែចំការ ព្រៃរិចរិល និងព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ។</p> <p>ដើម្បីឱ្យការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរ យើងត្រូវមាន៖</p> <p>-វគ្គបណ្តុះបណ្តាលសារពើភ័ណ្ឌដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធត្រឹមទាំងអនុវត្តផ្ទាល់ នៅវគ្គបណ្តុះបណ្តាល</p> <p>-យន្តការបង្កើតនិងពង្រឹងរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងឱ្យរឹងមាំ ។</p> <p>ផលប្រយោជន៍នៃសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិ៖</p>	<p>-ការពារបរិស្ថាន ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ការពារជីវៈចំរុះ កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដល់សហគមន៍ ចំណូលជាតិ ការពារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី</p> <p>-កំនើនទឹកភ្លៀង និងជារនាំងខ្យល់ព្យុះ</p> <p>-ដើម្បីរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងផ្តល់ចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍</p> <p>-កំណត់ធនធានព្រៃឈើឱ្យបានច្បាស់ ដើម្បីបញ្ជូនទៅក្នុងផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើជាតិ</p> <p>សារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិមានរយៈពេល :</p> <p>- ៥ឆ្នាំម្តងគឺសមស្រប</p> <p>-គួរមានទិន្នន័យ ប្រាំ</p> <p>-សារព័ន្ធសត្វរុក្ខជាតិ ស្លាកស្នាម បរិមាណស្តុកកាបូនរបស់ព្រៃ និងទិន្នន័យផ្លូវទឹក គោក បឹងបួរ ក្នុងតំបន់ព្រៃ និង ប្រភេទដី</p> <p>-គយរវាយតម្លៃ ៥ឆ្នាំម្តង លើផលអនុផលព្រៃឈើ</p> <p>-ត្រូវសិក្សាពីកំនើនប្រជាជនមូលដ្ឋាន និងតម្រូវការប្រើប្រាស់</p> <p>-ត្រូវមានទិន្នន័យប្រភេទដី មាឌឈើ ការលូតលាស់ សត្វព្រៃ ជីវចំរុះ ដី</p>
--	---	---	--

<p>លឿនខ្លាំងនា ១០ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ</p> <p>អ្នកចូលរួម : ករណីតំបន់ប្រភេទនេះ គួរធ្វើការស៊ើបអង្កេត ២-៣ ឆ្នាំម្តង ។</p> <p>អ្នកចូលរួម : ក្រៅពីការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិ ៥ ឆ្នាំម្តង</p> <p>អ្នកចូលរួម : គួរធ្វើសុវត្ថិភាពព្រៃឈើជាគំរូដើម្បីពិនិត្យ មើលលើដំណើរការលូត លាស់របស់ព្រៃឈើ ។</p> <p>អ្នកចូលរួម : បរិយាយត្រួសៗលើបច្ចេកទេសនៃការធ្វើ សារពើភ័ណ្ឌ</p> <p>អ្នកចូលរួម : សារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើគួរតែមាន : សារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើធម្មជាតិព្រោះបើមិន ដូច្នោះទេ វានឹងបាត់បង់នូវព្រៃ ឈើធម្មជាតិ ហើយយើងនឹងមានតែចំការឈើដាំ ។</p> <p>អ្នកចូលរួម : ដើមអាកាស្យា</p>	<p>របៀបប្រួលធនធានព្រៃឈើ ។</p>	<p>-ដឹងពីប្រភេទ ចំនួនដើមឈើអង្កត់ ផ្ចិត កំពស់ អាយុ និងគុណភាពដើម្បី ងាយស្រួលក្នុងការដកហូត និង រៀបចំ ផែនការគ្រប់គ្រង</p> <p>-អាចធ្វើការវាយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ច ចំពោះ ធនធានព្រៃឈើ</p> <p>-សំរួលជីវភាពប្រជាជនមូលដ្ឋាន និង អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចជាតិ</p> <p>-ជួយដល់បរិស្ថាន ជាជម្រកសត្វព្រៃ សង្គមជាតិយើង</p> <p>-អភិរក្ស អភិវឌ្ឍន៍ តាមដាន និង ការអនុវត្ត ។</p>	<p>អាកាសធាតុ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម</p> <p>-មានការចូលរួមសហគមន៍មូលដ្ឋាន</p> <p>-ស្ថិតិប្រជាជន ផែនទី អក្ស</p> <p>-ប្រមូល និងវិភាគទិន្នន័យតាម លក្ខណៈស្តង់ដារ</p> <p>- ៣ឆ្នាំម្តងត្រូវប្រមូលទិន្នន័យពីការ ប្រែប្រួលតំបន់ព្រៃឈើនៅមូលដ្ឋាន ។</p> <p>ដើម្បីឱ្យការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើជាតិ ទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរឡើងគ្រប់ បំពេញចំណុចដូចខាងក្រោម :</p> <p>-ត្រូវឆ្លងសហគមន៍មូលដ្ឋាន</p> <p>-ប្រើប្រាស់ពេលវេលាឱ្យសមស្រប និងមានថវិកាគ្រប់គ្រាន់</p> <p>-ធ្វើការកែលម្អនៅការខ្វះចន្លោះទៅ លើការអនុវត្តផែនការរយៈពេលវែង ។</p> <p>-ត្រូវមានបទពិសោធន៍ខ្ពស់ថែមទៀត</p> <p>-សម្ភារៈបច្ចេកទេសជាក់លាក់</p> <p>-ប្រភពទិន្នន័យច្បាស់លាស់</p> <p>-ឯកសារយោងនានា</p> <p>ដើម្បីឱ្យការការពារសត្វព្រៃពិសិដ្ឋ</p>
---	-------------------------------	---	---

	<p>ប្រេងខ្យល់និងដើមឈើផ្សេងគ្នាគិតផ្សេងៗ ។</p> <p>អ្នកចូលរួម : បង្កើតគណៈកម្មការជំនាញ</p> <p>អ្នកចូលរួម : ត្រូវដឹងពីទំហំផ្ទៃដីព្រៃឈើ</p> <p>អ្នកចូលរួម : ប្រមូលព័ត៌មានសរុប</p> <p>អ្នកចូលរួម : អនុវត្តផែនការជាក់ស្តែង</p> <p>អ្នកចូលរួម : តើវិធីសាស្ត្រនៃការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌកាបូន សុទ្ធ វាដូចគ្នាទៅនឹងវិធីសាស្ត្រសារពើភ័ណ្ឌព្រៃ ឈើ ដែរឬទេ ?</p> <p>អ្នកចូលរួម : ព្រៃឈើជាតិ ជាធម្មជាតិ</p> <p>អ្នកចូលរួម : ឈើដាំ ដូចជាដាំអាកាស្យា ប្រេងខ្យល់ កៅស៊ូ ។</p> <p>អ្នកចូលរួម : តើការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌយើងត្រូវមានឧបករ ណ៍អ្វីខ្លះ ?</p> <p>អ្នកចូលរួម : នៅពេលធ្វើសារពើភ័ណ្ឌរួច</p>			<p>វាយតម្លៃនិងរបាយការណ៍ពីការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាពយើងត្រូវ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ អភិបាលកិច្ច ល្អ ជាពិសេសនៅសង្កាត់រ.ព ដើម្បីដើរ តួនាទីជាអ្នកអនុវត្ត ការងារទទួលនូវ ទិន្នន័យលទ្ធផល និងទិន្នន័យ ច្បាស់លាស់ -ពង្រឹងឆន្ទៈស្មារតីវិជ្ជាជីវៈព្រៃឈើ -បណ្តុះបណ្តាលលើ របាយការណ៍ត្រួត ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើដោយនិរន្តរភាព ទំរុំប្រ -ចូលរួមពីប្រជាជនមូលដ្ឋាន -ត្រូវពន្យល់ប្រជាជនឱ្យបានច្បាស់ -ត្រូវតាមដានឱ្យបានច្បាស់ -របាយការណ៍ប្រចាំខែ -សហការជាមួយស្ថាប័នផ្សេងៗ -ស្ថិតិដី ប្រជាជនសហគមន៍ -កំរិតនៃបរិមាណ គុណភាពជាក់ស្តែង -ពេលវាយតម្លៃត្រូវឆ្លងសហគមន៍ មូលដ្ឋានស្តីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ -ត្រូវបែងចែកពីដីព្រៃចំការឈើ
--	--	--	--	---

<p>តើការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើមានប្រសិទ្ធភាព ដែររឺទេ ?</p> <p>លោកស្រី ម៉ារ៉ាឌី :</p> <p>ការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌនេះធ្វើរយៈពេល ៥ ឆ្នាំម្តង គឺជាការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ អ្នកចូលរួម :</p> <p>គួរពិចារណាប៉ារ៉ាម៉ែត្រព្រៃឈើ ។</p> <p>សន្និដ្ឋានរបស់អ្នកចូលរួម :</p> <p>សារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើ សារព័ន្ធរក្ខជាតិ ត្រូវតែមាន និងត្រូវមានក្រុមការងារសារពើភ័ណ្ឌ ឱ្យច្បាស់លាស់ ។</p> <p>២.២ តាមដានត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និង របាយការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រ កបដោយ និរន្តរភាព</p> <p>សំណួរបំផុសគំនិត :</p> <p>១-ក្នុងឯកសារសេចក្តីព្រាងក្នុងកម្មវិធីនេះ មានចំណុចខ្លះខាតអ្វីខ្លះ ?</p> <p>បើមានចំណុចខ្លះខាត</p>			<p>និងព្រៃធម្មជាតិ</p> <p>ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និង របាយការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រក បដោយនិរន្តរភាព ចាំបាច់ត្រូវមាន ប្រភពទិន្នន័យដូចជា :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ត្រូវវាស់វែងផ្ទៃដីព្រៃឡើងវិញ និង ត្រួតពិនិត្យការលូតលាស់ព្រៃឈើ - បង្កើតឱ្យមានទិន្នន័យមូលដ្ឋាន - ធ្វើផែនការមេ ផ្ទៃដីព្រៃឈើ - តម្រូវការប្រើប្រាស់របស់ប្រជាជន - ការចូលរួមប្រជាជន - ទទួលបានការទិញទិញរបស់ប្រជាជន - ស្ថិតិប្រជាជន ទិន្នន័យព្រៃឈើ និងដីព្រៃឈើ - ទីតាំងភូមិសាស្ត្រ គោលដៅ ចំនួន នៃការធ្វើសារពើភ័ណ្ឌច្បាស់លាស់ ទំហំ នៃការប្រើប្រាស់ និងការគ្រប់គ្រង ព្រៃឈើ - តាមដានប្រមូលទិន្នន័យផ្សព្វផ្សាយ ឱ្យមានការចូលរួម
--	--	--	--

<p>សូមជួយបំពេញបន្ថែម ។</p> <p>២- តើអនុកម្មវិធីនេះអាចមានខ្លឹមសារគាំទ្រដល់កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដែររឺទេ?</p> <p>៣-តាមគំនិតយោបល់របស់លោកលោកស្រីគូរបន្ថែមអ្វីទៀត ក្នុងអនុកម្មវិធីនីមួយៗធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងក្នុងកម្មវិធីព្រៃឈើជាតិដើម្បីអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ?</p> <p>យោបល់និងសំណួររបស់អ្នកចូលរួម :</p> <p>លោក វិទូ : ទម្រង់នេះដូចមិនសូវផ្តោតសំខាន់លើបញ្ហាសង្គម សូមជួយពន្យល់ ?</p> <p>អ្នកចូលរួម : គួរតែមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋានលើករណីទម្រង់នេះ ។</p> <p>អ្នកចូលរួម : ពិបាកបំពេញនិងមិនយល់ច្បាស់លើទម្រង់នេះ ។</p> <p>អ្នកចូលរួម : បរិយាយវិធីសាស្ត្រក្នុងការត្រួតពិនិត្យនិងការប្រមូលព័ត៌មានដើម្បីចងក្រងជារាយការណ៍</p>			<p>-កំណត់ព្រៃបានល្អ កើនឡើងប៉ុន្មាននិងបាត់បង់ប៉ុន្មាន ដើម្បីធ្វើការប្រៀបធៀបទៅលើអាណត្តិនីមួយៗ</p>
--	--	--	---

	<p>វិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃនិង របាយការណ៍រួមមាន៖</p> <ul style="list-style-type: none"> -ប្រមូលឯកសារនិងទិន្នន័យនៅទី វាល -ការហោះហើរពិនិត្យពីលើអាកាស -សំភាសន៍ប្រជាជន ចូលពិនិត្យផ្ទាល់ -បញ្ជីសារពើភ័ណ្ណ និងធ្វើស្ថិតិតំរូវ ការប្រើប្រាស់របស់មូលដ្ឋាន -ត្រូវមានយន្តការរវាងស្ថាប័នពាក់ ព័ន្ធក្នុងការគ្រប់គ្រង -បែងចែកតំបន់ទទួលខុសត្រូវឱ្យសម ស្រប -ប្រជុំជារៀងរាល់ខែ រួចធ្វើការ ពិគ្រោះយោបល់ ដែលអនុវត្តនិង -បញ្ចេញរបាយការណ៍ជា សាធារណៈ -ធ្វើការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយ តម្លៃនិងរបាយការណ៍ពីការគ្រប់គ្រងព្រៃ ឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព ប្រកប ដោយនិរន្តរភាព <p>ប្រភពទិន្នន័យដែលអាចយកមកធ្វើការ តាមដាន ពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងធ្វើរបាយការណ៍រួមមាន៖</p> <ul style="list-style-type: none"> -ធនធានព្រៃឈើ ជីវចម្រុះPage 61/40 លាស់ព្រៃឈើ មជ្ឈដ្ឋាន អាកាសធាតុ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម 	<p>២.២:ទម្រង់តាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងរបាយការណ៍ស្តីពីការ គ្រប់គ្រង ព្រៃឈើប្រកបដោយនិរន្តរភាព</p> <p>វិធីសាស្ត្រត្រួតពិនិត្យវាយតម្លៃនិង របាយការណ៍រួមមាន៖</p> <ul style="list-style-type: none"> -ត្រួតពិនិត្យទៅលើចំនួនព្រៃឈើ ទំហំដីព្រៃ គុណភាពព្រៃឈើ -មានការតាមដានត្រួតពិនិត្យការ គ្រប់គ្រងព្រៃឈើ -ប្រមូលទិន្នន័យឱ្យបានច្បាស់លាស់ រាល់គ្រប់របាយការណ៍ -បង្កើតឱ្យមានទំនុកចិត្ត និងលើកទឹក ចិត្តដល់ប្រជាជន -បង្ហាញពីផលប្រយោជន៍របស់ព្រៃ ឈើ -ចុះផ្ទៀងផ្ទាត់ជាក់ស្តែងបន្ទាប់ពី របាយការណ៍ និងធ្វើការវិភាគទិន្នន័យ ព្រមទាំងស្វែងរកដំណោះស្រាយលើ ព្រៃឈើដែលបានបាត់បង់ ឬកំណើន ព្រៃឈើមានការលូតលាស់យឺត -សិក្សាពីសកម្មភាពរបស់ប្រជាជន និងសុំមតិយោបល់ -ចុះបង្ហាត់បង្រៀនប្រជាពលរដ្ឋឱ្យ ជួយថែរក្សាព្រៃឈើ 	
--	--	---	--

	អនុកម្មវិធីទី៣ ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ក្រៅពិព្រៃសហគមន៍
--	---

<p>សំណួរបំផុសគំនិត :</p> <p>១-ក្នុងឯកសារសេចក្តីព្រាងក្នុងកម្មវិធីនេះ មានចំណុចខ្លះខាតអ្វីខ្លះ ? បើមានចំណុចខ្លះខាត សូមជួយបំពេញបន្ថែម ។</p> <p>២- តើអនុកម្មវិធីនេះអាចមានខ្លឹមសារគាំទ្រដល់កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដែររឺទេ?</p> <p>៣-តាមគំនិតយោបល់របស់លោក លោកស្រីគួរបន្ថែមអ្វីទៀត ក្នុងអនុកម្មវិធីនីមួយៗធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងក្នុងកម្មវិធី ព្រៃឈើជាតិដើម្បីអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ?</p> <p>យោបល់និងសំណួររបស់អ្នកចូលរួម :</p> <p>អ្នកចូលរួម : ដូចម្តេចព្រៃឈើដៃគូ ?</p> <p>អ្នកចូលរួម :</p> <p>តើសហគមន៍អាចលក់កាបូនបានដែររឺទេ ?</p> <p>អ្នកចូលរួម : ពង្រឹងព្រៃសម្បទាន ?</p>	<p>-ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមានសារៈ ប្រយោជន៍ រួមមានៈ ធនធានព្រៃឈើ ពូជឈើ ជីវកសត្វ ជីវចម្រុះ ការពារ បរិស្ថាន និយ័តកម្ម ប្រភពទឹកស្អុក កាបូន ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ស្រាវជ្រាវ វិទ្យាសាស្ត្រ មានការ ចូលរួមវិនិយោគលើវិស័យ ព្រៃឈើ និងផ្តល់ ប្រយោជន៍ដល់សេដ្ឋកិច្ចនិង សង្គម ដោយចូលរួមកាត់បន្ថយ ជីវភាព ប្រជាជន ។</p> <p>-វិធីសាស្ត្រក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រង រួមមានៈ</p> <p>-ធ្វើផែនទី និងកំណត់ព្រំឱ្យបានច្បាស់ លាស់</p> <p>-រៀបចំព្រៃតាមមុខងារ</p> <p>-បង្កើនការងារដាំឈើបន្ថែម</p> <p>-គ្រប់គ្រងនិងអភិរក្សព្រៃឈើ</p> <p>-ត្រូវទុកបំរុងសម្រាប់តម្រូវការ របស់ សហគមន៍ និងត្រូវមានការ ប្រើប្រាស់ ឱ្យបានច្បាស់ ដូចជាការ បើកបាត់</p>	<p>-ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមានសារៈ ប្រយោជន៍រួមមានៈ សេដ្ឋកិច្ច បង្កើន ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ កាត់បន្ថយភាព ក្រីក្រ កាត់បន្ថយ បទល្មើសព្រៃឈើ បង្កើនគម្រប ព្រៃឈើ អភិវឌ្ឍន៍ សង្គម សហគមន៍ រីកចម្រើនបង្កើន ជីវភាព ប្រជាជន ជម្រកសត្វព្រៃ ការប្រើប្រាស់ឈើ តាមបទដ្ឋានច្បាប់ និងអភិវឌ្ឍន៍ ព្រៃឈើប្រកបដោយ និរន្តរភាព ។</p> <p>-វិធីសាស្ត្រក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធ គ្រប់គ្រងរួមមានៈ</p> <p>-ធ្វើការវាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់ បរិស្ថាននិងសង្គមឱ្យមានលក្ខណៈ សុក្រិត យុត្តិធម៌ចំពោះការកែប្រែដី ព្រៃឈើ ជាដីសម្បទានក្នុងគោល បំណងអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ</p> <p>-គួរតែធ្វើសារពើភ័ណ្ឌកំណត់ ធនធានព្រៃឈើមុននឹងផ្តល់ដី សម្បទាន និងមិនយកដីតំបន់ជិត ខាងចូលក្នុងដីតំបន់សម្បទាន</p>	<p>ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃសម្បទានអចិន្ត្រៃយ៍ ព្រៃពិព្រៃសហគមន៍មានសារៈប្រយោជន៍ៈ</p> <p>-ក្តាប់បានព័ត៌មានពីធនធានព្រៃឈើ និងព័ត៌មានផ្សេងៗ ក្រៅពីព្រៃ សហគមន៍</p> <p>-មានមូលដ្ឋានលើផែនការគ្រប់គ្រង ផែនការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម</p> <p>-រួមចំណែកបង្កើតព្រៃ បន្តឱកាសល្អ ដល់បរិស្ថាន</p> <p>-បានចូលរួមចំណែកបំរើតម្រូវការឱ្យ សង្គមមូលដ្ឋាន</p> <p>-តម្រូវការប្រើប្រាស់របស់រដ្ឋក្នុងការ អភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ</p> <p>-ងាយស្រួលក្នុងគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋ</p> <p>-ផ្តល់ឱកាសឱ្យប្រជាជន រកអុស បោចវិលី ដងដំរ បេះឆ្កីត ធ្វើសំណង់តូចតាច ។</p> <p>-សម្រាប់គ្រប់គ្រងដោយរ.ព និងមានព្រំច្បាស់លាស់របស់រដ្ឋ និងឯកជន</p> <p>-អភិវឌ្ឍន៍ និងអភិរក្សជីវចម្រុះឱ្យកាន់តែ ប្រសើរ</p> <p>-ការពារព្រៃឈើ</p> <p>-ការពារប្រភពទឹក</p> <p>-សំអាតបរិយាកាស</p> <p>វិធីសាស្ត្រក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធគ្រប់</p>
---	--	--	---

<p>សំណួរបំផុសគំនិត :</p> <p>១-ក្នុងឯកសារសេចក្តីព្រាងក្នុងកម្មវិធីនេះ មានចំណុចខ្លះខាតអ្វីខ្លះ ?</p> <p>បើមានចំណុចខ្លះខាត សូមជួយបំពេញបន្ថែម ។</p> <p>២-តើអនុកម្មវិធីនេះអាចមានខ្លឹមសារគាំទ្រដល់កម្មវិធីព្រៃឈើជាតិ ដែររឺទេ?</p> <p>៣-តាមគំនិតយោបល់របស់លោកលោកស្រីគូរបន្ថែមអ្វីទៀត ក្នុងអនុកម្មវិធីនីមួយៗធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងក្នុងកម្មវិធី ព្រៃឈើជាតិដើម្បីអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ?</p> <p>យោបល់និងសំណួររបស់អ្នកចូលរួម :</p> <p>អ្នកចូលរួម :</p> <p>ចូរបង្ហាញកន្លងមកតើរដ្ឋបាលព្រៃឈើបានអនុវត្តដែររឺទេ និងនៅកន្លែងណា ?</p> <p>សូមពន្យល់</p> <p>អ្នកចូលរួម : អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទីផ្សារគ្រាប់តែឃើងអាចធ្វើបានដែររឺទេ ?</p>	<p>ជម្រុញ ពង្រឹង និងលើកទឹកចិត្តការអភិរក្សធនធានសេនេទិចព្រៃឈើរួមមាន :</p> <ul style="list-style-type: none"> -ដាក់ផែនការត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃ -ត្រូវកំណត់តំបន់ប្រភពធនធានសេនេទិច -ផ្សព្វផ្សាយអំពីចំណេះដឹងធនធានសេនេទិចឱ្យបានស៊ីជម្រៅនិងទូលំទូលាយ និងមានទស្សនកិច្ចសិក្សា -បណ្តុះ បណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស -ផ្តល់សេវាទទួលទិញគ្រាប់ពូជពិតបំប៉នរបស់សហគមន៍ និងទីផ្សារគ្រាប់ពូជ -ត្រូវបំផុសចលនាអភិរក្ស និងរក្សាគ្រាប់ពូជឈើដូចជា ខ្នង ត្បែង រាំង ក្រព្យង យូអង្វែង -រកដៃគូគាំទ្រ និងមានថវិកាដល់ប្រជាជនមូលដ្ឋានដើម្បីគ្រប់គ្រងធនធានសេនេទិច -ត្រូវជំរុញនិងពង្រឹងការលើកទឹកចិត្ត 	<p>ជម្រុញ ពង្រឹង និងលើកទឹកចិត្តការអភិរក្សធនធានសេនេទិចព្រៃឈើរួមមាន :</p> <ul style="list-style-type: none"> -បង្កើតចំការពូជឱ្យបានច្រើនកន្លែង -ធ្វើការប្រមូលពូជឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេលវេលា ព្រមទាំងជ្រើសរើសពូជល្អៗសំរាប់បង្កើតចំការដាំ -លើកទឹកចិត្តប្រជាជនដាំដើមឈើ បង្កើតសហគមន៍ភូមិឱ្យមានការចូលរួមពិភាក្សា -ផ្សព្វផ្សាយ និងបណ្តុះស្មារតីប្រជាជនមូលដ្ឋានឱ្យយល់ច្បាស់ពីតម្លៃព្រៃឈើ ធនធានសេនេទិច និងផលដែលទទួលបានពីការអភិរក្សធនធានសេនេទិច -លុបបំបាត់ការបំផ្លាញព្រៃឈើ និងការរុករានដីព្រៃឈើធ្វើជាកម្ម សិទ្ធិ ។ -អភិរក្សព្រៃឈើធម្មជាតិ និងសហគមន៍ចូលរួមជួយអភិរក្ស និងមានសិទ្ធិអាចទាញយកផលប្រើ 	<p>សហគមន៍មូលដ្ឋានមានតួនាទីដូចខាងក្រោមតាមតួនាទីរបស់គ្រប់គ្រងធនធានសេនេទិចព្រៃឈើឱ្យមាននិរន្តរភាព:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍ក្នុងការការពារ និងដាំបន្ថែមប្រភេទ ព្រៃពូជ -ចូលរួមកំណត់តំបន់អភិរក្សពូជ និងផ្សព្វផ្សាយដល់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធបានដឹង -ក្នុងការចូលរួម ការពារ អប់រំ ផ្សព្វផ្សាយបន្ត ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីបទល្មើសព្រៃឈើ ទំនាក់ទំនងរកអ្នកគាំទ្រ បច្ចេកទេសប្រមូល គ្រាប់ពូជឱ្យបានល្អ -ចុះត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ -ប្រជុំរកយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង -ដីដែលរិចរិលត្រូវដាំឡើងវិញ -ធ្វើថ្នាលបណ្តុះកូនឈើ -ការពារ អភិរក្សនិងគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ ឱ្យមាននិរន្តរភាព -ថែរក្សា ការពារ គ្រប់គ្រងធនធាន រៀបចំ
--	---	--	---

	<p style="text-align: center;">អនុកម្មវិធីទី៥ : អភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ</p>
--	--

<p>-គ្មាន-</p>	<p>-ប្រភេទលើសំរាប់ដាំជាចំការ ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង ដាំពូជលើ រយះពេលវែង និងខ្លី និងប្រភេទ នាំចូល ដូចជា: ប្រភេទលើប្រណិត លើទាល ត្រាច ក្រវាញ ស្តៅ កៅស៊ូ ក្រវាញ ប្រេងខ្យល់ អាកាស្យា អង្កាដី កន្ទំថេត ។ ការលើកទឹកចិត្តក្នុងការជម្រុញការ បង្កើតចំការលើប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង រួមមាន: -លើកទឹកចិត្តឱ្យដាំជាលក្ខណៈឯកជន ដោយផ្តល់ដីឱ្យឯកជនឬសហគមន៍ចូល រួមដាំ និងការកាត់បន្ថយពន្ធលើដាំ របស់ សហគមន៍មូលដ្ឋាន -ធ្វើការ រាជ្យព្យាបាល និងបណ្តុះ បណ្តាលបច្ចេកទេសដាំលើ និង គ្រប់គ្រងចំការព្រៃដាំដល់សហគមន៍ -ជួយស្វែងរកដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងរកទីផ្សារ -មានការគាំទ្រពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ លើការងារដាំលើ និងផ្តល់សេវាកម្ម បច្ចេកទេសដាំលើពីសំណាក់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃ</p>	<p>-ប្រភេទលើសំរាប់ដាំជាចំការ ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង ដាំពូជលើ រយះពេលវែង និងខ្លី និងប្រភេទនាំ ចូល ដូចជា: ប្រភេទលើប្រណិត លើទាល ត្រាច ក្រវាញ ស្តៅ កៅស៊ូ ក្រវាញ ប្រេងខ្យល់ អាកាស្យា អង្កាដី កន្ទំថេត ។ -ការលើកទឹកចិត្តក្នុងការជម្រុញការ បង្កើតចំការលើប្រើប្រាស់ច្រើន យ៉ាងរួមមាន: -លើកទឹកចិត្តឱ្យដាំជាលក្ខណៈឯកជន ដោយផ្តល់ដីឱ្យឯកជនឬសហគមន៍ ចូលរួមដាំ និងការកាត់បន្ថយពន្ធលើ ដាំរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន -ធ្វើការ រាជ្យព្យាបាល និងបណ្តុះ បណ្តាលបច្ចេកទេសដាំលើ និងគ្រប់គ្រងចំការព្រៃដាំដល់ សហគមន៍ -ជួយស្វែងរកដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងរកទីផ្សារ -មានការគាំទ្រពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ លើការងារដាំលើ និងផ្តល់សេវាកម្ម បច្ចេកទេសដាំលើពីសំណាក់មន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃ</p>	<p>បង្កើតចំការលើដាំប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាងដូចម្តេចដើម្បីរួមចំណែកកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ជនបទ និងអតិថិជនសេដ្ឋកិច្ចសង្គម?</p> <p>-គ្រួសារថែរក្សាចំការដើមលើដែល មានស្រាប់ និងដកហូតស្របច្បាប់ -ត្រួតពិនិត្យមើលចំការលើដាំ -ផ្តល់បច្ចេកទេស សេវាកម្មរដ្ឋ -បង្កើតឱ្យសហគមន៍មូលដ្ឋានដាំ និងក្រុមហ៊ុនឯកជនដាំ -ដាំលើទាល គគីរ បេង ធុង នាងនួន -ក្រសួង និងអង្គការជួយលើកទឹកចិត្ត -ជំរុញក្រុមហ៊ុនសម្បទានដាំលើក្នុង ស្រុក -ត្រូវមានប្រព័ន្ធរាយតម្លៃប្រភេទព្រៃ វិចិល ដោយមានការចូលរួមមុនពេល កំណត់ដីសម្រាប់ចំការដាំ -ជំរុញសហគមន៍ឱ្យដាំនៅលើដីទំនេរ -ជំរុញការគ្រប់គ្រងលើឱ្យគង់វង្ស -បណ្តុះបណ្តាល</p>
----------------	---	---	--

	អនុកម្មវិធីទី៦ : ការរៀបចំប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព្រៃការពារ រួមមានការអភិរក្សធនធាន ជីវៈចម្រុះ និងការអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍
--	---

<p>-គ្មាន-</p>	<p>ការប្រឈម ចំពោះការអភិរក្ស ព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងជីវៈចម្រុះ រួមមាន:</p> <ul style="list-style-type: none"> -សមត្ថភាពមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងបទពិសោធន៍នៅមានកំរិត -ការកាប់ឈើយ៉ាងអានាធិបតេយ្យ និងបទល្មើសព្រៃឈើសត្វព្រៃនៅកើត មាន -ខ្វះមធ្យោបាយ និងថវិកាមានកំរិត -សមត្ថកិច្ចខ្លះរួមគំនិតយុបយិតជា មួយជនល្មើស -មិនទាន់មានការចូលរួមរបស់ សហគមន៍ឱ្យបានទូលំទូលាយ -ការផ្សព្វផ្សាយអប់រំនៅមានកំរិត នៅតាមតំបន់ -នៅមានការយល់ច្រឡំថាការ បរិភោគសត្វព្រៃ អាចជួយព្យាបាល ជំងឺ រលាកចាញ់ 	<p>ការប្រឈម ចំពោះការអភិរក្ស ព្រៃឈើសត្វព្រៃ និងជីវៈចម្រុះ រួមមាន:</p> <ul style="list-style-type: none"> -សមត្ថភាពមន្ត្រីរដ្ឋបាលព្រៃឈើ និងបទពិសោធន៍នៅមានកំរិត -ការកាប់ឈើយ៉ាងអានាធិបតេយ្យ និងបទល្មើសព្រៃឈើសត្វព្រៃនៅកើត មាន -ខ្វះមធ្យោបាយ និងថវិកាមានកំរិត -សមត្ថកិច្ចខ្លះរួមគំនិតយុបយិត ជាមួយជនល្មើស -មិនទាន់មានការចូលរួមរបស់ សហគមន៍ឱ្យបានទូលំទូលាយ -ការផ្សព្វផ្សាយអប់រំនៅមានកំរិត នៅតាមតំបន់ - នៅមានការយល់ច្រឡំថាការបរិភោគ សត្វព្រៃ អាចជួយព្យាបាលជំងឺ ឬប្តូរកំលាំង <p>ជម្រុញ និងពង្រឹងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង ការពារ អភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងទេសចរណ៍ធម្មជាតិឱ្យមាននិរន្តរ ភាព</p> <ul style="list-style-type: none"> -រៀបចំវេទនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង 	<p>សហគមន៍មូលដ្ឋានមានតួនាទីសំខាន់ ក្នុងការការពារ អភិរក្ស ជីវៈចម្រុះ និងទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ដូចខាងក្រោម:</p> <ul style="list-style-type: none"> -មន្ត្រីជំនាញផ្តល់បច្ចេកទេស និងលិខិតបទដ្ឋានច្បាប់ផ្សេងៗ ជូនដល់គណៈកម្មការសហគមន៍ -សហគមន៍មូលដ្ឋានមានសិទ្ធិការពារ ថែរក្សា អភិរក្សជីវៈចម្រុះ និងទេសចរណ៍ធម្មជាតិ -ស.គ មូលដ្ឋានមានសិទ្ធិក្នុងការដាំ ដើមឈើ ការប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណី -ផ្តល់អនុសាសន៍ដល់ស.គ -លុះត្រាតែផ្តល់ជំរើសជីវភាពរស់នៅ ផ្សេងទៀត -ការពារព្រៃដែលមានស្រាប់ និងដាំបន្ថែម -បំរើពលកម្ម ជា Guide -ទទួលចំណេះដឹង និងផ្សព្វផ្សាយ -ជាភ្នាក់ងារស្បៀង -ចងក្រងសហគមន៍តំបន់ការពារ -ផ្តល់សិទ្ធិឱ្យបានច្បាស់ដល់គណៈ កម្មការសហគមន៍
----------------	--	--	--

	អនុកម្មវិធីទី៧ ការកែច្នៃផលិតផលលើ និងទីផ្សារ
--	--

-គ្មាន-

**ពង្រឹងការកែច្នៃផលអនុផល
ព្រៃឈើ រួមមាន:**

- ត្រួតពិនិត្យឱ្យច្បាស់លាស់ពីគុណភាពផលិតផលកែច្នៃ
- សេវាសាធារណៈ ត្រូវកែលម្អ
- ផ្តល់បច្ចេកវិជ្ជាថ្មី និងទំនើប
- ធានាការប្រកួតប្រជែង
- ស្ថាប័នជំនាញផ្តល់វិធីសាស្ត្រកែច្នៃ
- គិតគូរអំពីបរិមាណអាយុកាលផលអនុផលព្រៃឈើឱ្យបានច្បាស់ ដើម្បីឱ្យមាននិរន្តរភាព
- ដកហូតប្រើប្រាស់តាមបច្ចេកទេសត្រឹមត្រូវ
- រៀបចំបទដ្ឋានគ្រប់គ្រង
- សិក្សាតំរូវការទីផ្សារ
- រកដំណោះស្រាយប្រភពផល អនុផលព្រៃឈើ

**ពង្រឹងផលិតផលកែច្នៃក្នុងស្រុកនិង
កទីផ្សារ:**

-ទំនាក់ទំនងក្រុមហ៊ុន ស្ថាប័នដែលធានាគុណភាព ផលិតផលកែច្នៃ

**ពង្រឹងការកែច្នៃផលអនុផលព្រៃឈើ
រួមមាន:**

- ត្រួតពិនិត្យឱ្យច្បាស់លាស់ពីគុណភាពផលិតផលកែច្នៃ
- សេវាសាធារណៈ ត្រូវកែលម្អ
- ផ្តល់បច្ចេកវិជ្ជាថ្មី និងទំនើប
- ធានាការប្រកួតប្រជែង
- ស្ថាប័នជំនាញផ្តល់វិធីសាស្ត្រកែច្នៃ
- គិតគូរអំពីបរិមាណអាយុកាលផលអនុផលព្រៃឈើឱ្យបានច្បាស់ ដើម្បីឱ្យមាននិរន្តរភាព
- ដកហូតប្រើប្រាស់តាមបច្ចេកទេសត្រឹមត្រូវ
- រៀបចំបទដ្ឋានគ្រប់គ្រង
- សិក្សាតំរូវការទីផ្សារ
- រកដំណោះស្រាយប្រភពផលអនុផលព្រៃឈើ

**ពង្រឹងផលិតផលកែច្នៃក្នុង
ស្រុកនិងកទីផ្សារ:**

-ទំនាក់ទំនងក្រុមហ៊ុន ស្ថាប័នដែលធានាគុណភាព

**ជំរុញការអភិវឌ្ឍផលិតផលកែច្នៃក្នុង
ស្រុក:**

- មានច្បាប់ច្បាស់លាស់ដល់អ្នកអាជីវកម្ម
- បង្កើតភូមិ១ ផលិតផល១
- ក្បួនក្បាច់បែបវប្បធម៌ខ្មែរ
- រកទីផ្សារដល់សហគមន៍
- ជំរុញការកែច្នៃប្រកបដោយគុណភាព
- បណ្តុះបណ្តាលលើការកែច្នៃដល់សហគមន៍
- ទប់ស្កាត់កុំឱ្យរបស់ក្រៅចូល
- ជំរុញ ចងក្រង និងលើកទឹកចិត្តឱ្យកែច្នៃផលិតផល
- សិក្សាពីធនធានព្រៃឈើតាមសហគមន៍នីមួយៗ
- ផ្តល់ទុនក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលនិងការកែច្នៃ
- បង្រៀនក្នុងការកែច្នៃ
- ផ្តល់ជមនាញតាមតំរូវការរបស់សហគមន៍
- ផ្តល់ទុនសំរាប់បង្កើនជីវភាព

	អនុកម្មវិធីទី៨ អភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាសាស្ត្រ និង ការកែច្នៃសាស្ត្រ
--	---

<p>-គ្មាន-</p>	<p>-អភិវឌ្ឍបច្ចេកវិជ្ជាឈើ និងការកែច្នៃឈើអាចផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអភិវឌ្ឍន៍ សេដ្ឋកិច្ចជាតិ :</p> <p>-បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស ទស្សនកិច្ច</p> <p>-ទីផ្សារលក់ផលិតផល</p> <p>-អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ</p> <p>-កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ</p> <p>-សេដ្ឋកិច្ចជាតិកើនឡើង</p> <p>-មានចំណេះដឹង</p> <p>-ប្រជាជនមានការងារធ្វើ</p> <p>-ផ្តល់ប្រយោជន៍សំខាន់ដល់ សហគមន៍</p> <p>-បន្ថយបន្ទុកលើរដ្ឋាភិបាល</p> <p>-អាចអភិវឌ្ឍន៍វិស័យផ្សេងទៀតបាន</p> <p>ដៃគូអភិវឌ្ឍការកែច្នៃឈើ និងបច្ចេកវិជ្ជាឈើ:</p>	<p>-អភិវឌ្ឍបច្ចេកវិជ្ជាឈើ និងការកែច្នៃឈើអាចផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអភិវឌ្ឍន៍ សេដ្ឋកិច្ចជាតិ :</p> <p>-បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស ទស្សនកិច្ច</p> <p>-ទីផ្សារលក់ផលិតផល</p> <p>-អភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ</p> <p>-កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ</p> <p>-សេដ្ឋកិច្ចជាតិកើនឡើង</p> <p>-មានចំណេះដឹង</p> <p>-ប្រជាជនមានការងារធ្វើ</p> <p>-ផ្តល់ប្រយោជន៍សំខាន់ដល់ សហគមន៍</p> <p>-បន្ថយបន្ទុកលើរដ្ឋាភិបាល</p> <p>-អាចអភិវឌ្ឍន៍វិស័យផ្សេងទៀតបាន</p> <p>ដៃគូអភិវឌ្ឍការកែច្នៃឈើ និងបច្ចេកវិជ្ជាឈើ:</p> <p>-ក្រុមអ្នកវិនិយោគខាងក្នុង និងក្រៅប្រទេស</p> <p>-វិស័យឧស្សាហកម្ម</p> <p>-សហគមន៍មូលដ្ឋាន</p>	<p>ត្រូវខិតខំរួមចំណែកអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិជ្ជាឈើ និងការកែច្នៃឈើដូចខាងក្រោម:</p> <p>-ផ្តល់វិញ្ញាបនប័ត្រដល់សិប្បករ អាជីវករដោយរ.ព</p> <p>-ត្រួតពិនិត្យ គុណភាពផលិតផល និងសមត្ថភាពផលិត</p> <p>-គាំទ្រឱ្យមានការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេស និងការកែច្នៃផលអនុផលព្រៃឈើ និងការផ្សព្វផ្សាយ</p> <p>-បង្កើតបច្ចេកទេសថ្មីៗ ទានសម័យតាមតំរូវការទីផ្សារ</p> <p>-ផ្តល់ទស្សនកិច្ច ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសទៅលើការកែច្នៃ</p> <p>-រកដៃគូគាំទ្រ</p> <p>-បែងចែកថវិការដល់សហគមន៍ អ្នកផលិត</p> <p>-ស្វែងយល់ពិបទពិសោធន៍ថ្មី និងលើកទឹកចិត្តក្នុងការស្រាវជ្រាវ</p> <p>អ្នកដែលជាដៃគូត្រូវចូលរួមតុលាការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិជ្ជាឈើរួមមាន: 23</p> <p>-អ្នកវិនិយោគទុន NGO s សហគមន៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ</p>
----------------	---	---	--

កម្មវិធី	អរព ឈ្មួសម្បូន	អរព ខាងក្រុងប៊ិចណូសាម	អរព មេគង្គ	អរព ខាងជើងប៊ិចណូសាម
បញ្ហានុទេវ				

<p>កម្មវិធី</p> <p>៤</p>	<ul style="list-style-type: none"> - បុគ្គលទាមទារដ៏សហគមន៍ជាកម្មសិទ្ធិ - ការកាប់រានព្រៃឈើ ជលផល ដើម្បីធ្វើអាជីវកម្ម និងធ្វើជា កម្មសិទ្ធិ - សហគមន៍ព្រៃឈើអត់ទាន់ស្របច្បាប់ - មានបទល្មើសព្រៃឈើ - ការបំពានលើច្បាប់ និងលក្ខន្តិកៈហើយខ្វះការចូលរួម និងគាំទ្រ - ការប្រឈមមុខ និងដីសម្បទានសេដ្ឋកិច្ច និងព្រៃឈើ ខ្វះការពិគ្រោះយោបល់។ - សហគមន៍ព្រៃឈើលើតែដីព្រៃរិចរិល - ការការរំលោភដោយអ្នកមានអំណាច និងមានលុយ - ទំនាស់ព្រំប្រទល់ព្រៃសហគមន៍ - ទីផ្សារដីធ្លីឡើងថ្លៃ - កាប់បំផ្លាញព្រៃលិចទឹក - តំបន់ទេសចរណ៍ខ្វះអនាម័យ 	<ul style="list-style-type: none"> - ខ្វះថវិការ សម្ភារៈ និង បច្ចេកទេស - ការទទួលស្គាល់ពីក្រសួង កសិកម្ម (លិខិតស្នាម) - សមត្ថភាពរបស់គណៈកម្មការនៅមានកំរិត - រុករានយកដីព្រៃសហគមន៍ - សហគមន៍មិនសូវយល់ដឹងពីផលប្រយោជន៍ - មានបុគ្គលលួចកាប់ឈើ សហគមន៍ - មានបុគ្គលបង្កឱ្យមានភ្លើង ឆេះ ព្រៃ - មានភាពភូមិសាស្ត្រស្មុគស្មាញ - ជនល្មើសមានអ្នកមានអំណាចនៅពីក្រោយខ្នង - ខ្វះមធ្យោបាយធ្វើដំណើរ - អាជ្ញាធរមិនសូវចូលរួមប្រជាជនមិនសូវចេះខ្សាប់ - មានអ្នកនៅក្រៅសហគមន៍ ច្រើន - ភ្លើងឆេះព្រៃ និងលួតដុតព្រៃ - ការរំលោភដីព្រៃពីអ្នកមានអំណាច 	<ul style="list-style-type: none"> - ខ្វះការចូលរួមពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការចូលរួមសហគមន៍ឈើ - មានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដែលធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ការចូលរួមសកម្មភាពព្រៃឈើ - ខ្វះការយល់ដឹងពីផលប្រយោជន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ - ខ្វះជំនាញផ្សព្វផ្សាយ - បទល្មើសកើនឡើងដោយសារអ្នកមានអំណាច និងមានលុយ - រណាយន្តកើនឡើង - ជំនាញមិនអនុវត្តច្បាប់ និងមិនចូលរួមទប់ស្កាត់ - ដំណើការរៀបចំសហគមន៍យឺតយ៉ាវ - ជនល្មើសប្រើប្រាស់អាវុធកំរាម - ពិបាករៀបចំឯកសារស្នើរសុំបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើនៅថ្នាក់ខេត្ត - លំបាកធ្វើផែនទី ព្រៃឈើសហគមន៍ 	<ul style="list-style-type: none"> - ខ្វះការចូលរួមពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការចូលរួមសហគមន៍ឈើ - មានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដែលធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ការចូលរួមសកម្មភាពព្រៃឈើ - ខ្វះការយល់ដឹងពីផលប្រយោជន៍សហគមន៍ព្រៃឈើ - ខ្វះជំនាញផ្សព្វផ្សាយបទល្មើសកើនឡើងដោយសារអ្នកមានអំណាច និងមានលុយ - រណាយន្តកើនឡើង - ជំនាញមិនអនុវត្តច្បាប់ និងមិនចូលរួមទប់ស្កាត់ - ដំណើការរៀបចំសហគមន៍យឺតយ៉ាវ - ជនល្មើសប្រើប្រាស់អាវុធកំរាម - ពិបាករៀបចំឯកសារស្នើរសុំបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើនៅថ្នាក់ខេត្ត - លំបាកធ្វើផែនទី ព្រៃឈើសហគមន៍មិនទាន់មានជំនាញក្នុងការទប់ស្កាត់
--	---	--	---	---

អនុកម្មវិធីថ្មីដែលត្រូវបន្ថែមរួមមាន			
<p>-អនុកម្មវិធីស្តីពីការកែច្នៃ ផល- អនុផលព្រៃឈើនិងទីផ្សារ</p> <p>-អនុកម្មវិធីដើម្បីពង្រឹង សមត្ថភាពស្តីពីសហគមន៍ព្រៃឈើ</p> <p>-អនុកម្មវិធីដើម្បីពង្រឹង សមត្ថភាពស្តីពី សហគមន៍ ព្រៃឈើ និងការសរសេរ គម្រោងស្នើសុំថវិការទ្រទ្រង់ ការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ</p>	<p>-អនុកម្មវិធីលើកទឹកចិត្តដល់ សហគមន៍ព្រៃឈើ</p> <p>-អនុកម្មវិធី សហគមន៍ និងការកែ លំអរតំបន់ទេសចរណ៍</p>	<p>-អនុកម្មវិធីទី៤ ស្តីពី ការត្រួត ពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ (ដើម្បី តំរូវឱ្យអនុកម្មវិធីទី ១ទី២ និងទី៣) និងបន្ថែមសកម្មភាព ទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃ ឈើ និងសត្វព្រៃ</p>	<p>-អនុកម្មវិធីទី៤ ស្តីពីការត្រួត ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ (ដើម្បីតំរូវឱ្យអនុកម្មវិធីទី ១ ទី២ និងទី៣) និងបន្ថែម សកម្មភាពទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទ ល្មើសព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ</p>
សំណូមពរ			

<p>- គួរតែពង្រីកផ្ទៃដីព្រៃឈើសហគមន៍បន្ថែមទៀត</p> <p>- គួរមានទម្រង់បែបទសម្រាប់សហគមន៍ចុះបញ្ជីរដ្ឋបាលឆាប់</p> <p>- គួរមានយន្តការគាំទ្រការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ</p>	<p>- ផ្តល់ថវិការសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍</p> <p>- ផ្តល់ប័ណ្ណសរសើរលើកទឹកចិត្តដល់សហគមន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ</p> <p>- ផ្តល់សេវាកម្មឱ្យមានពេលវេលាសកម្មភាពគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍</p>	<p>- សុំបង្រួមចំណងជើងការកំណត់សក្តានុពលសហគមន៍ព្រៃឈើ មក "ការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ" វិញ</p>	<p>- សុំបង្រួមចំណងជើងការកំណត់សក្តានុពលសហគមន៍ព្រៃឈើ មក "ការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ" វិញ</p>
<p>អនុកម្មវិធី ទី ១ : សកម្មភាពដែលត្រូវបន្ថែមរួមមាន</p>			

គ្មាន	<p>.សហគមន៍ និងការកែលំអរ តំបន់ទេសចរណ៍</p> <p>.ពីដីបំបួសដើមឈើ</p> <p>.ការទប់ស្កាត់ និងកាត់បន្ថយមហន្តរាយដែលកើ តឡើងរាល់ឆ្នាំ (ភ្លើងព្រៃ)</p>	<p>-នៅចន្លោះជិហាន 0 និង ១ សូមបន្ថែមជិហានផ្សព្វផ្សាយ</p> <p>- ចន្លោះជិហាន ៣ និង ៤ សុំ បន្ថែម (ការស្នើសុំបង្កើតព្រៃ សហគមន៍ទៅនាយ ខ័ណ្ឌរដ្ឋបាល ព្រៃឈើ) ។</p> <p>-ជំរុញអោយមានការទទួល ស្គាល់សហគមន៍ព្រៃឈើអោយ បានឆាប់។</p>	<p>-នៅចន្លោះជិហាន 0 និង ១ សូមបន្ថែមជិហានផ្សព្វផ្សាយ</p> <p>-ចន្លោះជិហាន ៣ និង ៤ សុំ បន្ថែម (ការស្នើសុំបង្កើត ព្រៃសហគមន៍ទៅនាយ ខ័ណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ) ។</p> <p>- ជំរុញអោយមានការទទួលស្គាល់ សហគមន៍ព្រៃឈើអោយបានឆាប់</p>	
អនុកម្មវិធី ទី ២ : សកម្មភាពដែលត្រូវបន្ថែមរួមមាន				

		<p>.បង្កើតថ្នាលបណ្តុះកូនឈើនៅក្នុងសហគមន៍</p> <p>.លើកទឹកចិត្តជាប្រាក់ឧបស្ថម្ភ សហគមន៍ព្រៃឈើក្នុងការគ្រប់គ្រងព្រៃ សហគមន៍</p>	<ul style="list-style-type: none"> - កែច្នៃអនុផលព្រៃឈើអោយបានល្អប្រសើរ - បណ្តុះបណ្តាលជំនាញកែច្នៃអនុផលព្រៃឈើ - ស្វែងរកទីផ្សារផល-អនុផលព្រៃឈើដល់សហគមន៍ - រក្សាគុណភាពអនុផលព្រៃឈើដូចជា ទឹកឃ្មុំ... 	<ul style="list-style-type: none"> - កែច្នៃអនុផលព្រៃឈើអោយបានល្អប្រសើរ - បណ្តុះបណ្តាលជំនាញកែច្នៃអនុផលព្រៃឈើ - ស្វែងរកទីផ្សារផល-អនុផលព្រៃឈើដល់សហគមន៍ - រក្សាគុណភាពអនុផលព្រៃឈើដូចជា ទឹកឃ្មុំ...
<p>អនុកម្មវិធី ទី ៣ : សកម្មភាពដែលត្រូវបន្ថែមរួមមាន</p>				

	<p style="text-align: center;">គ្មាន</p>	<ul style="list-style-type: none"> - បង្កើតបណ្តាញឱ្យមានគ្រប់ស្ថាប័ន - បង្កើតសហព័ន្ធសហគមន៍ព្រៃឈើថ្នាក់តំបន់ - រៀបចំប្រជុំប្រចាំត្រីមាស - រៀបចំបណ្តាញសហគមន៍ព្រៃឈើជាសម្ព័ន្ធថ្នាក់ខេត្ត ថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់ជាតិ - ចុះរ ត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ - ផ្អាកពិន័យ ឬចាប់ឃាត់ - ប្រមូលឯកសារ និងព័ត៌មានសំខាន់ៗនៅក្នុងសហគមន៍ - បង្កើតប៉ុស្តិ៍យាមក្នុងព្រៃសហគមន៍ - បង្កើតក្រុមការពារព្រៃសហគមន៍ 	<p style="text-align: center;">គ្មាន</p>	<p style="text-align: center;">គ្មាន</p>
--	--	--	--	--

ស៊ុបណ្តែងអនុកម្មវិធីទី៤ : រួមមានសកម្មភាពជូនខាងក្រោម				
	គ្មាន	គ្មាន	<ul style="list-style-type: none"> - សកម្មភាពទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ ក្នុងព្រៃសហគមន៍ - កាត់ត្រាពីបទល្មើសកើតឡើងនៅក្នុងសហគមន៍ - បង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងពិនិត្យ និងវាយតម្លៃអោយបានសមស្រប - តម្រូវអោយមានការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃទាំងក្នុងនិងក្រៅ 	<ul style="list-style-type: none"> - សកម្មភាពទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ ក្នុងព្រៃសហគមន៍ - កាត់ត្រាពីបទល្មើសកើតឡើងនៅក្នុងសហគមន៍ - បង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងពិនិត្យ និងវាយតម្លៃអោយបានសមស្រប - តម្រូវអោយមានការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃទាំងក្នុងនិងក្រៅ
សកម្មភាពសំខាន់ៗសំរាប់ ៥ឆ្នាំដំបូងរួមមាន :				

គ្មាន

- កំណត់តំបន់សក្តានុពលឱ្យបានឆាប់
- ជំរុញឱ្យមានការទទួលស្គាល់ក្នុង៥ឆ្នាំដំបូងនេះ
- កំណត់ព្រំប្រទល់ព្រៃ សហគមន៍ និងផែនទីព្រៃ
- ផ្តល់ចំណេះដឹង ឬបង្កើនសមត្ថភាព និងផ្សព្វផ្សាយ
- ការគ្រប់គ្រងព័ត៌មានពីសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ជំរុញឱ្យការរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍
- បង្កើនមុខរបរក្នុងសហគមន៍នីមួយៗ (ឧទាហរណ៍ ការដាំដំឡូង ការកែច្នៃអនុផល ព្រៃឈើ)
- ពង្រឹងការដឹកនាំតាមរយៈបង្កើនសមត្ថភាពដល់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ព្រៃ ឈើ

- ជំរុញអោយមានការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍ព្រៃឈើដែលមានស្រាប់ អោយបាន លឿន ។
- បន្តការគាំទ្រសហគមន៍ព្រៃឈើដែលបង្កើតថ្មី
- បង្កើនសមត្ថភាព គណកម្មការ និងសមាជិកសហគមន៍ ព្រៃឈើ
- ស្វែងរកទីផ្សារអនុផលព្រៃឈើសំរាប់សហគមន៍
- ផ្សព្វផ្សាយពីច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនិងការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ចងក្រងក្រុមយុវជនយុវនារី អោយចូលរួមក្នុងសកម្មភាពការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ប្រើប្រាស់ថវិការវិនិយោគ ឃុំស្រុកខេត្តដើម្បីគាំទ្រការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ក្នុងការទប់លំទប់បទល្មើសព្រៃឈើ

- ជំរុញអោយមានការចុះកិច្ចព្រមព្រៀងសហគមន៍ព្រៃឈើដែលមានស្រាប់ អោយបាន លឿន ។
- បន្តការគាំទ្រសហគមន៍ព្រៃឈើដែលបង្កើតថ្មី
- បង្កើនសមត្ថភាព គណកម្មការ និងសមាជិកសហគមន៍ ព្រៃឈើ
- ស្វែងរកទីផ្សារអនុផលព្រៃឈើសំរាប់សហគមន៍
- ផ្សព្វផ្សាយពីច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនិងការបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ចងក្រងក្រុមយុវជនយុវនារី អោយចូលរួមក្នុងសកម្មភាពការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ប្រើប្រាស់ថវិការវិនិយោគ ឃុំស្រុកខេត្តដើម្បីគាំទ្រការងារសហគមន៍ព្រៃឈើ
- ពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ក្នុងការទប់លំទប់បទល្មើសព្រៃឈើ

	<p style="text-align: center;">ការអភិវឌ្ឍន៍ព្រៃសហគមន៍រួមមាន</p>
--	--

	<p>-នៅពេលមានការពិភាក្សាផែនការថ្នាក់ឃុំតាមឆ្នាំនីមួយៗ ត្រូវដាក់ការងារសហគមន៍ព្រៃឈើបញ្ចូលពេលនោះ ។</p> <p>-ក្រុមសហគមន៍មូលដ្ឋានអាចូលរួម និងស្នើដាក់បញ្ចូលកម្មវិធីគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងការចិញ្ចឹមជីវិតទៅក្នុងដំណើរការរៀបចំកម្មវិធីវិនិយោគឃុំ/សង្កាត់</p>	<p>-ដាំបន្លែមប្រភេទផល-អនុផលព្រៃឈើក្នុងព្រៃសហគមន៍</p> <p>-ត្រូវរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍</p> <p>-ចិញ្ចឹមសត្វស្រុក និងសត្វព្រៃបន្ថែម</p> <p>-កែច្នៃផល-អនុផលព្រៃឈើ</p> <p>-ស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ផលិតផល-អនុផលព្រៃឈើ</p> <p>-ការបែងចែកផលប្រយោជន៍ក្នុង សហគមន៍ប្រកបដោយសមធម៌</p> <p>-រៀបចំប្រព័ន្ធការពារព្រៃសហគមន៍</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ អភិវឌ្ឍន៍ព្រៃសហគមន៍ ❖ រកទីផ្សារ ❖ ដាំដុះបន្លែម និងការពារថែរក្សា ❖ ការពារជីវកសត្វក្នុងព្រៃសហគមន៍ ❖ រៀបចំ និងពង្រឹងកំលាំងល្បាត ❖ រៀបចំការប្រមូលផល-អនុផលឱ្យមានិរន្តរភាព ❖ រៀបចំតំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិនៅក្នុងព្រៃសហគមន៍ 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ អភិវឌ្ឍន៍ព្រៃសហគមន៍ ❖ រកទីផ្សារ ❖ ដាំដុះបន្លែម និងការពារថែរក្សា ❖ ការពារជីវកសត្វក្នុងព្រៃសហគមន៍ ❖ រៀបចំ និងពង្រឹងកំលាំងល្បាត ❖ រៀបចំការប្រមូលផល-អនុផលឱ្យមានិរន្តរភាព ❖ រៀបចំតំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិនៅក្នុងព្រៃសហគមន៍
--	---	--	---	---

	<p>ចំណេះដឹង និងវិទ្យាសាស្ត្រចាំបាច់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ព្រៃឈើរួមមាន</p>
--	---

<p>- ជំនាញកែច្នៃផល-អនុផល ព្រៃឈើ</p> <p>- ជំនាញទីផ្សារ លើផល-អនុផល ព្រៃឈើ</p> <p>- ជំនាញកសិកម្ម និងចិញ្ចឹមសត្វ</p> <p>- ជំនាញយល់ដឹងពីការដកហូត ផល-អនុផលព្រៃឈើសមស្រប ។</p> <p>- គណកម្មការគួរ មានចំណេះដឹង ផ្នែកដឹកនាំ គ្រប់គ្រង ការដោះ ស្រាយគ្រប់គ្រងបញ្ហា សម្រប សម្រួល គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ ។</p>	<p>- ជំនាញសារពើភ័ណ្ឌព្រៃឈើ</p> <p>- ជំនាញសម្របសម្រួលដោះ ស្រាយទំនាស់</p> <p>- ការទប់ស្កាត់ភ្លើងឆេះព្រៃ</p> <p>- ជំនាញ និងចំណេះដឹងធ្វើ ផែនការ គ្រប់គ្រងព្រៃ សហគមន៍</p> <p>- ជំនាញរៀបចំថ្នាលបណ្តុះ</p> <p>- ជំនាញចិញ្ចឹមសត្វ</p> <p>- ជំនាញគ្រប់គ្រងថវិការ និង ស្វែងរកថវិការ</p> <p>- ចំណេះដឹងពីច្បាប់លិខិត បទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធវិស័យព្រៃឈើ</p> <p>- ការស្វែងរកទីផ្សារសម្រាប់ ផលិតផលរបស់សហគមន៍ជំនាញ កែច្នៃផល-អនុផលព្រៃឈើ</p> <p>- ចំណេះដឹងក្នុងការបង្ក្រាប និងទប់ស្កាត់បទល្មើសព្រៃឈើ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ជំនាញគ្រប់គ្រងលើវិស័យ ព្រៃឈើ ❖ ចំណេះដឹងពីច្បាប់ និងបច្ចេកទេសដកហូតផល -អនុផលព្រៃឈើ ❖ ជំនាញកែច្នៃ និង សិប្បកម្មដែលបានមកពីផល អនុផលព្រៃឈើ ❖ ជំនាញសម្របសម្រួល ❖ ជំនាញកសិកម្មដូចជាចិញ្ចឹម សត្វ ❖ ជំនាញរៀបចំផែនការគ្រប់ គ្រងព្រៃសហគមន៍ ❖ ជំនាញក្នុងការធ្វើសារពើ ភ័ណ្ឌ ❖ ជំនាញក្នុងការដោះស្រាយ ទំនាស់ 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ជំនាញគ្រប់គ្រងលើវិស័យ ព្រៃឈើ ❖ ចំណេះដឹងពីច្បាប់ និងបច្ចេកទេសដកហូតផល -អនុផលព្រៃឈើ ❖ ជំនាញកែច្នៃ និង សិប្បកម្មដែលបានមកពី ផល-អនុផលព្រៃឈើ ❖ ជំនាញសម្របសម្រួល ❖ ជំនាញកសិកម្មដូចជាចិញ្ចឹម សត្វ ❖ ជំនាញរៀបចំផែនការគ្រប់ គ្រងព្រៃសហគមន៍ ❖ ជំនាញក្នុងការធ្វើសារពើ ភ័ណ្ឌ ❖ ជំនាញក្នុងការដោះស្រាយ ទំនាស់
---	---	---	--